

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒
กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖
กมลพิมพ์

วารสารข้าราชการ

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กุมภาพันธ์ 2506

เจ้าของ

บริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ.

คณะกรรมการดำเนินงาน

เลขาธิการ ก.พ. เป็นประธาน
รองเลขาธิการ ก.พ. เป็นรองประธาน
ผู้อำนวยการกอง และหัวหน้ากอง
ในสำนักงาน ก.พ. เป็นกรรมการ

บรรณาธิการ และผู้จัดการ

นายประวัฒน์ ณ นคร

กองบรรณาธิการ

นายไต้วัจ สุจริตกุล
นายชูชาติ ประมุขมด
นายสายบัว พุ่มแดง

กำหนดออก

เดือนละฉบับ

ระเบียบการรับ

ค่าบำรุงรวมค่าส่งมีละ ๓๕ บาท บอกรับ
พร้อมกับส่งเงินค่าบำรุงล่วงหน้าไปยัง "ผู้จัดการ
วารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรม
มหาราชวัง พระนคร" จ่ายเงินที่ทำการไปรษณีย์
หน้าพระตำหนัก (สำหรับตามกระทรวงทบวงกรม
ในพระนคร) ตั้งทางโทรศัพท์ ๒๒๘๐๓ ก็ได้

สารบัญ

ข่าว

อะไรใหม่ในเดือนนี้	หน้า
ข่าวสอบข้าราชการ	3
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	10
	11

วิชาการ

การประชุมบริหารงานบุคคล	12
การประชุมยุโรป	28
สอบหัวหน้า	30
อ่านออก-เขียนได้	32
คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ ...	36
ปัญหา พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน...	41
ปัญหาคลัง	48

บทเรียนภาษาอังกฤษ

Government Organization	53
News Summary (สรุปข่าว)	57
คำอังกฤษ	59
Basic English	64

ความรู้ในการสอบ

ทำอย่างไรจึงจะสอบให้ได้	66
เฉลยข้อสอบข้าราชการพลเรือน	70

กฎหมาย ระเบียบ

พ.ร.ฎ. บรรจุเหตุพิเศษในกรมศุลกากร ...	(๑)
กฎ ก.พ.	(๓)
ระเบียบและ น.ว. ต่างๆ	(๗)

ปกิณกะ

ตอบสมาชิก	75
ปัญหาประจำฉบับ	76
เฉลยสอบเขาวัวและความรู้รอบตัว	76
สอบเขาวัวและความรู้รอบตัว	หลังปก

พิมพ์ที่ ไทยพิมพ์—ร.พ. อักษรสารการพิมพ์ 72 ถนนบำรุงเมือง ตอนวัดสระเกศ พระนคร โทร. 21419

นายสิทธิชัย ปริภัมศิลป์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา 2506

ถ้อยแถลง

“อันความกรุณาปราณี
หลั่งมาเองเหมือนฝนอันชื่นใจ

จะมีใครบังคับก็หาไม่
.....”

ข้างบนนี้เป็นความจริงที่ปรากฏแก่ข้าราชการตลอดมา โดยเฉพาะในปีที่แล้ว และ
ในระยะเทศกาลขึ้นปีใหม่ ได้มีบัตรอวยพร คำสรรเสริญ สนับสนุน และให้กำลังใจ หลั่งไหล
อย่างมากมายท่วมท้นเหมือนสายฝนมาสู่ข้าราชการ และคณะผู้จัดทำแต่ละคนเป็นส่วนตัว
ซึ่งข้าราชการขอถือโอกาสขอบคุณสมาชิกทั้งหลายไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ปรากฏการณ์ดังกล่าว ต่อให้เห็นอย่างชัดแจ้งว่า สัมพันธภาพระหว่างข้าราชการ
กับสมาชิกนั้น มิใช่ความสัมพันธ์ในฐานะพ่อค้ากับลูกค้า หากแต่เป็นความสัมพันธ์อันมิตร ที่ตั้ง
มั่นอยู่บนรากฐานของความกรุณาเป็นสำคัญ เช่น สมาชิกท่านหนึ่งท้วงไปด้วยความน้อยใจว่า
ถ้อยแถลงในวารสารข้าราชการฉบับเดือนมกราคม ๒๕๐๖ อวยพรให้เฉพาะ แต่สมาชิกที่เป็น
ข้าราชการเท่านั้นหรือ ทำไมไม่อวยพรให้แก่สมาชิกซึ่งมิได้เป็นข้าราชการอย่างท่านผู้นั้นด้วย
นี่เป็นเครื่องแสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่า สัมพันธภาพระหว่างข้าราชการกับสมาชิกนั้นตั้งอยู่
บนรากฐานแห่งความรักและความกรุณาที่ฝังลึกอยู่ในจิตใจจนรู้ดีที่ว่า ข้าราชการกับสมาชิก
เป็นของกันและกันซึ่งจะทอดทิ้งกันมิได้ และข้าราชการก็ไม่เคยคิดที่จะทอดทิ้งสมาชิกผู้ใด ใน
ถ้อยแถลงดังกล่าวนี้ก็ได้อวยพรให้สมาชิกทุกท่านมีความสุขความเจริญด้วยแล้ว ส่วนที่ต่อสร้อย
ด้วยความปรารถนาที่จะให้สมาชิกก้าวหน้าในอาชีพการงานนั้น เป็นเพียงการอธิบายภาพหน้าปก
ตามมโนภาพของคุณแอนันต์ อหันตริก สถาปนิกแห่งสำนักผังเมือง ผู้กรุณาออกแบบปกนี้ให้
อย่างสวยงาม จนสมาชิกโทรศัพท์ชมเปาะไปตามๆ กัน เท่านั้น

ในฉบับนี้ คุณประวิณ สุจริตกุล ซึ่งเพิ่งได้รับปริญญาโทอีกปริญญาหนึ่งมาสดๆร้อนๆ
ได้เขียนเรื่อง **Basic English** มาลงพิมพ์เพิ่มเติมเป็นตอนแรกแล้ว เผอิญหาตัวพิมพ์พิเศษบางตัวไม่
ทัน จึงงดได้แต่อร่ามภบท และต้องคัดบทเรียนไปลงในฉบับหน้า คุณประวิณ สุจริตกุล ได้ให้คำ
รับรองว่า แม้สมาชิกบางท่านจะมีความรู้ภาษาอังกฤษเพียงเล็กน้อย แต่ถ้าให้ความสนใจในข้อเขียน
นี้ตลอดไป ก็จะสามารรถเข้าใจและใช้คำภาษาอังกฤษที่เป็น **Basic English** จริงๆ ๓,๐๐๐ คำได้โดย
ไม่รู้ตัว ซึ่งจะทำให้ท่านสมาชิกเขียนเรียงความภาษาอังกฤษเกี่ยวกับเรื่องทั่วๆ ไปได้อย่างง่ายดาย
เราจึงหวังว่าเรื่องนี้จะประโยชน์แก่สมาชิกผู้สนใจในภาษาอังกฤษอยู่มาก

ป.ก.

อะไรใหม่ ในเดือนนี้

กฎหมาย

มีกฎหมายที่น่าสนใจประกาศใช้ ดังนี้:—

- ๑. พ.ร.ฎ. กำหนดคุณสมบัติ พื้นความรู้และวิธีสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกรมศิลปากร สำหรับส่วนราชการที่มีเหตุพิเศษ พ.ศ. ๒๕๐๕
- ๒. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมศิลปากร, กรมสรรพากร (รายละเอียดอยู่บนหน้าพิเศษกลางเล่ม)

ระเบียบ

มีระเบียบและ น.ว. ต่าง ๆ ประกาศใช้ ดังนี้:—

- ๑. ก.พ. รับรอง ปริญญา กสิกรรม และ สัตวบาลมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่าอาจบรรจุเข้ารับราชการได้ในฐานะปริญญาโทตามหลักเกณฑ์ในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๖๒ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ข้อ ๕ (๔) (ก)
- ๒. กระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีได้กำหนดระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๐๕ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๖ ระเบียบนี้เป็นระเบียบที่กำหนดวิธีการเบิก และ จ่ายเงินจากคลังเฉพาะที่เป็นงบประมาณรายจ่าย ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเท่านั้น ส่วนการเบิกและจ่ายเงินประเภทอื่นซึ่งมิใช่งบประมาณรายจ่าย เช่น เงินลูกหนี้ เจ้าหนี้ ไม่อยู่ในบังคับแห่งระเบียบนี้
- ๓. กระทรวงการคลังกำหนดลักษณะตราขายหรือตราโลหะ ที่ให้จ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่ายได้
- ๔. กระทรวงการคลัง กำหนดหลักเกณฑ์ การเบิกเงินเดือน ข้าราชการวิสามัญที่มีสัญญาจ้างเสียใหม่ เพื่อความเหมาะสม คือ ให้ส่วนราชการเจ้าของงบประมาณเป็นผู้เบิก โดยอนุมัติตามวิธีการปฏิบัติในการเบิกจ่าย

เงินเดือนข้าราชการที่บัญชีไว้ในหมวด ๖ แห่งระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๐๕

- ๕. คณะรัฐมนตรี ลงมติ เห็น ด้วย กับ สำนักงบประมาณที่เสนอหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการตั้ง งบประมาณค่าธรรมเนียมในการดำเนินคดีของส่วนราชการ
- ๖. คณะรัฐมนตรี ลงมติวางระเบียบ การโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตาย เนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๖ เป็นต้นไป (รายละเอียดอยู่บนหน้าพิเศษกลางเล่ม)

บุคคล

สำนักนายกรัฐมนตรี

- แต่งตั้ง นายอิสสระ กาญจนคุหะ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการส่วนการวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ กรมประชาสัมพันธ์ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๐๕
- เลื่อน นายชัยชาญ อรรถานิธิ์ ประจำแผนกแผนก ๑ กอง ๒ ส่วนตรวจราชการ ขึ้นเป็นชั้นโท ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนก แผนกเก็บและห้องสมุด กองกลางสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๖

รับโอน

- นายสมคิด โชติวงษ์ย์ อาจารย์โทวิทยาลัยครูอุดรธานี แผนกฝึกหัดครูสามัญศึกษา กองโรงเรียนฝึกหัดครู กรมการฝึกหัดครู มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโท ประจำส่วนสำนักงานสถิติกลาง สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๕
- เรืออากาศเอกหญิง ส่องศรี พิทยารัตน์ ประจำแผนกที่ ๓ กองที่ ๔ กรมการเงินทหารอากาศ มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโท ดำรงตำแหน่งนักสถิติโท ส่วนสำนักงานสถิติกลาง สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๐๕

ออก

ร.ต.อ. ธีระ ศิวะจิตต์ เศรษฐกรโท ส่วนการร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศ

สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ขอลาออกจากราชการ เนื่องจากสุขภาพไม่สมบูรณ์ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๖

กระทรวงการคลัง

แต่งตั้ง

นายประเสริฐ ชลทานนท์ หัวหน้าแผนกพัสดุ กองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวง ไปประจำสำนักงาน ปลัดกระทรวง ตั้งแต่วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๐๕

นายชด ดิสถาพร หัวหน้าแผนกโรงงาน กอง งบประมาณ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกวิทยากรพัย กอง งบประมาณ กรมธนารักษ์ ตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๐๖

นายสอาด วัชรคุปต์ หัวหน้าแผนกเก็บเอกสาร (แผนกเอกสารการบัญชี) กองบัญชีและสถิติ ดำรง ตำแหน่งผู้ช่วยคลังจังหวัดโท จังหวัดบุรีรัมย์

นายวินัย บุญโสภณ ผู้ช่วยคลังจังหวัดโท จังหวัด บุรีรัมย์ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกเอกสารการบัญชี (แผนกเก็บเอกสาร) กองบัญชีและสถิติ กรมบัญชีกลาง ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๖

ออก นายอำพัน พูลอ้าโยช หัวหน้าแผนก ๑ กองเงินจ่ายทั่วไป กรมบัญชีกลาง ขอลาออกจากราชการ เพื่อไปประกอบอาชีพอย่างอื่น ตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๐๖

กระทรวงคมนาคม

เลื่อน

นายเสรี สืบสงวน นายช่างโท กองก่อสร้าง ขึ้นเป็นชั้นเอก ดำรงตำแหน่งนายช่างเอก กองก่อสร้าง กรมทางหลวงแผ่นดิน

นายเดชา บุญชูช่วย นายช่างโท กองช่างกล ขึ้นเป็นชั้นเอก ดำรงตำแหน่งนายช่างเอก กองพัสดุ กรม ทางหลวงแผ่นดิน

ดร. เศรษฐวิทย์ สุวรรณเนตร นายช่างโท กอง แบบแผน ขึ้นเป็นชั้นเอก ดำรงตำแหน่งนายช่างเอก กอง สะพาน กรมทางหลวงแผ่นดิน

ตั้งแต่วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๕

กระทรวงเกษตร

แต่งตั้ง นายบุญให้ ทองสมุย นักวิชาประมง

โท สถานีประมง (หนองหาร) จังหวัดสกลนคร กอง บำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานีประมง (สุรินทร์) จังหวัดสุรินทร์ กองบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ กรม ประมง ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๖

ออก นายต่อเกษม อรรถะपाल หัวหน้าแผนก ชูรการ กองวิจัยและเสริม กรมปศุสัตว์ ออกจาก ราชการเพื่อไปปฏิบัติงานทางสำนักงาน กองทุนสงเคราะห์ การทำสวนยาง ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๖

กระทรวงศึกษาธิการ

แต่งตั้ง

พันเอก ปิ่น มุทุกันต์ ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี กรมการศาสนา

นายสุคใจ เหล่าสุนทร ดำรงตำแหน่งศาสตรา- จารย์วิชาการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา กรมการ ฝึกหัดครู

น.ส. ละม้ายมาศ ศรีทนต์ ดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์ วิชาการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา กรม การฝึกหัดครู

ตั้งแต่วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๐๕

กระทรวงมหาดไทย

แต่งตั้ง

นายถาวร พลจันทร์ ดำรงตำแหน่งนายช่างฝึกหัดเมือง เอก ประจำสำนักผังเมือง

นายเฉลิม แก้วกั้งวาล ดำรงตำแหน่งช่างผังเมือง โท ประจำสำนักผังเมือง

นายวิชัย ภักดีดินแดน ดำรงตำแหน่งนายช่างโท ประจำสำนักผังเมือง

นายพิทยา ฅ บางช้าง ดำรงตำแหน่งนายช่างโท
ประจำสำนักผังเมือง

นายสารัตน์ ศรีวิโรจน์ ดำรงตำแหน่งนายช่างโท
ประจำสำนักผังเมือง

นายประจิด เกลิบบูรโพนทัย ดำรงตำแหน่งช่างตรี
ประจำสำนักผังเมือง

นายวิเชียร บุตรบุญรอด ดำรงตำแหน่งช่างตรี
ประจำสำนักผังเมือง

ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๕

ร.ต. เมฆา รัตนจันทร์ จ้างจังหวัดโท จังหวัด
ร้อยเอ็ด ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการ ส่วนท้องถิ่นโท
จังหวัดร้อยเอ็ด

นายพิสัทธ์ มณีวรรณ ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น
โท จังหวัดร้อยเอ็ด ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอโท อำเภอ
เมืองร้อยเอ็ด

ตั้งแต่วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๐๕

นายประจวบ นิยมทอง ผู้ตรวจราชการส่วน
ท้องถิ่นโท จังหวัดหนองคาย ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการ
ส่วนท้องถิ่นโท จังหวัดปราจีนบุรี

นายมงคล สิงห์ศิริ ประจำจังหวัดหนองคาย
ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่นโท จังหวัด
หนองคาย

นายอุทมน ศิริสมบัติ พักดีโท เรือนจำจังหวัด
อ่างทอง ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกอบรมและฝึกวิชาชีพ
ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง จังหวัดระยอง

ร.ท. มนตรี ภู่น้อยศักดิ์ หัวหน้าแผนกอบรมและ
ฝึกวิชาชีพทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง จังหวัดระยอง ดำรง
ตำแหน่งพักดีโท เรือนจำจังหวัดอ่างทอง

ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๖

เดียน

นายผ่อง ธนุศิริ พักดีโท เรือนจำจังหวัดสมุทร
ปราการ ขึ้นเป็นชั้นเอก แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพักดี
เอก เรือนจำจังหวัดสมุทรปราการ

นายเจน สุนทรวินาศ พักดีโท เรือนจำจังหวัด
ลพบุรี ขึ้นเป็นชั้นเอก แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพักดีเอก
เรือนจำจังหวัดลพบุรี

นายบุญมา โกมลเปลิน พักดีโท เรือนจำจังหวัด
นครปฐม ขึ้นเป็นชั้นเอก แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพักดี
เอก เรือนจำจังหวัดนครปฐม

นายไพบลีย์ ดิมยหัตต์ พักดีโท เรือนจำจังหวัด
ลำปาง ขึ้นเป็นชั้นเอก แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพักดีเอก
เรือนจำจังหวัดลำปาง

นายหลอม บุญอ่อน พักดีโท เรือนจำจังหวัด
ขอนแก่น ขึ้นเป็นชั้นเอก แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพักดี
เอก เรือนจำจังหวัดขอนแก่น

นายบุญ กำเนิดศิริ พักดีโท เรือนจำจังหวัด
นนทบุรี ขึ้นเป็นชั้นเอก แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพักดีเอก
เรือนจำจังหวัดนนทบุรี

ร.อ. วิชารณ์ ทิพยมณฑล พักดีโท เรือนจำ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ขึ้นเป็นชั้นเอก แต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งพักดีเอก เรือนจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี

นายสุนทร สายบุบล พักดีโท เรือนจำจังหวัด
ฉะเชิงเทรา ขึ้นเป็นชั้นเอก แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพักดี
เอก เรือนจำจังหวัดฉะเชิงเทรา

นายเจริญ อาสาชัย พักดีโท เรือนจำจังหวัด
บุรีรัมย์ ขึ้นเป็นชั้นเอก แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพักดีเอก
เรือนจำจังหวัดบุรีรัมย์

ตั้งแต่วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๕

กระทรวงสหกรณ์

แต่งตั้ง

นายอุดร สุขะหัตต์ พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วย
สหกรณ์ที่ดินศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

นายไพฑูรย์ ลาภภอย พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วย
สหกรณ์ที่ดินสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

นายเจริญ จันสี พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท ทำ
หน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร

ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วย
สหกรณ์ที่ดินโลกขาม จังหวัดสมุทรสาคร

นายชอุ นิลประพันธ์ พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินบ้านไร่ จังหวัดสมุทรสาคร
ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วย
สหกรณ์ที่ดินบ้านไร่ จังหวัดสมุทรสาคร

นายสันต์ วีรวัฒน์ พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท ทำ
หน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินนครราชสีมา จังหวัดนคร
ราชสีมา ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้า
หน่วยสหกรณ์ที่ดินนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

นายเชื้อ เปี่ยมสง่า พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินนครชุม จังหวัดกำแพง
เพชร ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้า
หน่วยสหกรณ์ที่ดินนครชุม จังหวัดกำแพงเพชร

นายนำ หมั่นศรี พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท ทำ
หน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรม
ราช ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้า
หน่วยสหกรณ์ที่ดินทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

นายเผ่า โดบุตร พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท ทำ
หน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วย
สหกรณ์ที่ดินศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

นายมนตรี สายอินทร์ พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินอุบลราชธานี จังหวัดอุบล
ราชธานี ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้า
หน่วยสหกรณ์ที่ดินอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

นายประจิดดี โรจนประดิษฐ์ พนักงานสหกรณ์
ที่ดินโท ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินขอนแก่น จังหวัด
ขอนแก่น ดำรงตำแหน่ง พนักงาน สหกรณ์ ที่ดิน โท
หัวหน้าหน่วยสหกรณ์ที่ดินขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

นายเฟื่อง วิเชียรชม พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วย
สหกรณ์ที่ดินบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

นายสกนธ์ ศรีเจริญ พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วย
สหกรณ์ที่ดินท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

นายประสิทธิ์ ศรีชมภู พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินมหาสารคาม จังหวัด
มหาสารคาม ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
หัวหน้าหน่วยสหกรณ์ที่ดินมหาสารคาม จังหวัดมหา
สารคาม

นายเข้ม สาลี พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท ทำ
หน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินนครปฐม จังหวัดนครปฐม
ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วย
สหกรณ์ที่ดินนครปฐม จังหวัดนครปฐม

นายไพศาล ภักเกษม พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินหนองบัว จังหวัดสุโขทัย
ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วย
สหกรณ์ที่ดินหนองบัว จังหวัดสุโขทัย

นายพล ภูระยา พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท ทำ
หน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินอุดรธานี ดำรงตำแหน่ง
พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วยสหกรณ์ที่ดิน
อุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

นายสงว ทัศนียพันธ์ พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินหนองเสือ จังหวัดสระบุรี
ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วย
สหกรณ์ที่ดินหนองเสือ จังหวัดสระบุรี

นายถวัลย์ ถวิลประวีติ พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินองครักษ์ จังหวัดนครนายก
ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วย
สหกรณ์ที่ดินองครักษ์ จังหวัดนครนายก

นายมัน ทิพย์เสนา พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินร้อยเอ็ด ดำรงตำแหน่ง

พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วยสหกรณ์ที่ดิน
ร้อยเอ็ด

นายภพล วีระมนตรี พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินสกลนคร ดำรงตำแหน่ง
พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วยสหกรณ์ที่ดิน
สกลนคร

นายประทัย รังสิกุล พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินนครพนม ดำรงตำแหน่ง
พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วยสหกรณ์ที่ดิน
นครพนม

นายจินดา จันทสมบัติ พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินกาฬสินธุ์ ดำรงตำแหน่ง
พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วยสหกรณ์ที่ดิน
กาฬสินธุ์

นายประวัตติ ศุภประวัตติ พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินพระนครศรีอยุธยา ดำรง
ตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วยสหกรณ์
ที่ดินพระนครศรีอยุธยา

นายเชาวน์ ศักดาศรีสุข พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินเพชรบุรี ดำรงตำแหน่ง
พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วยสหกรณ์ที่ดิน
เพชรบุรี

นายจวน ศรีสมาน พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินราชบุรี ดำรงตำแหน่ง
พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วยสหกรณ์ที่ดิน
ราชบุรี

นายสว่าง จิตต์อารี พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินวังพระธาตุ จังหวัดกำแพง-
เพชร ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้า
หน่วยสหกรณ์ที่ดินวังพระธาตุ จังหวัดกำแพงเพชร

นายสด บุญหมุน พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท ทำ
หน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วย
สหกรณ์ที่ดินลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

นายฉลอง ทิพย์อาสน์ พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินชัยภูมิ ดำรงตำแหน่ง
พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วยสหกรณ์ที่ดิน
ชัยภูมิ

นายพนัส ธรรมประทีป พนักงานสหกรณ์ที่ดิน
โท ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินสุรินทร์ ดำรงตำแหน่ง
พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วยสหกรณ์ที่ดิน
สุรินทร์

นายประขอบ ภู่อำชัย พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินนนทบุรี ดำรงตำแหน่ง
พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วยสหกรณ์ที่ดิน
นนทบุรี

นายเกษม จูอะพุทธิ พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วย
สหกรณ์ที่ดินสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

นายสวาสดี ชูสวัสดิ์ พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินหนองคาย ดำรงตำแหน่ง
พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วยสหกรณ์ที่ดิน
หนองคาย

นายปราณีต วิชชุโรจน์ พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินชัยภูมิ จังหวัดปทุมธานี
ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วย
สหกรณ์ที่ดินชัยภูมิ จังหวัดปทุมธานี

นายวีระ วีระนิชพงศ์ พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินเลย ดำรงตำแหน่งพนักงาน
งานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วยสหกรณ์ที่ดินเลย

นายเกื้อ สวาสศิริพันธ์ พนักงานสหกรณ์ที่ดินโท
ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์
ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วย
สหกรณ์ที่ดินพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์

นายสมศักดิ์ นามเมืองรักษ์ พนักงานสหกรณ์
ที่ดินโท ทำหน้าที่พนักงานสหกรณ์ที่ดินบุรีรัมย์ ดำรง
ตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ที่ดินโท หัวหน้าหน่วยสหกรณ์
ที่ดินบุรีรัมย์

ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๖

นายจ่านอง สวัสดิชอุโต หัวหน้าแผนกตรวจสอบ
เรื่องราวและความเห็น สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี
ดำรงตำแหน่งสหกรณ์จังหวัดโท จังหวัดนครพนม

นายปาน หงส์นาค สหกรณ์จังหวัดโท จังหวัด
นครพนม ดำรงตำแหน่งสหกรณ์จังหวัดโท จังหวัด
ร้อยเอ็ด

นายเจริญ สุวรรณเทศ สหกรณ์จังหวัดโท จังหวัด
สกลนคร ดำรงตำแหน่งสหกรณ์จังหวัดโท จังหวัดอุดร
ธานี

นายดิถีบุญญ์ กมลสุทธิ สหกรณ์จังหวัดโท จังหวัด
ร้อยเอ็ด ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกตรวจสอบเรื่องราว
และความเห็น สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี

นายทรงพล หัสนางกูร สหกรณ์จังหวัดโท
จังหวัดอุดรธานี ดำรงตำแหน่งสหกรณ์จังหวัดโท จังหวัด
สกลนคร

ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๖

กระทรวงสาธารณสุข

ออก นายแพทย์พิชัย สังขสุวรรณ นาย-
แพทย์โท ประจำโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี ขอลาออก
จากราชการเพื่อไปประกอบอาชีพส่วนตัว ตั้งแต่วันที่ ๑
ธันวาคม ๒๕๐๕

แต่งตั้ง

นางภัสสรา เงินดี นักวิทยาศาสตร์โท ดำรง
ตำแหน่งหัวหน้าแผนกจัดและจำหน่ายเวชภัณฑ์ กอง
โอสถศาลา กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

นายโสภณ เจริญรัมย์ นักวิทยาศาสตร์โท
ประจำกองโอสถศาลา ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกปรุงยา
กองโอสถศาลา กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๖

นายแพทย์สุเทพ ชูใจ ดำรงตำแหน่งนายแพทย์
โท โรงพยาบาลสุโขทัย

นายแพทย์สุนทร เจริญสุข ดำรงตำแหน่งนาย-
แพทย์โท โรงพยาบาลสตูล

นายแพทย์สมศักดิ์ วรนิมมาน ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลกำแพงเพชร

นายแพทย์นิคม เข็มพงษ์ ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

นายแพทย์รังสรรค์ ปัญญาัญญะ ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลแพร่

แพทย์หญิงศรีวรรณ รัตนศรี ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลแพร่

นายแพทย์วิจิตร สุขิตवास ดำรงตำแหน่งนาย-
แพทย์โท โรงพยาบาลหนองคาย

นายแพทย์อนุสวัสดิ์ สวัสดิเสวี ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลนครพนม

นายแพทย์นิยม พลัฒผลา ดำรงตำแหน่งนาย-
แพทย์โท โรงพยาบาลนครพนม

นายแพทย์จรงค์ กุลเศรษฐ์ ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลตาก

แพทย์หญิงจิราภรณ์ วุฒิจำนง ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลชุมพร

นายแพทย์สุทัศน์ ธนะเพทย์ ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลเมืองนครรสรวงศ์

นายแพทย์นคร ทิพย์สุด ดำรงตำแหน่งนาย-
แพทย์โท โรงพยาบาลเมืองภูเก็ต

นายแพทย์บำรุง เพ็ญภักดิ์ ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลชัยภูมิ

นายแพทย์ประสิทธิ์ นิพัทธศักดิ์ ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลเมืองราชบุรี

นายแพทย์กิตติ หิรัญศรี ดำรงตำแหน่งนาย-
แพทย์โท โรงพยาบาลบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

แพทย์หญิงสุพัฒนา เดชาติวงศ์ ณอยุธยา ดำรง
ตำแหน่งนายแพทย์โท โรงพยาบาลสมเด็จพระยา

นายแพทย์แมน ศุภศิริวัฒน์ ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลประสาท พญาไท

นายแพทย์วิจิต เลี่ยมทอง ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลประสาท พญาไท

นายแพทย์วิวัฒน์ วิสุทธิโกศล ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลศรีธัญญา

แพทย์หญิงอุษา พนาขางกูร ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลศรีธัญญา

นายแพทย์ทรงสันต์ พานิชวัฒน์ ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลศรีธัญญา

นายแพทย์สมพงษ์ รังสิพรหมณกุล ดำรง
ตำแหน่งนายแพทย์โท โรงพยาบาลศรีธัญญา

นายแพทย์ประวิทย์ ส่งแสงเดิม ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท กองโรงพยาบาลโรคจิต

นายแพทย์ประจักษ์ วิจิตพันธ์ุ ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท กองโรงพยาบาลโรคจิต

นายแพทย์ชูทิตย์ ปานปรีชา ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท กองโรงพยาบาลโรคจิต

นายแพทย์ปราโมทย์ เขาวนศิลป์ ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลสงฆ์

นายแพทย์สุรพงษ์ อัมพวันษ์ ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลเลิดสิน

แพทย์หญิงสัจฉา ธาระวานิช ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลหญิง

แพทย์หญิงนวลนิตย์ สุวนิชย์กุล ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลหญิง

แพทย์หญิงรัชพงศ์ เสาวลักษณ์ ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลบุรีรัมย์

นายแพทย์วิชาญ ศรีสุพรรณ ดำรงตำแหน่งนาย-
แพทย์โท โรงพยาบาลบุรีรัมย์

นายแพทย์วุฒิ โอสถานนท์ ดำรงตำแหน่งนาย-
แพทย์โท โรงพยาบาลร้อยเอ็ด

นายแพทย์กัญญา เจริญวิศาล ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลเจ้าพระยาอรรษา สุพรรณบุรี

นายแพทย์เดชวัฒน์ ผาติสุวรรณ ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลเจ้าพระยาอรรษา สุพรรณบุรี

นายแพทย์สมโภช ทองมา ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลเมืองตรัง

นายแพทย์ไพบุลย์ ศิวรักษ์ ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลสุรินทร์

แพทย์หญิงปราวณี สาครินทร์ ดำรงตำแหน่ง
นายแพทย์โท โรงพยาบาลหญิง
ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๐๕

ข่าวสอบข้าราชการ

ข่าวสอบแข่งขัน

ทราบว่า สภากาการศึกษาแห่งชาติจะเปิดสอบแข่งขันชั้นตรี ในไม่ช้านี้

ข่าวสอบคัดเลือก

ทราบว่า กรมต่อไปนี้จะเปิดสอบคัดเลือกบรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

๑. กรมโลหกิจ

- ก. ปริญญาทางวิทยาศาสตร์ ชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้นสูง ๒ อัตรา
- ข. ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างไฟฟ้า ชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นต่ำ ๒ อัตรา
- ค. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกช่างกล กับแผนกพาณิชยการ ชั้นจัตวา อันดับ ๒ ชั้นสูง ๔ อัตรา

๒. กรมโยธาเทศบาล

- ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกช่างก่อสร้างกับแผนกช่างกล ชั้นจัตวา อันดับ ๒ ชั้นสูง ๔ อัตรา

๓. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร

- ก. ปริญญาศิลปกรรมและสัตวบาลหรือปริญญาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ ชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้นสูง ๓ อัตรา
- ข. ปริญญาทางเศรษฐศาสตร์ ชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นสูง ๒ อัตรา

๔. กรมการขนส่ง

- ก. ปริญญาทางนิติศาสตร์หรือธรรมศาสตร์ ชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นสูง ๒ อัตรา
- ข. ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างยนต์ ชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นต่ำ ๑ อัตรา
- ค. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกพาณิชยการ ชั้นจัตวา อันดับ ๒ ชั้นสูง ๕ อัตรา

๕. กรมชลประทาน

- ปริญญาทางอักษรศาสตร์ ชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นสูง ๑ อัตรา

๖. กรมกสิกรรม

- ก. ปริญญาทางการบัญชี ปริญญาทางวิทยาศาสตร์ ชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นสูง ๓ อัตรา (ปริญญาทางการบัญชี ๑ อัตรา ทางวิทยาศาสตร์ ๒ อัตรา)
- ข. ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างยนต์ ชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นต่ำ ๒ อัตรา
- ค. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกพาณิชยการ แผนกช่างก่อสร้าง แผนกเลขานุการ ชั้นจัตวา อันดับ ๒ ชั้นสูง ๓ อัตรา (แผนกละ ๑ อัตรา)

๗. สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

- ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกเลขานุการหรือแผนกพาณิชยการ ชั้นจัตวา อันดับ ๒ ชั้นสูง ๑ อัตรา

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย.....ชาติ เอี่ยมกระสุนธุ์

- ๒๘ ธ.ค. — กองทหารสหประชาชาติยึดได้กองบัญชาการตำรวจในเมืองเอลิซาเบทวิลล์ เมืองหลวงของแคว้นคาคังกา เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากทหารคาคังกาได้ยิงทหารสหประชาชาติ
- ๒๘ ธ.ค. — กองทหารสหประชาชาติยึดเมืองเอลิซาเบทวิลล์โดยสมบูรณ์แล้ว พร้อมกับเคลื่อนกำลังรุกไปทาง ตะวันตกมุ่งสู่เมืองคิปูซี ซึ่งอยู่ทางพรมแดนระหว่างคาคังกา กับโรดีเซียเหนือ
- ๒ ม.ค. — มีการสู้รบอย่างรุนแรงระหว่าง ทหารรัฐบาลเวียตนามใต้ กับพวกเวียตกง ก่อการร้ายใน จังหวัดดินห์ทวง ซึ่งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของไซ่ง่อนประมาณ ๔๐ ไมล์
- ๔ ม.ค. — อุทิม เลขาธิการสหประชาชาติมีคำสั่งให้กักตัวนายชอมเบ ประมุขของแคว้นคาคังกาไว้ในทำเนียบ ณ เมืองเอลิซาเบทวิลล์ เพื่อขอคำประกันจากนายชอมเบเกี่ยวกับการแก้ไขสถานการณ์โดยสันติวิธี แต่ คำแถลงของนายชอมเบต่อที่ประชุมหนังสือพิมพ์นั้นทำให้รู้สึกว่าเป็นการไร้ผล
- ๑๐ ม.ค. — หนังสือพิมพ์อีสเวสเคียร์ของโซเวียตได้ประกาศยอมรับเป็นครั้งแรกว่าได้สูญเสียมนุษย์อวกาศไป ๒ คน เมื่อปีที่แล้ว มนุษย์อวกาศทั้งสองนั้นมีชื่อว่า อันเดรเยฟ กับ คอลกอฟ
- นายชอมเบยืนยันกับสหประชาชาติว่า เขาเลิกนโยบายที่จะทำลายทุกสิ่งทุกอย่างในแคว้นคาคังกาแล้ว และแสดงความเต็มใจอย่างยิ่งที่จะร่วมมือกับกองทหารสหประชาชาติ
- ๑๒ ม.ค. — กระทรวงกลาโหม จีนคอมมิวนิสต์ แจ้งว่าใน สัปดาห์หน้ากอง ทหารจีนคอมมิวนิสต์ จะถอนตลอดแนวรบ ด้านอินเดีช และจะไปตั้งอยู่ ณ แนวที่มั่นซึ่งทางจีนคอมมิวนิสต์ครอบครองเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๒ และกล่าวว่า เป็นการแสดงว่าจีนคอมมิวนิสต์เป็นฝ่ายสงบศึก
- ๑๓ ม.ค. — ประธานาธิบดีซิลวานุส โอลิมบีโอ แห่งโตโก ถูกฆ่าตายในขณะที่เขาพยายามจะหลบหนีไปยังสถาน เอกอัครราชทูตสหรัฐที่โลเม ในโตโก หลังจากที่ได้เกิดรัฐประหารโดยหน่วยทหารราบและทหาร รักษาการณ์แห่งโตโก
- นายอังตวน เมทส์ซี ซึ่งถูกเนรเทศได้เดินทางมารับตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งโตโก
- ๑๕ ม.ค. — รัฐบาลเยอรมันตะวันตกประกาศตัดสัมพันธ์ทางการทูตกับรัฐบาลคิวบาแล้ว เนื่องจากคิวบาได้ รับรองรัฐบาลเยอรมันตะวันออก
- ๑๖ ม.ค. — มีการลงนามในสนธิสัญญารวมเอเดนอันเป็นดินแดน ของอังกฤษ ที่ปากทาง ด้านใต้ ของทะเลแดง เข้ากับ สหพันธรัฐอูรเบียใต้
- ๑๘ ม.ค. — นายฮิมเกตสเกลล์ หัวหน้าพรรคเลเบอร์ ซึ่งเป็นฝ่ายค้านในรัฐสภาอังกฤษถึงแก่กรรม
- ประธานาธิบดีบูร์บาแห่งตูนิเซียเรียกเอกอัครราชทูตตูนิเซียประจำอัลจีเรียกลับ เพื่อเตรียมการตัด สัมพันธ์กับอัลจีเรีย เพราะอัลจีเรียมีส่วนร่วมรู้เห็นในแผนการของคนร้ายที่จะทำลายชีวิตประธานาธิบดี บูร์บา
- ๒๐ ม.ค. — นายชอมเบ เดินทางจากเมืองเอลิซาเบทวิลล์ ไปอยู่ที่เมืองโคลเวซีในภาคตะวันตกของแคว้นคาคังกา เพื่อปฏิบัติตามข้อตกลงที่ทำไว้กับเจ้าหน้าที่สหประชาชาติ จะยอมให้ทหารสหประชาชาติครอบครอง เมืองโคลเวซีและจะจัดการปลดอาวุธทหารของตนเอง

บริหารงานบุคคล

(ต่อจากฉบับก่อน)

เมื่อคุณอาชวน วายวานนท์ อภิปรายจบแล้ว ประธานเชิญ ดร. ชูบ กาญจนประกรวิ
แห่งคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อภิปรายเรื่อง ประมุขศิลป์

ดร. ชูบ กาญจนประกร อภิปรายว่า คำว่า ประมุขศิลป์หรือการเป็นหัวหน้างาน แปร
มาจาก leadership ซึ่งมีความหมายกว้างขวางมาก ฉะนั้น เพื่อประโยชน์โดยตรงแก่ผู้เข้าร่วมประชุม
นี้ จึงขออภิปรายเรื่องการเป็นหัวหน้างาน ตามความหมายเฉพาะแต่ในวงการบริหาร คือ
administrative leadership เท่านั้น และเรื่องที่จะอภิปรายก็จะหนักไปในทางที่ว่า ในการปฏิบัติ
ราชการนั้น จะใช้ศิลปของการเป็นหัวหน้างานอย่างไร จึงจะทำให้งานดีขึ้น

เป็นสมมติฐานที่ได้ตั้งตนเองว่า ในวงราชการนั้น มีข้าราชการอยู่ ๒ ประเภท คือ "นาย
และ "ลูกน้อง" "นาย" คือผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีหน้าที่วินิจฉัยสั่งการ ผู้บังคับบัญชาที่อยู่ในลักษณะนี้
อยู่หลายชั้น ตั้งแต่ นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นหัวหน้ารัฐบาลเป็นลำดับลงไปถึงหัวหน้ากอง หัวหน้าแผนก
"ลูกน้อง" คือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นผู้รับคำสั่งไปปฏิบัติ ความเป็นนายนั้นมีลักษณะเป็นนาม
ธรรม คือ เป็นภาวะการณ์ที่แสดงให้เห็นชัดไม่ได้อ่า มีความสามารถที่จะให้ลูกน้องปฏิบัติตามคำสั่ง
ได้หรือไม่ แค่นั้น เพียงใด

การที่จะศึกษาหรือทำความเข้าใจหรือวิเคราะห์การเป็นหัวหน้างานนั้น จะกระทำได้ดีถนัด
ยิ่งขึ้นถ้าได้มีหลักการแบ่งหัวหน้างานออกเป็นแบบต่างๆ ตามลักษณะใหญ่ๆ ซึ่งในที่นี้จะขอเสนอ
แต่เพียง ๓ ลักษณะ คือ

๑. ศึกษาพิจารณาการที่หัวหน้าได้มาซึ่งอำนาจ เพื่อที่จะทราบหัวหน้างานได้
อำนาจปกครองบังคับบัญชา หรืออำนาจในการจูงใจลูกน้องมาโดยวิธีใด ซึ่งจำแนกหัวหน้างานออก
ได้เป็น ๓ แบบที่สำคัญ คือ (ก) แบบได้อำนาจมาโดยคัมภีร์กฎหมายหรือที่เรียกกันว่า legal leaders

(ซี) แบบ charismatic leaders ซึ่งมีได้อยู่ในตำแหน่งที่จะมีอำนาจตามตัวบทกฎหมาย แต่ก็ใช้มนุษยสัมพันธ์สามารถครองใจคน สามารถให้คนเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง คำแนะนำ คำชี้ชวนได้โดยบุคลิกภาพของตนเอง และ (ค) แบบสัญลักษณ์ คือ symbolic leaders เช่น องค์พระมหากษัตริย์ ซึ่งได้รับการเทิดทูนเคารพสักการะจากปวงชนชาวไทย - ในฐานะองค์ประมุขของประเทศ ในประเทศเรา เน้นถึงหัวหน้าแบบ legal leader กัน แต่โดยทั่วไปแล้วหัวหน้าจะต้องมีลักษณะเป็นทั้ง legal leader และ charismatic leader ด้วย เพราะความสำเร็จในการปกครองบังคับบัญชาคนมิได้ขึ้นอยู่กับการทำหัวหน้ามีอำนาจบังคับบัญชาตามกฎหมายเท่านั้น หากแต่มีสิ่งอื่นประกอบอื่น ๆ อีกไม่น้อยทีเดียว

๒. ศึกษาจากวิธีการที่หัวหน้าใช้อำนาจ อย่างที่อาจารย์สุรางค์ ได้อภิปรายและแบ่งให้เห็นไว้ชัดแล้ว (คือแบบตามบุญตามกรรม - laissez faire leaders แบบอัตตาธิปไตย - autocratic leaders และแบบประชาธิปไตย - democratic leaders - ผู้จุด) ซึ่งปรากฏจากการค้นคว้าทดลองว่า democratic leaders ได้สร้างขวัญและกำลังใจให้ทำงานดี ผลผลิตได้สูง อย่างไรก็ดีตาม ในขณะที่เริ่มต้น autocratic leaders ย่อมได้ผลดีกว่า แต่เมื่อปลายมือแล้ว democratic leaders จะเป็นแบบที่ได้ผลที่สุด แต่มีข้อสังเกตว่า ในยามฉุกเฉิน จะใช้หัวหน้าแบบ democratic ย่อมไม่ได้ผล ต้องใช้ autocratic leaders จึงจะอำนวยความสะดวกและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ดี สรุปแล้ว เรายอมรับว่าหัวหน้าแบบประชาธิปไตยนั้นดีแน่ แต่ก็อาจจะมีข้อยกเว้นอยู่บ้าง

๓. ศึกษาจากบทบาทที่หัวหน้าแสดงออก ซึ่งจำแนกออกได้เป็น ๓ แบบ เช่น
 ๓.๑) คือ (ก) แบบ parental leaders ซึ่งหัวหน้าแสดงท่าอ้อมเอียงว่า เป็นผู้ปกครอง เป็นบิดามารดา และลูกน้องเป็นบุตร หัวหน้าวางตัวเป็นใหญ่ บางที่คงตัวเป็นที่ เป็นอา เป็นลุง หรือเป็นดังญาติผู้ใหญ่อื่น ๆ และลูกน้องก็จะต้องให้ความเคารพนับถือ เชื่อฟัง เหมือนหัวหน้าเป็นพ่อแม่ หรือญาติผู้ใหญ่ด้วย หัวหน้าแบบนี้ เป็นปัญหาในการบริหารงานอยู่เหมือนกัน หัวหน้าจะไม่เรียกร้องบังคับบัญชา แนวความคิด ของลูกน้องมาใช้เป็นประโยชน์ได้เท่าที่ควร หัวหน้ามีลักษณะเป็น father knows best รู้อะไรดีกว่าไปหมดเสียทุกอย่าง ไม่ยอมให้ใครมาหืออวดแสดงว่ารู้มากกว่าได้ หัวหน้าแบบนี้ มีอยู่ในบ้านเราไม่น้อย บางท่านมีความเป็นห่วง ห่วงเห่นลูกน้องมาก ใครจะมาแตะต้องตัวไม่ได้ โยกย้ายไม่ได้ ยึดตำแหน่งไม่ได้ สร้างลูกน้องให้โตเรื่อย ๆ ขึ้นไป ใครจะว่าอะไรก็ช่าง (ข) แบบใช้เล่ห์เหลี่ยมกุมบังเหียนการบริหาร ซึ่งฝรั่งเรียกว่า manipulator เรียกได้

ว่า หัวหน้าแบบหมอสี่ ป่อมด หรืออะไรเช่นนั้น ตัวหัวหน้าไม่มีฐานะที่จะเป็นผู้บังคับบัญชาโดยแท้จริง และได้รับความเคารพจากผู้อื่นได้ แต่ก็ได้พยายามสร้างสมอำนาจโดยปริยาย โดยปลงหัวหน้าแบบนั้นเป็นผู้ที่มีความรู้ และต้องการจะมีอำนาจในวงการบริหารราชการ จึงยืมมือของผู้บังคับบัญชาของตนเอง โดยเสนอขอให้สั่งการเพื่อประโยชน์แก่การสร้างบารมี สร้างอาณาจักร อิทธิพลให้แก่ตน ซึ่งก็ย่อมจะก่อให้เกิดความไม่เรียบร้อย ระหว่างตัวหัวหน้าแบบนั้นเองกับหัวหน้างานคนอื่น ๆ (ค) แบบผู้เชี่ยวชาญ คือ expert ซึ่งมีความรู้ในด้านวิชาการ ด้านเทคนิคต่าง ๆ หัวหน้าแบบนี้ เรากำตั้งพยายามดึงมาใช้ในวงราชการ มีข้อสังเกตว่า ค่อยไปราชการของเราจะยุ่งยากขึ้น ต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะอย่างมากขึ้น หัวหน้าประจำจะวินิจฉัยสั่งการต่าง ๆ ไปไม่ได้ด้วยดี ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญงานเฉพาะมาให้คำแนะนำ ปัญหาจึงมีอยู่ว่า ทำอย่างไรจึงจะใช้บรรดาผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้นให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมให้มากที่สุดที่จะมากได้

การที่เสนอแบบของหัวหน้ามาหลาย ๆ แบบเช่นนั้น ก็เพื่อที่จะให้ทัศนคติว่า การเป็นหัวหน้า นั้นมีหลายอย่าง ศึกษาได้หลายแบบ และเมื่อทราบแล้วก็จะได้นำมาใช้เป็นหลักในการพิจารณา แก้ไขปัญหาต่าง ๆ และหาแนวคำตอบได้ว่า ทำอย่างไร เราจึงจะใช้ศิลป์ของการเป็นหัวหน้า ให้ได้ประโยชน์ในการปกครองบังคับบัญชาให้ลูกน้องเชื่อถือ และเอาชนะจิตใจของลูกน้องได้

ต่อคำถามที่ว่า ศิลป์ของการเป็นหัวหน้า เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้หรือไม่ นั้น มีความคิดแบ่งออกเป็น ๒ ฝ่าย ฝ่ายแรกมีความเห็นว่า การเป็นหัวหน้าเป็นเรื่องของชาติกำเนิด คือพอตกฟากก็มีพรสวรรค์ติดตัวมาด้วย อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่า การเป็นหัวหน้าเป็นสิ่งที่ศึกษาได้ คือ เรียนแล้วมาปรับปรุงตนเองได้ นอกจากนี้ยังเชื่อกันว่า การเป็นหัวหน้านั้น ย่อมขึ้นอยู่กับสถานการณ์ แม้คนเราจะมีความสามารถดีแต่อย่างไรก็จะเป็นหัวหน้าไม่ได้ถ้าสถานการณ์ไม่อำนวยให้ หรือในทางตรงกันข้าม ถ้าสถานการณ์อำนวยให้ ผู้ที่ไม่มีความสามารถถึงขนาดก็อาจจะได้เป็นหัวหน้าได้ นี้แสดงว่า เมื่อสถานการณ์แตกต่างกันได้ การเป็นหัวหน้าก็มีลักษณะแตกต่างกันได้

ประเด็นมีอยู่ว่า การเป็นหัวหน้าเกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลอย่างไร? ในวงราชการนั้น การสร้างหัวหน้าการปกครองบังคับบัญชาลูกน้อง เป็นเรื่องที่สำคัญมาก ปัญหาจึงคิดตาม มาว่า ผู้ที่หน้าทีรับผิดชอบในการบริหารงานบุคคลของประเทศเรา คือ ก.พ. ได้ทำอะไรในลักษณะที่เป็นการสร้างหัวหน้าในราชการไปแล้วบ้าง? การสรรหา การคัดเลือก เพื่อให้ได้ตัวบุคคลมา

รับราชการ และเพื่อเลื่อนชั้น แต่งตั้งให้เป็นหัวหน้างานนั้น เรามีวิธีการสอบเทียบวิทยวิฑูรย์ได้
 เพียงใด? เราสอบเพื่ออะไรกันแน่? เรามีวิธีการสอบต่างๆ ที่ได้ผลไหม? มีการทดสอบความ
 เฉลียวฉลาดหรือไม่? ถ้าทราบใดที่การสอบแข่งขันและการคัดเลือก ไม่มีวิธีการก้าวหน้าทันสมัย
 และเชื่อถือได้แล้ว เราก็ไม่ได้ใช้ merit system เพราะระบบนี้คงอยู่บนรากฐานของหลักที่ว่า
 competent men for competent jobs

มีปัญหาบางประการเกี่ยวกับการเป็นหัวหน้างานของเรา ซึ่งขอสรุปเสนอปัญหาที่สำคัญ

ดังนี้:—

๑. ที่เราใช้หัวหน้าแบบพ่อปกครองลูกโดยไม่มีขอบเขตจำกัด คือไม่ใช่อยู่แค่เฉพาะที่เกี่ยวข้อง
 กับการปฏิบัติราชการเท่านั้น เป็นปัญหาคำคัญในทางบริหารปัญหาหนึ่ง สังคมของเราต่างกับของ
 ฝรั่งที่ว่า เมื่อเราเป็นใหญ่แล้ว ไปถึงไหนเราก็ยกเกาอี้ทรมนคิดไปด้วย กล่าวคือจะเป็นเวลาในหรือ
 นอกราชการไม่คำนึงถึง คงคิดเป็นนายเรื่อยไป เช่นนี้ ก็จะทำให้ freedom of speech ลดน้อยไป
 ข้าราชการก็จะไม่มี freedom of expression เท่าที่ควรมี

๒. เมืองไทยเรามีของแปลกที่ว่า เมื่อได้เป็นใหญ่เป็นโตในวงราชการแล้ว social status
 ก็จะติดตามมาด้วย มีการเชิญไปเป็นกรรมการต่างๆ เชิญไปเปิดบัญชีสถานที่หรืออื่นๆ ปัญหา
 วิชา เมื่อผู้ใหญ่ของเราได้ ความเป็นใหญ่ในวงสังคมมาด้วยผลของการเป็นหัวหน้าพนักงานของฝ่าย
 บริหารแล้ว ผู้นั้นจะทนกับความเย้ายวนแห่งตาบอดการ อันจะนำไปสู่ความเสื่อมเสียแก่ราชการได้
 เพียงใด

๓. เมื่อการเป็นหัวหน้าในทางบริหาร มีความเป็นใหญ่ในวงสังคมติดตามมาด้วยเช่นนี้ และ
 เมื่อเรายอมรับนับถือว่า ผู้บังคับบัญชาของเราเป็นผู้ที่เราจะต้องเชื่อฟังเช่นนั้น หากผู้บังคับบัญชาใช้
 อิทธิพลอันเกิดจากการเป็นหัวหน้า และความเป็นใหญ่ในสังคมไปในทางที่ไม่ดีแล้ว merit system
 ก็จะไร้ความหมาย เช่น ในการสอบเพื่อบรรจุเข้ารับราชการ กรรมการก็อาจจะเกิดอคติฉันทวิ
 ของผู้ใหญ่ที่ผู้สมัครถือมา ก็จะทำให้เสียผลเสียหลักการได้

เมื่อ ดร. ชูบ กาญจนประกร ออกปรายจบแล้ว ประชาชนต่างขอบคุณผู้อภิปรายทุกท่าน
 และขอให้ที่ประชุมเลือกประธานในที่ประชุมคราวต่อไป และเสนอว่า ควรจะเป็นผู้แทนจากกระทรวง
 สหกรณ์ ซึ่งผลที่สุดที่ประชุมได้เลือก คุณเคิม อุเทศนันท์ แห่งสำนักงานปลัดกระทรวงสหกรณ์
 เป็นประธานในการประชุมวาระต่อไป

เมื่อเริ่มประชุมใหม่ ประธานเสนอให้เปิดอภิปรายทั่วไป

คุณคำนึง ชาญเลขา แห่งสำนักงาน ค.ต.จ. อภิปรายว่า คำว่า "ขวัญ" นั้นเป็นคำที่นุ่มนวลมาก แต่จะขอเอาเพิ่มเติมอีกสักเล็กน้อย คือ อาจารย์ บอกว่า ภาษาไทยของเรานั้นมีจิตวิทยาตามตัวอักษร เช่น ตัว พ. มักจะมีความหมายไปถึงความยิ่งใหญ่ เช่น พ่อ เพิ่ม พิ เป็นต้น ตัว ม. มักจะมีความหมายไปในทางนุ่มนวล เช่น แม่ เมีย สระ เอ เป็นเรื่องที่ไม่ตรงทงนั้น เช่น เก เขว เกเร ตัว ข. หมายถึงความกระด้าง ดุคั้น เช่น ขุนชั้น เข็ด แต่ถ้าเอาตัว จ. ผสม แปลว่าที่สูง เช่น ขวัญ แฉวน เป็นต้น คำว่าขวัญจึงเป็นคำที่ชอบมาก คุณหมอบประเสริฐบอกว่า คนเรามีหลายจำพวก และในฐานะที่เป็นหัวหน้าเขา มันต้องใช้หลายขวัญ มาเข้างานใหม่ก็ต้องรับขวัญ ขวัญบินก็ขี้ขี้เรียกขวัญ ขวัญจะหยุดก็ต้องครอบขวัญ ต้องบำรุงขวัญกันเรื่อย บำรุงแล้วขวัญใหญ่โตเกินไปก็ต้องซ่อมขวัญกันบ้าง บางทีก็ต้องถึงกับซ่อมขวัญกัน เรื่องนี้ เมื่อพูดในระดับชาติ เราใช้คำว่า บึงปราม อยากจะถามว่า ในบรรดาขวัญทั้งหลายนี้ ขวัญไหนสำคัญมาก และใช้ในระดับและโอกาสไหน?

นายแพทย์ ประสพ รัตนกร ตอบว่า ความจริงคุณคำนึงก็ได้ตอบคำถามของตัวเองอยู่แล้ว จะมีแต่ขอเพิ่มเติมอีก คือ ขวัญใจ เช่นเรื่องหัวหน้ากับลูกน้อง ที่ว่ากันว่าหัวหน้าควรจะให้ลูกน้องได้มีส่วนร่วมด้วย มีความสำนึกถึง belongingness อยู่ด้วย นอกจากนั้นรู้สึกว่า การยกย่องลูกน้องนั้นเราทำกันน้อยมาก ลูกน้องทำอะไรดี บางทีกับนั้นก็เสนอความคิดความชอบผ่านกันไปตามลำดับชั้นกว่าจะกลับตรงมาถึงผู้เสนอกันเวลาเข้าไป ๖ เดือนแล้ว และก็เพียง "ทราบแล้ว" หรือ "ชอบใจ" เท่านั้น สิ่งที่จะต้องทำ คือ ตัวหัวหน้าเองนั้นแหละจะต้องชอบใจลูกน้องละ การประชุมประจำเดือนเป็นของดี ใครทำดีก็ยกย่องกันในที่นั้น ไม่ต้องรอเสนอบันทึกเลยเวลาถึง ๖ เดือน อย่างว่า เรื่องเช่นนั้นไม่จำเป็นจะต้องให้ใหญ่โตถึงขนาดขอเหรียญขอตราให้หรอก เพียงแต่คำพูดก็พอแล้ว ดังเช่นหมอซึ่งคิดยาแก้ไปตีโธดำเร็ว อันเป็นการค้นพบในวงการแพทย์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ได้รับเชิญจากประธานาธิบดีไอเซนเฮาเวอร์ไปเลี้ยงอาหารกลางวันที่ทำเนียบขาว แล้วประธานาธิบดีก็กล่าวคำสรรเสริญและให้ประกาศนียบัตรแก่หมอนั้น ให้ชื่อน้าชาแก่ภรรยา ลูกชายตามไปด้วยอีก ๒ คน ก็ได้รับแจกหนังสืออีก ๒ อัน เสร็จแล้วหมอคนนั้นก็กลับไปทำงานต่อไปอย่างชนิดเขาเป็นเขาตายทีเดียว ฉะนั้นเมื่อใครทำความดีความชอบแล้ว อย่ารอ เพียงแค่ชอบใจเขาเท่านั้นเอง เขาก็ได้กำลังใจมากจนทีเดียว ส่วนการให้สิ่งตอบแทนนั้นก็ควรจะระมัดระวังเสมอว่า การที่คนเราทำอะไรได้ดีเป็นผลสำเร็จนั้น มีส่วนประกอบอะไรบ้าง หมอคนนั้นเป็นคนทำงานมากและทำงานเก่ง แต่ถ้าต้องเมียแก่เขาแล้ว

เดินไฟ หรือถูกแกเอาแต่เกรง แกก็ทำอะไรไม่ได้มากนัก เมียและลูกบางครั้งเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้คนทำงานได้สำเร็จด้วยดีหรือไม่ ครอบครัวย่อมมีส่วนในผลงานด้วย

การแนะนำระหว่างกันและกันว่าจะทำอะไรผิดอะไรบกพร่องเป็นการขัดแย้งแบบดีเพื่อก่อ ไม่ใช่ของเสียหาย เพื่อนเราบางคนที่รักกันมากมักจะเป็นเพื่อนที่ชอบขัดคอ ถ้าหายไปเราก็คิดถึง การขัดคอไม่ใช่การทะเลาะเบาะแว้ง เราควรให้โอกาสผู้อยู่ร่วมกับเราขัดคอเราได้บ้าง

เรื่องความริเริ่มในการทำงานก็เป็นสิ่งสำคัญมากทีเดียว ท่านอธิบดีท่านหนึ่งเคยมาบอกขอให้ทำครายางให้ บอกว่าไม่ว่าเรื่องอะไร ๆ ลูกน้องของท่านเป็น "เส้นขของท่านอธิบดีเพื่อพิจารณา" ทุกเรื่องไป ก็เรื่อง ๆ มีเดชาอนุกรณำเวียนท่านทีหนึ่ง จึงขอให้ทำครายางมีข้อความว่า "พิจารณาก่อนแล้วค่อยเสนอ" ไร้คักดับไปทุกเรื่อง ลูกน้องเราเราต้องสอนให้ช่วยกันคิดอ่านมีความริเริ่มด้วย ไม่ใช่ทำตามที่เราสั่งเสมอไป

การปกครองคนควรปกครองแบบสุภาพ ซึ่งจะไดผลดีกว่าปกครองแบบเกรี้ยวกราด ทำที่ก้าวร้าวดั่งตั้งอยู่เสมอ การปกครองแบบเกรี้ยวกราดทำให้คนกลัว และถ้าจะทำงานให้ก็ทำให้เพราะความกลัว จึงไม่ดีเท่ากับการทำงานให้เราเพราะใจรักใคร่เคารพ ตัวอย่างคือ คุณหลวงชาติตระการโกศล ท่านไปตรวจเห็นตำรวจคนหนึ่งหลับยาม แทนที่ท่านจะเฆ็ดอะไร ท่านกลับค่อย ๆ บอกว่า "นี่น้องชาย ตื่นเถอะ ช่วยกันทำงานคักว่า" ตำรวจคนนั้นต้องไปรตนามนต์ไม่รู้ว่าจะวัดการปกครองคนโดยใช้ความสุภาพและให้เกียรติ ย่อมได้ผลเรียบร้อยและผูกมัดจิตใจลูกน้องได้ยิ่งกว่าการกระโดดโถงเต็น ทุบโต๊ะ เอะอะเดี่ยอีก

การทำงานต้องไม่ท้อ พวกเราบางคนท้อแท้เสมอ ยิ่งเมื่อเสนออะไรขึ้นไปเขาขัดดัดบ้าง ยิ่งท้อแท้ใหญ่ บางทีเด็กทำงานเอาเสียเลย พ่อค้าคนหนึ่งถูกถามว่า ทำอย่างไร หรือมีเคล็ดลับอย่างไร จึงจะทำงานได้สำเร็จเป็นผลดี? พ่อค้าตอบว่า ต้องรู้จัก "อด" คือ "อดทน" ที่จะทำงานต่อไป "อดออม" และ "อดรอ" จึงหะเวธาในการทำงานนั้น บางครั้งหัวหน้าจะต้องมีความ "อด" ยิ่งไปกว่าลูกน้องเดี่ยอีก ถ้าคนทำงานร่วมกันไม่รู้จัก "อด" กันเสียแล้ว ความวุ่นวายทั้งหลายก็จะเกิดขึ้นได้

การที่เราคิดต่อกันนั้น บางครั้งเราเคลือบกันด้วยความหวานมากเกินไป บางทีเชิญไปทานอาหาร พอยกอาหารออกมาเท่านั้น ก็ว่าอาหารอร่อยเหลือเกินเสียแล้ว ฉะนั้น ถ้าเราร่วมกันไปตรงไปตรงมาแล้ว ข้อยู่งยากทั้งหลายคงจะไม่มีมากนัก เรื่องประชุมอีกอย่างหนึ่ง บางคนประชุมกันเดี่ยจริง และยิ่งจะต้องประชุมกันมากจนเรื่อย ๆ จนไม่มีเวลาทำงานทำการประจำกันละ เรื่องนี้

เราต้องจัดให้พอเหมาะพอควร ไม่ใช่ประชุมกันทั้งวันทุกวันไป ไม่มีเวลาทำงานประจำกันนะ เช่นนี้ ยิ่งประชุมก็รู้สึกว่ายิ่งเหลวใหญ่

ดร. สุรางค์ โคว์ตระกูล อภิปรายเพิ่มเติมว่า คำว่า "ขวัญ" นั้นไม่ตรงกับคำว่า morale ในภาษาอังกฤษนัก อย่างที่ได้อภิปรายไว้แล้ว ฉะนั้น ถ้าเราจะหาทางรวมขวัญต่าง ๆ ที่คุณคำนึง กล่าวไว้มาเป็นภาษาไทยคำเดียว ก็จะได้ความหมายที่ตรงกับภาษาอังกฤษมากขึ้น ขอฝากไว้ช่วยกันคิดด้วย

คุณคำนึง ขาญเลขา กล่าวว่า ในการปกครองบังคับบัญชาต่อน้องในชั้นกรมกองนั้น ควรจะใช้วิธี "บ้องปรัม" บ้างไหม? คำว่า "บ้องปรัม" นี้ เดิมทีในกรม รอนายกรัฐมนตรี ท่านทรงบัญญัติขึ้นให้ใช้ในระดับชาติ เพราะในระหว่างสงคราม หรือเตรียมสงคราม morale ของคนในชาติสำคัญที่สุด จึงต้องใช้วิธี "บ้องปรัม" คือ ชูไว้หน่อย มิฉะนั้น ขวัญจะไม่อยู่กับตัว

ดร. สุรางค์ โคว์ตระกูล ตอบว่า ในระหว่างที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม หรือจน จะเกิดสงครามนั้น ก็ควรจะใช้แบบผสม คือ ทั้งบำรุงขวัญ และเข้มขวัญด้วย

คุณสยม รัตนวิจิตร แห่งกรมประชาสัมพันธ์ ถามว่า หัวหน้าที่ส่งเสริมให้ลูกน้อง ที่อยู่ในระดับเท่ากันทำงานโดยวิธีแข่งขันกัน กับหัวหน้าที่ส่งเสริมให้ลูกน้องร่วมกันทำงาน อย่างไหน จะดีกว่ากัน ทั้งนี้ ขอให้พิจารณาทั้งในแง่การบริหารงาน และในแง่มนุษยสัมพันธ์ด้วย

ดร. ชูบ กาญจนประกร ตอบว่า จะขอกล่าวในด้านวิชาการก่อนว่า การแข่งขันกัน ทำงานดีหรือไม่ หรือร่วมกันทำงานดี ในทางวิชาการนั้นเราไม่รักที่จะกล่าวเป็นการเฉพาะเจาะจงลงไปว่า ของอย่างหนึ่งดีกว่าอีกอย่างหนึ่ง ถ้าเราจะพูดถึงเรื่องใดเรามากจะพูดไปในทำนอง description (บรรยายอธิบาย) มากกว่า value statement (ตีราคาคุณค่า-ผู้จัด)

ถ้าจะพิจารณาในด้านการบริหารงาน ผู้ปฏิบัติงานที่ดียอมทำงานให้ดีกว่าอยู่เฉยๆ ทราบ ใดที่ข้าราชการแต่ละคนพยายามแข่งขันกันในเรื่องการทำงาน แข่งกันในศิลปะของการทำงานแล้ว งานก็จะดีขึ้น เป็นการพยายามทำงานให้ดีกว่าคนอื่น ไม่ใช่การแข่งขันเพื่อชิงดีชิงเด่นกัน แต่การรวมกันทำงานก็เป็นลักษณะที่เราจะมองข้ามไปไม่ได้ ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า ถ้าไม่มีการแข่งขันการทำงานแล้ว จะมีคนได้เงินเดือนเดือนเกินกว่า ๓ หมื่น ได้อย่างไร จะทำอย่างไรก็ตาม การบริหารราชการเป็นเรื่องของสามัคคีธรรม เป็น group effort คือ ร่วมมือร่วมใจกันทำงานเพื่อประโยชน์ต่อรัฐ

คุณธนิต อยู่สุข แห่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบายว่า ทักถ่วงกันมาทั้งหมดคุณรู้สึกว่าเป็นเรื่องทางวิชาการที่คุ้ออกจะนำไปปฏิบัติได้ง่าย แต่ถ้านำเอาไปปฏิบัติจริงๆ แล้วจะทำได้ยากทีเดียว เพราะบางครั้งเรื่องมันนอกกรอบนอกตำราในเรื่องหัวหน้างานที่ว่า จะต้องเป็นแบบประชาธิปไตยจึงจะดีนั้น ได้ยินมาว่า การเป็นประชาธิปไตยจะต้องมีพรรคพวก ถ้าไม่มี ก็ดำเนินงานไม่ได้ เพราะจะทำอะไรก็ต้องเอาเสียงข้างมากเข้าไว้ ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นจริงในวงราชการแล้ว ก็คงจะเป็นผลดีต่อการปฏิบัติราชการ แต่ตามประเพณีการแล้ว ไม่เป็นเช่นนั้นเสมอไป เพราะการมีพรรคพวก ทำให้ลูกน้องของเราเข้ามาในทางลัดได้ และทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการปกครองบังคับบัญชา เช่น เมื่อเร็ว ๆ นี้ได้ยินว่า ในองค์การรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่ง หัวหน้ากองตั้งให้เสมียนพิมพ์หนังสือ เมื่อพิมพ์แล้ว เสมียนก็เอาหนังสือนั้นไปเสนอ แต่ปรากฏว่า หนังสือนั้นไม่เรียบร้อย ผิดปรก หัวหน้ากองจึงตำหนิเสมียนผู้นั้น และตั้งให้ไปพิมพ์มาเสียใหม่ เสมียนผู้นั้นไม่ยอมพิมพ์ ซ้ำกลับขวางหนังสือหนังสือทงค่อหน้า หัวหน้ากองจึงไปฟ้องกับผู้ใหญ่ขอให้ลงโทษเสมียนผู้นั้นทางวินัย แต่ปรากฏว่าเสมียนคนนั้นเป็นเด็กของผู้ใหญ่ ท่านจึงว่าเป็นเรื่องเด็กน้อยขอให้ตีมเสีย เช่นนี้ หัวหน้ากองผู้นั้นก็อยู่ไม่ได้ ต้องลาออกไป

ข้าราชการของเราบางครั้งก็จัดกันไม่เหมาะสมเสมอไป จึงได้มีเสมียนตรี เสมียนโท เสมียนเอก (เป็นชั้นตรี, โท, เอก แต่ยังไม่ทำงานอะไรไม่ได้นอกจากงานเสมียน) หัวหน้าใหญ่บางคนเป็นคนดีมาก บางคนก็เล็ดหลอนเหมือนกัน เรื่องงานไม่เอา ส่วนตัวเขาทุกที่ จึงขอให้ผู้อธิบรายให้ข้อคิดเห็นว่า ทำอย่างไรจึงจะแก้ไขสิ่งไม่ดีเหล่านี้ให้หมดไปได้ เพื่อส่วนรวมจะได้ไม่เสีย หากทางแก้ไขที่ดี มีใช้แก้ไขแบบรัฐวิสาหกิจควรจะเป็นยอคิด

ดร. ชูบ กาญจนประกร ตอบว่า เรื่องคนเรานั้นเป็นเรื่องลำบาก เพราะไม่เหมือนกัน ต่างคนก็ต่างกันไป การที่จะวางหลักเกี่ยวกับคนไว้ให้เป็นแนวปฏิบัติได้ครบถ้วน ใช้ได้ทุกกรณี จึงไม่มีทางทำได้ เพราะคนเราไม่เหมือนกันเสียแล้ว หลักการปกครองบังคับบัญชานั้น ได้เสนอไว้ในบทความเรื่อง ประมุขศิลป์ ที่แจกแล้ว มีอยู่ ๘ ข้อด้วยกัน ใน ๘ ข้อนี้ มี ๓ ข้อ อยู่ด้วย คือ tact ความแนบเนียนกับ timing ความรู้จังหวะจะโคน อีกอย่างหนึ่งเรายังไม่รู้ข้อเท็จจริงของเรื่องดีพอ จึงให้คำตอบให้ตรงเข้าทีเดียวไม่ได้ เช่น เมื่อเสมียนคนนั้นขวางหนังสือทง เหตุใดหัวหน้าจึงไม่เรียกมาว่าถ่วงถักเคื่อน หรือตงโทษเสียเอง ทำไมต้องเสนอหัวหน้าชั้นสูงขึ้นไปอีก ทำไมไม่ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์เข้าจับ เป็นต้น

คุณธนิต อยู่สุข อภิปรายเพิ่มเติมว่า ที่ไม่ลงโทษตัวเอง ก็เพราะหัวหน้าคนนั้นรู้อยู่
ว่า การลงโทษไม่ได้ผลเพราะจะต้องถูกยกเลิก จึงใช้ความนุ่มนวลแบบเนียนแทน คือ ไปหา
ปลดออก แต่ผลกลับตรงกันข้าม หัวหน้าบางคนรักศักดิ์ศรี บางคนไม่รักศักดิ์ศรี ผู้ที่รักศักดิ์ศรี
โดนแบบนั้นเขาก็ต้องไป

ดร. ชูบ กาญจนประกร อภิปรายว่าเรื่องนี้มีปัญหาว่า ทำไมหัวหน้าคนอื่น ๆ เขาลังไม่
โดนอย่างนั้น หัวหน้าคนจะต้องพิสูจน์ตัวเองว่าสามารถปกครองบังคับบัญชาคนได้ บางทีหัวหน้าผู้
นั้นอาจจะไม่เหมาะที่จะเป็นหัวหน้าก็ได้ โดยปกติเมื่อปัญหาเกิดขึ้น ผู้บังคับบัญชานั้นต้องเป็นผู้รับ
ผิดชอบในขั้นสุดท้าย ถ้าเราเห็นอย่างหนึ่ง ผู้บังคับบัญชาเห็นอีกอย่างหนึ่ง เราก็ต้องปฏิบัติตาม
ผู้บังคับบัญชา มิฉะนั้นก็จะอยู่ร่วมกันปฏิบัติราชการด้วยดีไม่ได้

คุณอาชวัน วายวานนท์ อภิปรายเพิ่มเติมว่า เรื่องนี้เห็นใจมาก โดยเฉพาะเรื่อง
ศักดิ์ศรีแล้ว คนไทยเรากล้าหนักทีเดียว แต่คิดกันอีกทีให้คิดแล้ว การถือศักดิ์ศรีต้องมีขอบเขตอยู่บ้าง
ปัญหาบางเรื่องจะทำให้เสียศักดิ์ศรีไปบ้างก็ไม่มีความหมายอะไร เมื่อเราคิดว่า ถ้าเราอยู่ต่อไป
เราจะทำประโยชน์ได้ดีกว่า ถ้าถูกน้องใช้ไม่ได้ นายใช้ไม่ได้แล้วเราจะต้องลาออกเสียเรื่อยก็แย่
เราไม่ได้อยู่กับเขาตลอดไป บางทีอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงกันได้ การอยู่ร่วมกันในสังคมนั้น ถือ
หลัก ๕๐% คือ สังคมจะอยู่ได้ ถ้ามีคนดีเกินกว่า ๕๐% ผู้ใหญ่ผู้น้อยที่ไม่ดี ย่อมจะค่อย ๆ -หมด
ไปจากวงราชการ จึงควรคิดให้รอบคอบก่อนที่จะทำอะไรให้เกิดขาดลงไป

คุณธนิต อยู่สุข กล่าวว่ ความจริงเรื่องนั้นเมื่อได้ฟังคำอภิปรายแล้ว รู้สึกว่าจะมีทาง
ทำได้เหมือนกัน แต่บางครั้งถ้าเรายอมทำตามผู้ใหญ่ที่ไม่ดีเป็นส่วนมากแล้ว งานของส่วนรวมก็จะ
เสียไป ตามที่ว่ระบบอุปถัมภ์มันกัดกินกันนั้น อยากจะขอทราบว่ระบบนั้นควรจะใช้เฉพาะในวงการ
ทางการเมือง หรือว่าควรจะใช้ในวงราชการประจำด้วย

ดร. ชูบ กาญจนประกร ตอบว่ ที่ได้เคยอภิปรายถึงระบบอุปถัมภ์นั้น ไม่ได้เคยกล่าว
เลยว่ ระบบนี้ดีกว่าระบบคุณความดีเลย หากแต่ได้พูดในลักษณะที่ว่ ระบบอุปถัมภ์ ย่อมมีความ
จำเป็นอยู่ในวงการบริหารราชการแผ่นดินอยู่เหมือนกัน ตอนสุดท้ายยังได้เห็นว่า แม้ระบบนี้จะดีอยู่
แต่ถ้าคิดให้ดีแล้ว ก็ควรจำกัดให้อยู่เฉพาะในทางการเมือง เพื่อเหตุผลในทางการเมืองเท่านั้น

นายแพทย์ ประสพ รัตนากร อภิปรายเพิ่มเติมว่ ก่อนที่จะปิดประชุม อยากจะขอ
ฝากข้อสังเกตไว้ว่

๑. อย่าตีความ คนเราทุกคนกำลังที่จะทำงานกันได้อย่างเต็มที่เพื่อ เพราะฉะนั้นอย่าวิตก ว่า เราทำงานมากแล้วจะตาย แต่ตายเพราะไม่ได้ทำงาน มีมันจุกอกตาย นอนเฉยๆ ตายก็มี กำลังของเราเต็มเพื่อ เวลาไฟไหม้เราเคยเห็นคนแบกตุ่มน้ำใหญ่ๆ ฉีดน้ำไฟได้ แสดงว่ากำลัง ของคนเรานั้นมีไม่จำกัด เมื่อคราวไฟไหม้ที่พาทูร์ดี เพื่อนคนหนึ่งฉวยได้พัดลมสมัยโบราณฉีดน้ำ ไฟไปไว้ที่วัด แต่พอไฟไม่ไหม้ เขาเอาพัดลมกลับต้องใช้คนหามพัดลมถึง ๓ คน

๒. เรื่องชُرูระยุ่งมาก วันหนึ่งๆ มีชُرูระมาก ไม่มีเวลาทำงานนั้น เห็นว่าบางครั้งเราเอง นั้นแหละยุ่งไปหาชُرูระมาให้ตัวเองโดยไม่จำเป็นเลย ไปรับปากรับอาสาเขาเรื่อยไป

๓. การทำงาน เราต้องทำด้วยความพอใจ ไม่ใช่ทำแล้วก็เฝ้าแต่วิตกว่า ประเด็นของคน อื่นเขาจะทำได้ว่างานไม่ดี เราต้องคอยดูตัวเอง คอยระวังถึงอยู่เสมอว่า เรากำลังเป็นอะไรอยู่ และ เราต้องพอใจในสิ่งที่เราเป็นอยู่

๔. เราต้องระวังเรื่องความรีบร้อน เพราะจะให้โทษมาก ในทางร่างกายก็เป็นโทษ กิน ข้าวรีบร้อนมาก กลืนเร็วไปเข้าไปคิดหอดอดมตายก็มี ตกกระไดตายก็มี ยิ่งในทางจิตใจแล้วยิ่ง แล้วไปใหญ่ บางคนเขาถามว่ารักไหม รีบตอบไปว่ารักเสียแล้ว ทั้งๆ ที่จิตใจยังตั้งอยู่ว่าเรา รักเขาใหม่หนอ ตอบไปอย่างนั้นก็ต้องแต่งงานกัน พอแต่งได้ ๓ วัน ก็ถึงกับต้องแยกบ้านกันอยู่ ~~หรือ~~ หย่ากันบ้าง การตัดสินใจเกี่ยวกับการงานก็เช่นเดียวกัน รีบร้อนเกินไปจะเสียผล

๕. อย่ากลัวความผิดหวัง ไม่ต้องกลัวมัน เพราะความผิดหวังจะต้องมีอยู่เสมอไป เรา ต้องคาดฝันถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้โดยไม่คาดฝัน เราทำอะไรไปคิดว่าดีแล้ว ภายหลังความบกพร่อง อาจปรากฏขึ้นได้ ฉะนั้น เราต้องฝึกอยู่เสมอว่า เมื่อเราเรียนผูกแล้วเราต้องเรียนแก้ได้ ความ กลัวผิดหวังเป็นเรื่องบั่นทอนจิตใจมนุษย์เรามาก

๖. อย่ารีรอ บางคนจะทำอะไรก็ต้องรอเสียก่อน รอหน้าฝน รอหน้าหนาว บางคนถ้า ไม่มี depression มากทำอะไรไม่ได้ การรีรอ ดังเด ทำให้เกิดความทุกข์ตลอดเวลา

๗. รู้จักชื่นชมโลก รู้จักมองหาความสุขเสียบ้าง บางคนมีทุกข์ อย่างพร้อมบริบูรณ์ แต่ หนีความสุขไม่ได้ก็มี ความสุขนั้นมีอยู่ทุกแห่ง ถ้าเรามองโลกในแง่ดี เราก็อาจจะมีความสุขได้

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๓๐ น.

วันอังคารที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๐๔ เวลา ๑๓.๓๐ น. มีการประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับการ บริหารงานบุคคลวาระที่ ๓๐ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีผู้เข้าร่วมประชุมรวมทั้งสิ้น

คุณเติม อุเทศเนินทร์ แห่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประชานในที่ประชุม ก่อร่างเปิดประชุม แล้วแนะนำผู้อภิปราย เรื่อง "วินัย การลงโทษ และการออกจากราชการ" ใน วาระนี้ คือ คุณแสง ศรีมาเสริม แห่งกรมมหาดไทย พ.ศ.อ. ชวน คหะแก้ว แห่งกรมตำรวจ คุณบุญมา โกมลเปดิน แห่งกรมราชทัณฑ์ และคุณประวีณ ณ นคร แห่งสำนักงาน ก.พ.

คุณแสง ศรีมาเสริม อภิปรายมีใจความว่า วินัยข้าราชการพลเรือน ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะนี้ ควรจะได้พิจารณาว่า เป็นไปในระบบใด กล่าวคือ เป็นระบบเสริมสร้าง หรือว่าหนักไปในทางปราบปราม

ตามประมวลกฎหมายอาญา นอกจากจะมีบทบัญญัติในการลงโทษแล้ว ยังมีบทบัญญัติ ว่าด้วยวิธีการเพื่อความปลอดภัย รอกการลงโทษ หรือรอกการกำหนดโทษแก่ผู้กระทำผิดไว้ก่อน เพื่อให้ผู้นั้นได้มีโอกาสกลับประพฤติตนเป็นคนดีได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ประมวลกฎหมายอาญามุ่งหนัก ปราบปราม บังคับ และเสริมสร้างไปในตัว ส่วน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ดูออกจะ หนักไปในทางระบบปราบปรามผู้กระทำผิด วินัยมากกว่า ที่จะเสริมสร้าง มิให้ข้าราชการกระทำผิด วินัย ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าตามความในมาตรา ๘๓ บัญญัติไว้ว่า ถ้าผู้บังคับบัญชาว่าผู้ใต้บังคับบัญชา กระทำผิดวินัย ก็จะต้องลงโทษ ถ้าผู้บังคับบัญชาไม่ลงโทษ ผู้บังคับบัญชาจะต้องมีความผิดทางวินัย ด้วย เป็นการบังคับให้ผู้บังคับบัญชาต้องลงโทษ โทษทางวินัยมี ๖ สถาน ได้แก่ ไล่ออก ปลดชั้นออก ให้ออก ตดชั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน และอย่างน้อยก็ภาคทัณฑ์ ไม่มีบทบัญญัติให้ผู้บังคับบัญชา ได้มีโอกาสใช้ดุลพินิจที่จะรอกการลงโทษ หรือให้โอกาสว่ากล่าวตักเตือนผู้กระทำผิดในการที่จะให้ กลับตัวเป็นคนดี

กฎหมายบังคับผู้บังคับบัญชาไว้ให้ลงโทษผู้ใต้บังคับบัญชาโดยเคร่งครัด ไม่เปิดโอกาส ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจว่ากล่าวตักเตือนผู้กระทำผิดเช่นนั้น น่าจะเป็นการขัดกับหลักการปกครอง บังคับบัญชาที่ดีอยู่บ้าง การปกครองบังคับบัญชาที่ดีนั้น เขาเปรียบเหมือนบิดามารดากับบุตร หรือ ศิษย์กับครูบาอาจารย์

บุตรประพฤติตัวไม่ดี ศิษย์ประพฤติตัวไม่ดี ก็เป็นหน้าที่ของบิดามารดาและครูบาอาจารย์ ที่ต้องพยายามหาทางแก้ไข โดยมีการว่ากล่าวตักเตือนอบรมสั่งสอนให้ประพฤติตัวให้ดี ถ้าบุตร หรือศิษย์ได้รับสารภาพผิดกับบิดามารดาหรือครูบาอาจารย์ ว่าที่กระทำไปแล้วเป็นความผิด และ จะขอกลับตัวประพฤติเป็นคนดี ก็ยอมเป็นที่นิยมชมชอบของบิดามารดาหรือครูบาอาจารย์เป็น อย่างยิ่ง แต่กลับกันในเมื่อเขาได้รับสารภาพว่ากระทำผิด และขอรับรองว่าจะกลับประพฤติตัวเป็นคนดี

แทนที่บิดามารดาหรือครูบาอาจารย์จะดีใจ กลับใช้วิธีการลงโทษเขียนค้ำว่า เช่นนี้จะเป็นการดีหรือไม่? ในทำนองเดียวกัน ข้าราชการที่รับสารภาพผิดต่อผู้บังคับบัญชาโดยซื่อสัตย์ โดยรับรองว่าจะประพฤติตนเป็นคนดีต่อไป แต่ผู้บังคับบัญชาไม่ปรานีกลงโทษทางวินัยเช่นนี้ จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาคิดเช่นไร

ถ้าปฏิบัติการตามหลักการของกฎหมายเช่นนี้โดยเคร่งครัด ย่อมเพิ่มความลำบากในการปกครองผู้บังคับบัญชามากขึ้นอีกมาก เพราะบางครั้งผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และโดยมีเหตุ หรือตกอยู่ในภาวะแวดล้อมอันน่าเห็นใจ ในการกระทำผิดวินัยนั้น แล้วต่อมาได้มาสารภาพว่าได้กระทำผิดไปแล้วต่อผู้บังคับบัญชา แต่ผู้บังคับบัญชากลับบอกว่า ต้องลงโทษกัน เพราะถ้าไม่ลงโทษผู้บังคับบัญชานั้นเองจะทำความผิดกฎหมาย เรื่องเด็กน้อยก็จะดูตามใหญ่โตขึ้น แทนที่จะยุติลงได้ด้วยการทำความเข้าใจดีต่อกัน และว่ากล่าวตักเตือนกันแต่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น เช่นนี้ กฎหมายไม่เปิดโอกาสให้ผู้บังคับบัญชาปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้เช่นเดียวกับบิดาปกครองบุตร ครูปกครองศิษย์ ซึ่งใช้การว่ากล่าวตักเตือนกันเป็นผลดีต่อการปกครองผู้บังคับบัญชามาเป็นอันมากแล้ว การปกครองคนแบบเข้มงวดกดขี่ลงโทษกันทุกราวไป ย่อมทำให้เกิดความเสียหายหลายอย่าง บางครั้งถึงกับเผาอำเภอบ้าง หรือบางครั้งผู้บังคับบัญชาถูกจามด้วยขวานก็มี เคยอ่านหนังสือพิมพ์ว่าการแก้ไขความประพฤติของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยวิธีว่ากล่าวตักเตือนแบบลวกวิธมีคิดปนนั้น เป็นการปกครองแบบเสรีมั่งรังให้คนไม่ดีเป็นคนดีได้มาก ในทางตรงกันข้ามการลงโทษอาจทำให้คนเสียได้มากด้วย จึงเป็นเรื่องที่น่าคิดว่า กฎหมายข้าราชการพลเรือนของเราควรจะได้ปรับปรุงแก้ไขในเรื่องนี้หรือไม่ ประการใด

๓. ในสมัยก่อน จำได้ว่าการสอบสวนข้าราชการต้องหากกระทำผิดวินัย เขามักระเบียบว่าด้วยการไต่สวนเรื่องราวและฎีการ้องทุกข์ โดยมีหลักการอนุญาตให้คู่กรณี คือ ผู้กล่าวหาและผู้ถูกลงโทษเข้าฟังการสอบสวนได้ แต่มีข้อยกเว้นไว้ว่า ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า ถ้าอนุญาตให้คู่กรณีเข้าฟังการสอบสวนเช่นนั้นจะทำให้การสอบสวนเสียความเป็นธรรม หรือจะเป็นทางให้เกิดความลำเอียงระหว่างข้าราชการ คณะกรรมการก็มีสิทธิที่จะไม่อนุญาตให้คู่กรณีเข้าฟังการสอบสวนได้ แต่คณะกรรมการจะต้องบันทึกเหตุผลไว้ในจำนวนการสอบสวน

แต่ตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการสอบสวนในขณะนั้น ไม่ยอมให้คู่กรณี โดยเฉพาะผู้ถูกกล่าวหาเข้าฟังการสอบสวนได้ จึงเป็นปัญหาคิดว่า เราให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยเพียงพอแล้วหรือยัง ซึ่งเรื่องนี้ทราบว่า ในการร่างกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสอบสวนนี้

สมัยหนึ่งได้มีการค้นคว้าโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ความว่า ในต่างประเทศหลายแห่ง เช่น ในอังกฤษ ฝรั่งเศส เขาเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าฟังการสอบสวนได้ และยิ่งไปกว่านั้นในอินเดียเขาดำเนินการอนุญาตให้ผู้ถูกกล่าวหาตั้งทนายแก้ต่างได้ด้วย เว้นแต่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าไม่เป็นการสมควรที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาตั้งทนายแก้ต่าง จึงตั้งไม่ได้

ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องที่น่าเห็นใจผู้ถูกกล่าวหา เพราะพยานหลักฐานต่างๆ เกี่ยวกับการกระทำผิดวินัย อาจจะมีมาจากผู้ที่โกรธเคืองผู้ถูกกล่าวหาเป็นการส่วนตัวก็ได้ ถ้าผู้ถูกสอบสวนไม่ได้ฟังข้อด้วย พยานว่าอย่างไร คณะกรรมการก็จืดหมับๆ แล้วผู้ถูกกล่าวหาที่จะแย้มไม่มีทางรอด คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงมีความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่า ควรให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าฟังการสอบสวนได้ แต่ต่อมาในขณะที่ร่างกฎ ก.พ. ยังไม่เสร็จ เกิดมีข้อแย้งขึ้นมาว่า การให้ผู้ถูกกล่าวหาฟังการสอบสวนได้นั้นมีเรื่องเดือดร้อนได้มาก ผู้ถูกกล่าวหาบางคนมีอิทธิพลมาก เช่น เป็นนายอำเภอ หรือเป็นตำรวจ พอฟังพยานคนหนึ่งให้การเสร็จแล้ว ออกมาก็จับพยานคนนั้นเข้าห้องขังเลย โดยตั้งข้อหาเอาต่างๆ นานา พยานคนต่อๆ ไปเลยไม่กล้าให้การ เมื่อแย้งกันว่า ถ้าอนุญาตให้ผู้ถูกกล่าวหาฟังการสอบสวนได้แล้ว ราษฎรอาจจะเดือดร้อนได้ เช่นนี้ จึงไม่เปิดโอกาสไว้ในกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสอบสวน ซึ่งเห็นว่าการไม่อนุญาตให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าฟังการสอบสวนได้เพราะเหตุผลเช่นนี้ เป็นการแก้ไขปลายเหตุเข้ามา ไม่ใช่แก้ไขต้นเหตุ เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับตัวบุคคล ไม่ใช่หลักการเรื่องผู้ถูกกล่าวหาที่มีอิทธิพลนั้น ก็อาจแก้ไขได้โดยการตั้งพักราชการผู้นั้นเสียก่อน และอีกประการหนึ่ง ผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นฝ่ายมีอิทธิพลมากก็มีเหมือนกัน ข้าราชการที่มีอิทธิพลก็ดูเหมือนกันจะมีเกี่ยวกับนายอำเภอ ปลัดอำเภอ หรือตำรวจ ส่วนข้าราชการกรมอื่น เช่นเป็นต้นว่า อนามัยอำเภอ ไม่น่าจะมีอิทธิพล ฯลฯ ดังนั้น จึงเป็นการนำคิดว่าควรจะแก้ไขเรื่องนี้ให้ยืดหยุ่นได้อย่างสมัยก่อนหรือไม่ คือ ถ้อยหลักว่าให้คุ้มครองเข้าฟังการสอบสวนได้ แต่ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าการอนุญาตให้เข้าฟังการสอบสวนเช่นนั้น จะทำให้การสอบสวนเสียความเป็นธรรมไป หรือแตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการ จะไม่อนุญาตให้เข้าฟังก็ได้

๒. ในสมัยใช้กฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕ ก.พ. เป็นผู้พิจารณาสอบสวนกรณีข้าราชการกระทำผิดวินัยโทษฐานได้ออก หรือปลดออกจากราชการ แต่ต่อมาได้เปลี่ยนแปลงเป็นให้อำนาจ อ.ก.พ. จังหวัด และ อ.ก.พ. กระทรวง โดยอ้างว่า ก.พ. พิจารณาเรื่องช้า เสียเวลาหลายเดือนกว่าจะเสร็จเรื่อง ซึ่งการสอบสวนของ ก.พ. ช้า เป็นเรื่องของทางปฏิบัติมากกว่าหลักการอีกนั้นแหละ ทางกองวินัยของสำนักงาน ก.พ. มีคนหิบบมือเดียวจะทำให้เร็ว

ไปไม่ได้ แม้แต่เรื่องคดีทางศาลเองยังต้องพิจารณากันเป็นเดือน ๆ ก็มี เพราะการพิจารณาโทษ
 หลงอาญา หรือโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงนั้น เป็นเรื่องจะต้องพิจารณากันด้วยความละเอียด
 รอบคอบ ให้ชอบด้วยข้อเท็จจริง เหตุผลและข้อกฎหมาย ไม่ใช่กระทำกันได้อย่างชู้ ๆ เมื่อ
 อำนาจหน้าที่เหล่านี้ตกไปอยู่กับ อ.ก.พ. จังหวัด หรือ อ.ก.พ. กระทรวงแล้ว ดังนั้นทางปฏิบัติ
 อ.ก.พ. แต่ละท่านได้มีโอกาสตรวจพิจารณา จำนวนการสอบสวน ข้าราชการ ที่ต้องหาว่ากระทำผิด
 วินัยได้เพียงพอหรือไม่ ได้ตรวจจำนวนด้วยตนเองหรือไม่ หรือว่าอย่างมากก็อ่านแต่ใบบันทึก
 ปะหน้าของเจ้าหน้าที่ที่เรียบเรียงเสนอมาเท่านั้นเอง อีกประการหนึ่ง เรื่องใดที่ทางจังหวัดพิจารณา
 รายงานขอให้ลงโทษไล่ออก หรือปลดออกแล้ว ก็อาจจะมีความคิดเห็นตามมาขอทราบผลอีก โดยมา
 ชี้แจงนอกจำนวนเป็นทำนองเพิ่มเติมว่า เป็นอย่างไร เป็นอย่างไร คือผู้บังคับบัญชาชั้นสูงอีก
 ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจึงเป็นเรื่องที่น่าคิดว่า ผู้น้อยที่ทำหน้าที่พิจารณาจำนวนการสอบสวนนั้นจะมี
 อิสรภาพในการพิจารณาให้ความเห็นได้ดีเพียงพอหรือไม่ ถ้าเพิ่งถึงหลักความเป็นธรรมแล้วจะ
 ควรมอบกลับคืนไปให้ ก.พ. ซึ่งเป็นคนกลางพิจารณาเหมือนอย่างแต่ก่อนมิดีกว่าหรือ ส่วนข้อที่
 คิดว่าจะดำซ้ำตามกฎหมายก็ให้อำนาจผู้บังคับบัญชา สั่งให้ข้าราชการผู้ต้องหาลออกจากราชการเพื่อ
 รอฟังผลการพิจารณาของ ก.พ. ไว้ก่อนได้ ซึ่งเป็นการแก้ไขที่เกรงว่าการพิจารณาของ ก.พ. จะ
 ล่าช้าอยู่แล้ว ปัญหาที่มีอยู่ว่า เราควรขยายงานของกองวินัยและเรื่องราว สำนักงาน ก.พ. ให้มี
 แผนก ๓ แผนก ๒ แผนก ๓ แผนก ๔ รับผิดชอบการพิจารณาวินัยของแต่ละกรม ๆ ไป เช่นเดียวกับ
 กับกรมบัญชีกลาง ซึ่งมีแต่ละแผนกรับผิดชอบการเงินของแต่ละกรม

๓. มีข้อนำตั้งเกล้าว่า การลงโทษทางวินัยฐานอื่น ๆ แม้แต่ลงโทษภาคทัณฑ์ ผู้ถูกลงโทษ
 อุตุนคำตั้งได้ แต่การให้ออกฐานมีมดทินหรือมัวหมองตามมาตรา ๓๘ กลับอุทธรณ์ไม่ได้ ลงโทษ
 ภาคทัณฑ์หนักกว่าการให้ออกฐานมีมดทินหรือมัวหมองหรืออย่างไร? การให้ออกฐาน "มัวหมอง"
 นั้น ใช้หลักอะไรเป็นแนวพิจารณาว่า "มัวหมอง" จริง ดังนั้นท่านนี้ หาว่ามัวหมองให้ออกเลย
 ได้ แม้การสอบสวนจะไม่ได้ความเป็นต้ยว่ากระทำผิด

อีกประการหนึ่ง การสั่งให้ข้าราชการออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เมื่อมีวัน
 ราชการครบ ๓๐ ปี ตามมาตรา ๓๖ นั้น เป็นธรรมแล้วหรือ การให้ออกตามมาตรานี้ไม่ต้องมี
 การสอบสวน ร้องทุกข์อุทธรณ์ก็ได้

ตามหลักการข้าราชการที่รับราชการมานานย่อมมีประสบการณ์ มีความชำนาญและรอบรู้
 งานในหน้าที่เป็นอย่างดี ทางราชการมีข้าราชการมีความรอบรู้และความชำนาญงานมาก ย่อมเป็น

ผลดีแก่ราชการเป็นเงาตามตัว เว้นแต่ข้าราชการผู้หนึ่งผู้หนึ่งเป็นผู้หย่อนความสามารถ ฯลฯ โดยมีเหตุผลและหลักฐานจึงควรให้ออก การให้ออกโดยไม่ต้องมีการสอบสวน อุตธรณ์ ร้องทุกข์ไม่ได้ เป็นธรรมดาหรือ หากผู้บังคับบัญชาไม่ชอบหน้า ก็อาจใช้อำนาจตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอำนาจตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอำนาจตามมาตรา ๓๐ ปีได้ จริงอยู่อาจกล่าวได้ว่า ผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่ย่อมทรงไว้ซึ่งความยุติธรรมย่อมไม่ใช่เหตุส่วนตัวเข้ามาถ่มถั่งผู้ใดผู้หนึ่งผู้ใด แต่ทั้งนี้ก็เป็นเรื่องเหตุผลเฉพาะบุคคล ไม่ใช่หลักการอันหนึ่งแห่ง เราควรพิจารณาว่า หลักการที่คั่นนี้ ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ตราบใดที่มนุษย์ยังไม่บรรลุนิติภาวะอันเป็นพระอรหันต์ เหตุแห่งความดำเคืองในเรื่อง โจร โทษะ โมหะ ฯลฯ อาจจะมีขึ้นได้บ้างไม่มากนักน้อย เช่นนี้แหละย่อมทำให้ข้าราชการที่รับราชการมานานครบ ๓๐ ปีแล้ว ต้องระมัดระวังตัวมาก เคยมีความริเริ่ม เคยมีหลักเกณฑ์ตรงไปตรงมาดี พอมีวันราชการครบ ๓๐ ปี ก็ชักจะเพลา ๆ มีอกันไปเสียแล้ว เสียงชักจะอ่อนลง เพราะไปขัดใจผู้บังคับบัญชาเข้าก็อาจโดนออกง่าย ๆ การให้อำนาจให้ออกตามมาตรา ๕๑ เป็นดาบสองคม ถ้าผู้บังคับบัญชาไม่ดี หรือจิตใจกันทางการเมือง ข้าราชการก็จะลำบากอุตธรณ์ก็ไม่ได้ จึงเห็นว่าไหน ๆ จะเอาเขาออก ทั้งที่ควรจะให้แนบเนียนสักหน่อย ควรจะให้มีการสอบสวนหลักฐานให้ดีกว่านี้

๕. การลงโทษให้ออกตามมาตรา ๕๐ ก็น่าจะได้รับการพิจารณาดูด้วยเหมือนกันว่า ควรจะยกเด็กหรือควรจะมีไว้ตามเดิม เพราะนี่ข้ออ้างกันว่า ข้าราชการทุจริต แต่ผู้บังคับบัญชาได้ช่วยกันให้ออกตามมาตรา ๕๐ เป็นเหตุให้รัฐบาลต้องจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญให้ไปเป็นการไม่ชอบ เพราะเป็นการสนับสนุนผู้ทุจริต

เคยมีประสบการณ์อยู่เรื่องหนึ่ง ปลัดอำเภอคนหนึ่งถูกเจ็บมาก เป็นไข้มาดาเรียมของตัวเองไม่มีเงิน ความจำเป็นต้องบังคับพาถูกไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลในจังหวัด ขณะนั้นเป็นผู้รักษาราชการแทนนายอำเภอ ได้รับเงินค่าธรรมเนียมนำไปเป็นเงิน ๒๐๐ บาท ปลัดอำเภอนั้นจึงเอาเงินค่าธรรมเนียนเข้ารถยนต์พาถูกไปรักษาในเมืองเป็นการด่วน พอดีสรรพากรจังหวัดไปตรวจพบเข้าว่ารับเงินแล้วไม่นำลงบัญชี จึงเกิดเรื่องขึ้น เจ้าตัวรับสารภาพโดยดื้อว่า เขาเงินไปจริง ไม่ได้ลงบัญชี เพราะถูกเจ็บหนักต้องพาไปรักษาตัว แต่เมื่อรับสารภาพแล้วก็กลายเป็นความผิดชัดแจ้ง ถูกสั่งปลดออกจากราชการโดยไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญ วันหนึ่งผู้อภิปรายไปพบเข้ากำลังทำตัวมอยู่ข้างถนน ถูก ๓ คนนั่งอยู่ข้าง ๆ รับประทานข้าวกับน้ำปลาเปล่า ๆ ปลัดอำเภอที่ถูกออกไปนั้น มาปรับทุกข์ว่า ในชีวิตของเขาไม่เคยทุจริตเลย ไม่เคยทำความผิดมาแต่ก่อน ทำแต่ความดีความชอบ เมื่อทำผิดไปแล้วก็รับสารภาพแต่โดยดี ความจริงเขาไม่มีเจตนาถึงขั้นทุจริตอย่างร้ายแรง เพราะคิดแต่เพียงยอมไปใช้เพื่อความจำเป็นชั่วคราวแล้วจะตั้งใช้ภายหลัง เมื่อเกิดเรื่องขึ้นเขาก็หา

เงินตั้งไว้แล้ว แต่เขากลับไม่ได้รับความปรานี ได้ถูกทางราชการปลดออกจากราชการโดยไม่ได้
รับบำเหน็จบำนาญ ไม่คำนึงถึงความดีความชอบของเขามาก่อน หรือความเสียหายของทางราชการ
ว่า ได้เสียหายไปมากน้อยเพียงใดจึงทำให้เป็นที่น่าสงสารและน่าเศร้าใจมาก มาตรา ๘๐ นี้ ถ้าถูก
ยกเลิกไปก็จะมีไม่ทางปรานีกันเสีย ซึ่งเรื่องทำนองนี้แม้แต่ทางศาลเขาก็ยังมีเหตุผลอันควรปรานีได้
จึงน่าจะได้พิจารณากันว่ามาตรา ๘๐ เรื่องให้ออกฐานกระทำความผิดวินัยนั้นควรจะยกเลิกใหม่? ทาง
ปฏิบัติใหม่? หลักการควรเป็นอย่างไร? เพราะมาตรา ๘๐ นี้ ไม่ใช่เรื่องที่ต้องให้ออกเกี่ยวกับ
ทุจริตอย่างเดียวกัน ความผิดร้ายแรงอย่างอื่นก็ให้ออกได้

๕. ข้อตั้งเกิดประการสุดท้าย คือเรื่องที่พักกันว่าขณะนี้จะให้ปลัดกระทรวงทุกกระทรวง
ไปเป็น ก.พ. ซึ่งถ้าเป็นเช่นนี้ผลที่เกิดกับวินัยข้าราชการพลเรือนจะแย่ เพราะปลัดกระทรวงก็
เป็น อ.ก.พ. กระทรวงอยู่แล้ว เมื่อปลัดกระทรวงเสนอ อ.ก.พ. กระทรวง ให้ลงโทษได้หรือปลด
ข้าราชการออกจากราชการ ปลัดกระทรวงเป็น อ.ก.พ. กระทรวงคนหนึ่ง เห็นสมควรได้ออก ปลด
ออก แล้วปลัดกระทรวงมีคำสั่งลงโทษตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง คือ ได้ออก ปลดออก ไปแล้ว จะ
ไปร้องทุกข์อุทธรณ์การลงโทษอย่างไรกัน ในเมื่อปลัดกระทรวงไปเป็น ก.พ. พิจารณาคำร้องทุกข์
อุทธรณ์คำสั่งของข้าราชการนั้นเสียเองอีก ปลัดกระทรวงจะพิจารณาให้ความเห็นได้หรือว่า ที่คน
ตั้งได้ออก ปลดออก ไปนั้นเป็นการไม่ชอบธรรม นอกจากนั้นอาจมีการอ้อมขอมกันในที่ประชุมได้
เช่น แบบคราวนี้ของคุณคราวหน้าของผม เป็นต้น จะควรให้มีคนกลางเป็น ก.พ. ดีหรือไม่ เป็น
เรื่องที่น่าคิดเกี่ยวกับหลักการที่ควรนับถือว่า ก.พ. เป็นองค์การกลาง หรือคนกลางจริงๆ

ผู้เก็บตก

ทางดี - ที่เสีย

สมุห์บัญชีอำเภอสมองใส ใช้วิธีเร่งรัดจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่แบบแหวกแนว โดยเอาเงิน
ส่วนลดภาษีบำรุงท้องที่ที่จะต้องจ่ายให้กำนันผู้ใหญ่บ้าน ไปส่งหลวงเป็นค่าภาษีบำรุงท้องที่ที่ราษฎร
ค้างชำระอยู่ให้หมดไป แล้วออกใบเสร็จมอบให้กำนันผู้ใหญ่บ้านไปเก็บภาษีบำรุงท้องที่จากรายภู
รุษใช้เป็นส่วนตัวของเขาเอง วิธีการนี้ดูเหมือนว่าจะได้ผลดีในด้านการเร่งรัดจัดเก็บภาษี แต่ผู้
บังคับบัญชาเห็นว่าแหวกแนวล้ำยุคเกินไป สมุห์บัญชีผู้ใช้วิธีแหวกแนวจึงถูกลงโทษลดขั้นเงินเดือน
ฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

— ระวังนะครับ ราชการทำน้อระเบียบแบบแผนเหนือกว่าสิ่งอื่นใด ถ้า
เห็นว่าการใดไม่ชอบด้วยระเบียบแบบแผนแล้ว ถึงจะเล็งเห็นผลเลิศอย่างไร ก็
ไม่บังคับเอาตัวเสี่ยงเข้าไปทำให้ถูกลงโทษ

การประชุมเอโรปา ครั้งที่ ๒ ที่กรุงเทพฯ

(ต่อจากฉบับก่อน)

๔. วิธีการ สำหรับการฝึกอบรมในด้านการจัดการโดยทั่วไปนั้น ควรจะจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ การคลัง การวางแผนการบริหารงานบุคคล การสถิติ กฎหมายมหาชน เทคนิค และวิธีการในการค้นคว้าและวิจัย การรายงานและการประชาสัมพันธ์ ที่ประชุมเห็นว่า การฝึกอบรมในด้านการจัดการสำหรับนักบริหารระดับกลาง ควรจะมีวิชาดังกล่าวข้างต้นบางวิชารวมอยู่ด้วย แต่เนื้อหาและความยากง่ายของวิชาควรจะต้องแตกต่างกันไปบ้าง การฝึกอบรมผู้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าในตำบลและหมู่บ้านควรมีวิชาเกี่ยวกับการจัดการทั่วไป การวางแผนงาน การรายงานและประชาสัมพันธ์ และหลักทั่วไปของกฎหมายมหาชนรวมอยู่ด้วย สำหรับเจ้าหน้าที่ด้านวิชาการหรือผู้ทำหน้าที่ในสายงานฝ่ายให้คำปรึกษานั้น ควรได้รับการฝึกอบรมในงานสาขาพิเศษเฉพาะ อย่างซึ่งเจ้าหน้าที่วิชาการแต่ละคนจะต้องมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ นอกจากนี้ที่ประชุมยังเห็นว่าถึงแม้การฝึกอบรมเกี่ยวกับวิชาศึคตปศาสตร์โดยทั่วไปอาจจะรวมอยู่ในการฝึกอบรมด้านจัดการได้ แต่ควรให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการฝึก มีใ้หมอบให้สถาบันซึ่งตั้งขึ้นสำหรับการฝึกอบรมเป็นผู้ดำเนินการฝึก อนึ่ง ก่อนที่จะเข้ารับการฝึกอบรมเหล่านี้ ผู้ซึ่งจะดำรงตำแหน่งนักบริหารในระดับสูงจะต้องมีความรู้ในด้านมนุษยชาติอย่างกว้างขวางพอสมควรอยู่แล้ว

ความยากง่ายของการฝึกอบรมควรแตกต่างกันไปตามระดับคุณลักษณะของผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรม การฝึกนักบริหารระดับสูงควรมีวิชาการจัดวางนโยบายและแผนงานรวมอยู่ด้วย สำหรับนักบริหารระดับกลางและผู้ซึ่งทำหน้าที่ปกครองบังคับบัญชา ควรมีวิชาเกี่ยวกับวิธีการมอบหมายอำนาจหน้าที่รวมอยู่ด้วย และสำหรับผู้บังคับบัญชาระดับต่ำ ๆ ควรเน้นการฝึกอบรมไปในทางเทคนิคที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะอย่าง ตลอดจนการรายงาน และการประชาสัมพันธ์

ที่ประชุมได้อภิปรายถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีเอกสารและคู่มือในการฝึกอบรม อันได้จัดเตรียมไว้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละประเทศ และมีข้อสังเกตว่า ปัจจัยสำคัญในโครงการฝึกอบรมที่ได้ผลในประเทศหนึ่งประเทศใดนั้น ได้แก่ เครื่องมือสำหรับสำรวจ ซึ่งรวมทั้งแบบทดสอบทัศนคติ กำลังใจในการปฏิบัติงาน และสิ่งจูงใจต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน แบบทดสอบ

ทางจิตวิทยา และแบบทดสอบความสามารถในการเรียนรู้ รวมทั้งเอกสาร ตำราต่าง ๆ เช่น คู่มือ การปฏิบัติงาน คำอธิบายการปฏิบัติงาน คำแนะนำในการเป็นผู้นำการประชุม การศึกษาเฉพาะ กรณี แบบฝึกหัดการแก้ปัญหาต่าง ๆ และเครื่องมือโสตทัศนศึกษา เช่น ไลต์ดัดและฟิล์ม เป็นต้น

๕. ข้อยุติ ที่ประชุมได้หยิบยกปัญหาสำคัญ ๓ ประการ สำหรับการฝึกอบรมข้าราชการ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในกลุ่มเอโรปาขึ้นมาอภิปราย ปัญหาแรกเป็นปัญหาเรื่องการขาดแคลนตัวบุคคลและการขาดแคลนสถาบันในประเทศต่าง ๆ ที่สามารถจะฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความสามารถเหมาะสมกับความจำเป็นและต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจได้ ปัญหาประการที่สอง

คือการขาดเอกสารคู่มือในทางวิชาการและประสพการณ์ด้านการจัดการและการบริหารงาน โดยเฉพาะการขาดเอกสารที่แต่ละประเทศจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในประเทศของตน ปัญหาประการที่สาม คือ ความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มพูนความรู้ในด้านวิชาชีพให้แก่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งเข้ารับตำแหน่งใหม่ ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศที่ประชุมได้เสนอข้อแนะเพื่อแก้ปัญหาข้างต้นดังต่อไปนี้

- เอโรปา ควรสนับสนุนให้มีการพัฒนาข้าราชการผู้มีความเหมาะสมที่จะได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรม และการจัดตั้งสถาบันสำหรับการอบรมขึ้นในกลุ่มประเทศที่เป็นสมาชิกของเอโรปา

- เอโรปา ควรพิจารณาหาหนทางสำหรับการค้นคว้าและวิจัยเพื่อให้ได้เอกสารในการฝึกอบรมของแต่ละประเทศที่เป็นสมาชิก

- เอโรปา ควรจัดตั้งห้องสมุด เพื่ออำนวยความสะดวกในการรับ เก็บรักษา และเผยแพร่เอกสารความรู้เกี่ยวกับการฝึกอบรม ซึ่งเป็นทั้งของเฉพาะแต่ละประเทศ และทั้งมีใช้ของเฉพาะแต่ละประเทศ พร้อมทั้งจัดพิมพ์บรรณานุกรมเป็นระยะ ๆ ไป ทั้งนี้เมื่อประเทศสมาชิกใดเสนอขอมา ห้องสมุดก็จะได้จัดส่งให้ต่อไป อนึ่ง ประเทศสมาชิก ควรร่วมมือกันจัดให้ห้องสมุดนั้น เป็นห้องสมุดที่ใช้ เป็นประโยชน์ได้เป็นอย่างดี โดยแต่ละประเทศพยายามจัดส่งเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการ ฝึกอบรมในประเทศ ของตนไปในห้องสมุด และ

- เอโรปา ควรติดต่อกับองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ เพื่อขอรับรายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาและการฝึกอบรมในภาคพื้นต่าง ๆ และจัดการ เผยแพร่เอกสารความรู้เหล่านั้นเป็นครั้งคราวไป

(จบบรรณานของกลุ่มที่ ๒ ต่อรายงานของกลุ่มที่ ๓ ในฉบับหน้า)

สอบข้อเขียน

S.P.

ท่านเป็นหรือจะเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดีหรือไม่ หรือว่าผู้บังคับบัญชาของท่านดีหรือไม่เพียงใด ลองสำรวจตรวจสอบแล้วให้คะแนนตามหัวข้อต่อไปนี้ เสร็จแล้วรวมคะแนนเพื่อนำไปเทียบเคียงกับคะแนนมาตรฐานที่จะได้กำหนดไว้ท้ายเรื่องต่อไป
หวังว่าตัวท่านและผู้บังคับบัญชาของท่านคงจะโชคดีทุกคน.....

(ต่อจากฉบับก่อน)

๑๐. มั่นคง

หรือ

โลเล

- ก. ท่านเป็นตัวของตัวเอง หรือ เป็นไม้หลักปักเลน (๒ คะแนน)
ข. ท่านตัดสินใจเด็ดขาดเหมาะสมกับสถานการณ์ หรือ ท่านไม่กล้าตัดสินใจในปัญหาสำคัญๆ (๒ คะแนน)
ค. ท่านรักษาคำพูด หรือ เพียงรับปากพล่อยๆ แล้วไม่ทำตามที่รับปาก (๒ คะแนน)

รวมคะแนน

๑	๒	๓	๔	๕	๖

๑๑. รอบคอบ

หรือ

หละหลวม

อ่านออก-เขียนได้

โดย เกษม ศิริสัมพันธ์ Ph.D.

(ต่อจากฉบับก่อน)

จะเขียนอะไร

อาเซอร์ โซเปนเฮา์ นักปรัชญาชาวเยอรมันเคยกล่าวไว้ว่า “กฎข้อแรกของการเขียนหนังสือให้มันน่าสนใจ อยู่ที่ว่าจะต้องมีเรื่องที่จะเขียน อันที่จริงกฎข้อนี้เป็นหลักอันเดียวสำหรับการเขียนหนังสือดี” คำกล่าวเช่นนี้อาจจะฟังง่ายแต่เข้าใจยากเท่ากับที่เป็นคำกล่าวของนักปรัชญา แต่คำกล่าวนี้มีความจริงแฝงอยู่ คนที่จะเขียนหนังสือต้องมี “เรื่อง” จึงเขียน ถ้าไม่มี “เรื่อง” ย้ำได้เขียนหนังสือเป็นอันขาด ได้เคยกล่าวไว้แล้วว่า การเขียนหนังสือเป็นการสื่อสารติดต่อกันระหว่างมนุษย์โดยใช้ภาษาเป็นสื่อ เพราะฉะนั้น ถ้าไม่มี “เรื่อง” แล้วก็ไม่จำเป็นจะต้องมีการสื่อสารติดต่อกัน “เรื่อง” จึงเป็นความสำคัญอันดับแรกของการเขียนหนังสือ

การเขียนหนังสือที่ดีนั้น ผู้เขียนจะต้องมีความเข้าใจกระจ่างชัดใน “เรื่อง” ที่ตนเขียน เพราะถ้าผู้เขียนไม่มีความเข้าใจใน “เรื่อง” ที่ตนเขียนแล้ว ก็ไม่มีทางที่จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจในเรื่องเดียวกันนั้นได้ เพราะฉะนั้น นักรัฐศาสตร์ไม่มีทางที่จะเป็นนักเขียนที่ดีในเรื่องเกี่ยวกับวิชาฟิสิกส์เช่นเดียวกัน นักฟิสิกส์ไม่มีทางที่จะเขียนบรรยายเรื่องเกี่ยวกับการปกครองให้ใครเข้าใจได้ ความเข้าใจในเรื่องที่เขียนจึงเป็นหลักขั้นแรกของผู้เขียนหนังสือพึงสังวรณไว้ ความเข้าใจของมนุษย์มีขอบเขตจำกัด ฉะนั้น ในการเขียนหนังสือขออย่าได้ก้าวล่วงขอบเขตความเข้าใจของตนออกไป

นอกจากมีความเข้าใจในเรื่องที่ตนเขียนแล้ว ผู้เขียนหนังสือจะต้องมีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน ข้อเท็จจริงเป็นวัตถุดิบของการเขียนหนังสือ ไม่มีใครที่สามารถเขียนหนังสือได้โดยไม่ต้องอาศัยข้อเท็จจริง แม้แต่นักเขียนนวนิยายก็ต้องอาศัยข้อเท็จจริง จริงอยู่เค้าโครงของนวนิยายอาจเกิดจากจินตนาการของผู้เขียน แต่ผู้เขียนนวนิยายก็ต้องพึ่งข้อเท็จจริงในแง่ของธรรมชาติและอุปนิสัยใจคอของตัวละครในเรื่องนวนิยายของตน เพราะฉะนั้น ก่อนลงมือเขียนหนังสือใด ผู้เขียนต้องรวบรวมข้อเท็จจริงต่างๆ อันเกี่ยวกับเรื่องที่ตนเขียนให้ครบถ้วนถูกต้องเสียก่อน การเขียนหนังสือก็เหมือนกับการพูด เราพูดเรื่องอะไรกับใคร จำเป็นต้องรู้เรื่องที่เราพูดและรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่เราพูดเสียก่อน เพราะถ้าเราไม่รู้เรื่องที่เราพูดหรือรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่เราพูด ก็เป็นการ

ยากที่จะหวังให้ผู้ฟังเข้าใจในเรื่องที่เราพูดได้ การเขียนหนังสือก็เช่นเดียวกัน การเขียนหนังสือที่คน
ผู้เขียนต้องตระหนักแน่ใจว่าคนกำลังเขียนเรื่องอะไร และมีความเข้าใจในรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่
คนเขียนนั้นอย่างละเอียดถี่ถ้วน

เพียงแค่ความเข้าใจและรู้อยู่รายละเอียดในเรื่องที่จะเขียนเท่านั้นยังไม่พอ ผู้เขียนยังต้อง
สามารถนำข้อเท็จจริงต่าง ๆ มาประกอบเกี่ยวพันกันเป็นเรื่องราวอีกด้วย การที่ผู้เขียนจะ
สามารถนำข้อเท็จจริงมาประกอบเป็นโครงเรื่องได้นั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เขียนที่จะใช้ความ
คิดปะติดปะต่อเรื่องราวให้เข้ากันได้สนิทกลมเกลี้ยงกลมกลืน ในเรื่องนั้นคำกล่าวเป็นคติเตือนใจผู้เขียน
หนังสือได้เป็นภาษาอังกฤษว่า **Good writing requires clear thinking** การเขียนหนังสือที่ดีนั้นไม่ใช่
แต่รู้อะไรก็เขียนลงไปเท่านั้น แต่ผู้เขียนต้องรู้จักใช้ความคิดว่าจะตั้งต้นเรื่องอย่างไร ดำเนินเรื่องราว
อย่างไร และลงท้ายอย่างไร มีข้อแนะนำสำหรับผู้ที่เขียนหนังสือออกประการหนึ่งว่า ไม่ว่าจะท่านจะเขียน
อะไรก็ตาม จะเป็นจดหมายส่วนตัว จดหมายราชการหรือธุรกิจ บันทึกงาน หรือรายงาน หรือ
เอกสารใดก็ตามที่ ก่อนลงมือเขียนขอให้ท่านหยุดใช้ความคิดว่าจะเขียนเรื่องราวนั้นอย่างไร
และจัดวางเค้าโครงของเรื่องไว้ให้กระจ่างชัดในสมองของท่านเสียก่อน จงอย่าเขียนหนังสือ
โดยไม่ใช้ความคิด การเขียนหนังสือเป็นการระบายข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของผู้เขียนออกมา
ให้ผู้อื่นรับทราบและเข้าใจ ผู้เขียนที่ดีต้องรู้จักควบคุมการระบายความรู้และความเห็นของตนให้
ออกมาเป็นถ้อยคำอักษรได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ผู้ที่เขียนหนังสือวกวนเดอะเทอะนั้นคือผู้ที่
เขียนหนังสือโดยไม่ได้อาศัยความคิด ปล่อยให้เรื่องราวที่ตนเขียนหลังไหลท่วมท้นออกมาโดย
ปราศจากการควบคุม

การเขียนหนังสือที่ดีนั้นอาจถือได้ว่าเป็นศิลป์ แต่อย่าคิดเลยไปว่าคนเขียนหนังสือได้นั้นต้อง
มี "หัว" ในทางขีดเขียน มักมีผู้กล่าวอยู่เสมอว่าไม่ชอบงานทางเขียนร่างหนังสือ เพราะใจไม่ชอบ
ไม่รักทางนี้ ถ้าฟังดูแล้วคล้ายกับว่างานเขียนหนังสือนั้นเป็นเรื่องเฉพาะสำหรับผู้ที่มอุปนิสัยใจรักใน
ทางนี้เท่านั้น แต่ความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ ได้เคยกล่าวมาแล้วว่า การเขียนหนังสือนั้นเป็นสื่อซึ่งมี
ประจำอยู่ในอุปนิสัยของมนุษย์ทุกคน มนุษย์เป็นสัตว์โลกที่อยู่โดดเดี่ยวไม่ได้ ต้องคิดต่อสัมพันธ์กัน
และการเขียนหนังสือเป็นสื่อประเภทหนึ่งที่มนุษย์ใช้ติดต่อเกี่ยวของกัน เพราะฉะนั้น ในเนื้อแท้แล้ว
มนุษย์เรารูจักเขียนหนังสือเท่าเทียมกัน แต่ที่มีความแตกต่างในทำนองเขียน "ดี" และเขียน "เลว"
นั้น ก็เนื่องมาจากความสามารถในการแสดงออกในเรื่องราวที่ขีดเขียนนั้นไม่เท่าเทียมกัน คนบางคน
อาจมีความสามารถแต่เพียงรับกั้นประตูปกรณ์ต่าง ๆ เข้าไว้ในสมองของตน แต่ไม่สามารถที่จะ

ระบายนัยการเห็นถ้านให้ผู้อื่นรู้ได้อีกทอดหนึ่ง ตัวอย่างง่าย ๆ ถ้าเพื่อนของท่านหายคนไปดูภาพยนตร์เรื่องเดียวกัน ท่านต้องสอบถามเพื่อนของท่านแต่ละคนเล่าเรื่องภาพยนตร์นั้นให้ท่านฟัง ท่านจะเห็นวิธีการเล่าเรื่องของแต่ละคนนั้นแตกต่างกัน บางคนไม่ทราบจะตั้งต้นเล่าอย่างไร เล่าเรื่องภาพยนตร์ขาดเป็นท้วง ๆ บางคนอาจเพียงยืนยันได้แต่เพียงว่าภาพยนตร์นั้นสนุกหรือไม่สนุกเท่านั้น ไม่สามารถอธิบายได้ว่าทำไมภาพยนตร์นั้นสนุกหรือไม่สนุกและเรื่องราวเป็นอย่างไร แต่ผู้ที่เล่าเรื่องได้ดีที่สุดนั้น จะต้องรู้จักลำดับเรื่องราวมาบรรยายให้ฟังจนผู้ฟังรู้เนื้อเรื่องภาพยนตร์นั้นได้ การเขียนหนังสือก็เช่นเดียวกัน ผู้เขียนจะต้องใช้ความคิดลำดับเรื่องราวของตนเขียนหนังสือเล่มหนึ่งคิดคอกันเป็นทีกระจำจัดแก่ผู้อ่าน ฉะนั้น การเขียนหนังสือที่ดีนั้นมิได้ขึ้นอยู่กับอุปนิสัยใจคอของผู้เขียนที่จะปฏิบัติงานทางขีดเขียนเท่าใดนัก แต่ขึ้นอยู่กับการใช้ความคิดจัดลำดับเรื่องราวที่เขียนให้ดำเนินไปตามลำดับและเหมาะสมด้วย เพราะฉะนั้น เป็นข้อพึงตั้งควรได้แก่ประการหนึ่งว่า อย่าได้รับเรื่องมือเขียนหนังสือ แต่หยุดใช้ความคิดลำดับเรื่องราวอันเสียก่อน การเขียนหนังสือคือการความคิดที่แจ่มกระจ่างในเรื่องที่เขียน ถ้าความคิดของท่านยังงวอนอยู่ เรื่องที่ท่านเขียนออกมาก็คงงวอนไม่แจ่มกระจ่างเช่นเดียวกับความคิดของท่าน

มีผู้กล่าวว่า การเขียนหนังสือเป็นการส่งความคิดโดยใช้อักษรภาษาเป็นสื่อ ผู้เขียนหนังสือที่ดีนั้นคือผู้ที่สามารถถ่ายทอดความคิดของตนออกเป็นภาษาเขียนให้คนอื่นเข้าใจได้ เพราะฉะนั้น ขออย่าได้มองข้ามเรื่องความคิด การเขียนหนังสือไม่ใช่เพียงแค่เป็นการขีดเขียนข้อความให้ประติดปะต่อกันเท่านั้น แต่ผู้เขียนจะต้องใช้ความคิดในสมองของตนก่อนแล้วจึงถ่ายทอดความคิดนั้นออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้น ผู้เขียนต้องมีความคิดในเรื่องที่เขียนให้แจ่มกระจ่างเสียก่อน จึงสามารถเขียนเรื่องนั้นให้แจ่มชัดได้

การเขียนหนังสือที่ดีนั้นจำเป็นต้องมีลักษณะเป็นเอกภาพ (Unity) คือเรื่องที่เขียนต้องมีความมุ่งหมายหรือจุดประสงค์แต่เพียงอย่างเดียว ข้อความทั้งหมดของเรื่องจะต้องอยู่ในวงกรอบของความมุ่งหมาย ผู้เขียนจะเขียนนอกเรื่องไม่ได้ จะเขียนเรื่องอะไร ก็ต้องเขียนเฉพาะเรื่องนั้น ข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นที่นำมาเขียนต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียน หรือสนับสนุนให้ข้อความหรือการดำเนินเรื่องดำเนิน การที่จะรักษาเอกภาพของเรื่องที่เขียนได้นั้น ผู้เขียนต้องระมัดระวังอย่าให้ปากกาพาตัวออกไปนอกเรื่อง ต้องเข้าใจขอบเขตของเรื่องราวที่ตนเขียน อย่าพยายามเอาเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกันมารวมพืดในเรื่องเดียวกัน เพราะนอกจากจะทำให้ผู้เขียนไม่สามารถรักษาเอกภาพของเรื่องได้แล้ว ยังทำให้ข้อความปนเปื้อนไม่กระจ่างชัดอีกด้วย

ในการที่จะรักษาดักษณะเอกภาพของเรื่องที่เขียนนั้น นอกจากจะต้องรักษาความมุ่งหมาย
อันแน่นอนของเรื่องทีคนเขียนแล้ว ผู้เขียนยังต้องรักษาลักษณะของข้อความในเนื้อเรื่องนั้นด้วย คือ
ความใดไม่สำคัญก็ให้เนื้อที่น้อยอย่าเขียนให้ยืดยาว ความใดเป็นจุดสำคัญก็ของเรื่องต้องให้เนื้อที่มาก
เขียนยาวข้อความนั้นให้ละเอียดถี่ถ้วน เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้เข้าใจชัดเจนในจุดประสงค์
ของเรื่องที่เขียนนั้น

ผู้เขียนหนังสือควรยึดหลักที่กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ทรงอธิบายไว้ใน สำนักรวงภาคผนวกว่า
การเขียนหนังสือเป็นการเขียนเพื่อบอก การบอกโดยวิธีเขียนหนังสือก็คือบอกจากมือถึงตา คือ จาก
มือผู้เขียนถึงตาผู้อ่าน ใจความและถ้อยความที่นักจะบอกก็ออกจากมันสมองผู้บอกคือผู้เขียน ไป
ถึงมันสมองผู้รับบอกคือผู้อ่าน การเขียนหนังสือจะดีหรือเลว ขึ้นอยู่กับว่าข้อความที่เขียนนั้น ผู้อ่าน
รู้เรื่องเข้าใจหรือไม่ ถ้าเขียนไปแล้วอ่านไม่เข้าใจก็เป็นอันไม่ได้บอก หรือบอกไม่รู้ ความประสงค์
ในการเขียนหนังสือนั้นก็ห้ามผลสัมฤทธิ์ไม่

การเขียนหนังสือจึงมีจุดสำคัญอยู่ที่ว่าต้องให้ผู้อ่านเข้าใจ เราเขียนหนังสือไม่ใช่เขียนเก็บ
ไว้อ่านเอง เพราะฉะนั้น จึงต้องมุ่งให้ความกระจ่างแก่ผู้อ่านเป็นสำคัญ ถ้าผู้อ่านได้อ่านข้อความที่
เขียนแล้วไม่เข้าใจ ก็เป็นอันว่าเรื่องที่เขียนนั้นล้มเหลวไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์
การเขียนหนังสือจึงต้องมุ่งถึงผู้อ่านเป็นสำคัญ ผู้เขียนที่มองข้ามผู้อ่านไปเป็นคนเขียนหนังสือที่ดี
ไม่ได้ ผู้ที่ประเมินผลงานการเขียนหนังสืออันคือผู้อ่าน ฉะนั้น ผู้เขียนจึงต้องเอาใจผู้อ่านมาใส่ใจ
ตนเอง อย่างละเอียดผู้อ่านเป็นอันขาด เขียนหนังสือไปโดยไม่มีผู้อ่านยอมไม่มีประโยชน์อันใด ผู้อ่าน
เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดของการเขียนหนังสือ

ฉะนั้น ในตอนหนึ่งขอสรุปไว้ว่าจะเขียนเรื่องอะไรก็ตาม ต้องเขียนเพื่อผู้อ่าน
ในการเขียนหนังสือสั้นนั้นอย่าได้เป็นคนเอาแต่ใจตนเอง ต้องระมัดระวังถึงผู้อ่านอยู่เสมอ
เขียนหนังสือสั้นเขียนเพื่อผู้อ่านเป็นสำคัญ ถ้าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจข้อความที่เขียน
ได้ การเขียนนั้นก็เปล่าประโยชน์ เพราะฉะนั้น จะเขียนอะไรก็ตาม เราเขียนเพื่อ
ผู้อ่าน

(ต่อฉบับหน้า)

คำอธิบาย

กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ

โดย... วิเชียร ไชยเรียง

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง

(ต่อจากฉบับก่อน)

มาตรา ๒๕ เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ ซึ่งได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนเต็มนั้น สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญ ให้นับเหมือนเต็มเวลาราชการ

เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ ซึ่งได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนไม่เต็มนั้น สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญ ให้นับเวลาตามส่วนแห่งเงินเดือนที่ได้รับ

เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ หรือมิได้อยู่รับราชการ ซึ่งมีได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือน ไม่นับเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าผู้มิได้อยู่รับราชการด้วยเหตุที่ถูกลงทัณฑ์ทางวินัย ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหารหรือตำรวจ

คำอธิบาย

ความในวรรค ๓ ความชัดอยู่แล้ว มีข้อควรสังเกตในทางปฏิบัติว่า การป่วย หรือลา หรือต้องพักราชการนั้น ก่อนจะส่งเรื่องราวไปให้กระทรวงการคลังพิจารณาเพื่อขอรับบำเหน็จบำนาญนั้น จะต้องพิจารณาเรื่องนั้น ให้ถึงที่สุดเสียก่อนว่า ผู้ขอจะมีสิทธิได้รับเงินเดือนหรือไม่ ทั้งนี้ของเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการพลเรือนและตุลาการ พ.ศ. ๒๔๗๗ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ส่วนทหารก็เป็นไปตามระเบียบกระทรวงกลาโหม (ไม่ต้องรอให้เบิกจ่ายเสียก่อน)

ความในวรรค ๒ ก็เป็นทำนองเดียวกัน

ความในวรรค ๓ เฉพาะคำที่ว่า "หรือมิได้อยู่รับราชการ" หมายรวมถึงการขาดราชการ หรือการถูกขอยกจากราชการไปโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือการถูกขอยกจากราชการที่ถูกตั้งเปลี่ยนแปลงแก้ไขยกยลด

ตัวอย่าง

๑. ข้าราชการที่ถูกออกโดยคำสั่งที่เป็นโมฆะ ไม่มีผลใช้บังคับตามกฎหมาย

กรณีนี้ โดยมากมักจะมีเรื่องร้องเรียนถึงคณะกรรมการ เรื่องราวร้องทุกข์ เมื่อคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์วินิจฉัยแล้ว นายกรัฐมนตรีจะสั่งว่า คำสั่งให้ออกครั้งแรกเป็นโมฆะ ผู้นั้นยังมีฐานะเป็นข้าราชการตลอดมา สิทธิในบำเหน็จบำนาญจึงยังไม่เกิด เพราะยังไม่มีการออกจากราชการ

เวลาระหว่างออกจากราชการ โดยคำสั่งที่เป็นโมฆะนี้

- ๑. เดิมได้จ่ายเงินเดือนให้แก่ผู้นั้นด้วย เพราะไม่ใช่ความผิดของผู้นั้น ด้วยเหตุนี้จึง
  - ก. มีสิทธิได้รับเงินเดือนและ
  - ข. มีสิทธิไต่เนบเวลาราชการตลอดเวลา

๒. ต่อมา ค.ร.ม. ได้ลงมติว่า เมื่อไม่ได้ยอมรับราชการ ไม่ควรได้รับเงินเดือน จึงเป็นผลให้ไม่ได้เนบเวลาราชการไปด้วย

๓. เมื่อได้มติดังกล่าวแล้วในข้อ ๑ และข้อ ๒ ผู้ที่ออกจากราชการไปตามคำสั่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายนั้น จึงต้องคืนเงินบำเหน็จบำนาญที่ตนได้รับไปทั้งหมด

๔. ข้าราชการที่ออกไปดังกล่าวแล้ว ได้รับความเดือดร้อนเพราะเหตุที่ต้องคืนเงินบำเหน็จบำนาญที่ได้รับไป ทั้งเงินเดือนในระหว่างนั้นก็ไม่ได้รับ เป็นเหตุให้ไม่ได้รับความเป็นธรรม และได้รับความเดือดร้อนได้ร้องเรียนขึ้นมา

ดังนั้น ค.ร.ม. จึงได้ลงมติเพิ่มเติมว่า ให้จ่ายเงินเดือนในระหว่างนี้ให้เท่ากับจำนวนเงินบำนาญที่จะต้องส่งคืน

๕. เมื่อได้ลงมติเช่นนั้น ผลก็จะทำให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในระหว่างออก สิทธิในการนับเวลาราชการก็เกิดขึ้นตามส่วนของเงินเดือนที่ตนได้รับไปตามกฎหมาย ก็เป็นอันยกเว้นมติดั้งเดิม ซึ่งกรณีเช่นนั้นจะต้องขอมติเป็นราย ๆ ไป

๖. ดังนั้น เพื่อที่จะไม่ให้งงยาก มติจึงได้กล่าวต่อไปว่า เงินเดือนที่จะได้รับ ให้หักกลบกับบำนาญที่จะต้องส่งคืน ผลก็คือ (๑) เวลาราชการก็ไม่นับให้ (๒) บำนาญที่ได้รับไปในช่วงนั้นก็เหมือนอันเลิกตั้งแต่วันไปไม่ต้องส่ง

ผล เวลาราชการของตนนับกับตอนที่กลับเข้ารับราชการใหม่ให้นับติดต่อกันได้ แต่ยังคงต้องถูกตัดเวลาว่างที่ถูกออกโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายออก

๗. ต่อมา มีนายตำรวจผู้หนึ่งรับบำเหน็จไปตามคำสั่งให้ออกที่เป็นโมฆะ เมื่อกลับเข้ารับราชการใหม่ ได้ขอคืนบำเหน็จเพื่อขอต่อเวลาราชการ

เรื่องนี้ว่าโดยหลักกฎหมาย เมื่อคำสั่งให้ออกเดิมเป็นโมฆะเสียแล้ว ก็คงมีสภาพเป็นข้าราชการตลอดมา สิทธิในบำเหน็จบำนาญก็ยังไม่เกิด เพราะยังไม่มี การออกจากราชการ เวลาราชการตอนต้นกับตอนหลังย่อมจะต้องนับติดต่อกันได้อยู่แล้วตามกฎหมาย

ส่วนบำเหน็จนั้น เมื่อยังไม่ออกจากราชการสิทธิในบำเหน็จบำนาญยังไม่เกิด เงินบำเหน็จบำนาญนั้นย่อมจะต้องคืนอยู่เองโดยสภาพ

ฉะนั้น กรณีการที่กระทรวงการคลังได้นับเวลาราชการติดต่อกันให้ นั้น ไม่ใช่เพราะเหตุที่ได้คืนบำเหน็จ จึงต่อเวลาราชการให้

ส่วนการผ่อนผันว่าควรจะหักกลบติดกันกับเงินเดือนในระหว่างออกเช่นเดียวกับบำนาญหรือไม่ นั้น เรื่องนี้ขอทบทวนพิจารณาพิเศษเพิ่มขึ้น คือ

๑. ถ้ายอมให้หักกลบติดกันได้ ในกรณีที่มิใช่เวลาชำน้อย ๆ จะไม่มีปัญหา เช่น

นาย ก. เงินเดือน ๓,๐๐๐ บาท มีเวลาราชการ ๕ ปี ถูกออกจากราชการโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายไปเป็นเวลา ๗ เดือน

บำเหน็จที่จะได้ $3,000 \times 5 = 15,000$ บาท

เงินเดือนที่จะได้ในระหว่างถูกออก

โดยมิชอบด้วยกฎหมาย $3,000 \times 7 = 21,000$ บาท

พอหักกลบติดกันได้

๒. ถ้าสมมติเวลาชำน้อยมาก ปัญหาเกิดขึ้นทันที ตัวอย่างเช่น

นาย ข. เงินเดือน ๘,๐๐๐ บาท เวลาราชการ ๔๐ ปี ต้องออกโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ๓ เดือน

บำเหน็จที่จะได้ $8,000 \times 40 = 320,000$ บาท

เงินเดือนที่จะได้ในระหว่างถูกออก

โดยมิชอบด้วยกฎหมาย $8,000 \times 3 = 24,000$ บาท

หักกลบติดกันไม่ได้แล้ว

เพราะบำเหน็จมากกว่าเงินเดือน $296,000$ บาท

(ต่อหน้า 39)

กฎหมาย

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดคุณสมบัติ ทัศนความรู้ และวิธีสอบคัดเลือก
เพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกรมศุลกากร
สำหรับส่วนราชการที่มีเหตุพิเศษ

พ.ศ. ๒๕๐๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๕

เป็นปีที่ ๓๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาที่กำหนดคุณสมบัติ ทัศนความรู้ และวิธีสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกรมศุลกากร สำหรับส่วนราชการที่มีเหตุพิเศษ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๓ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาที่กำหนดคุณสมบัติ ทัศนความรู้ และวิธีสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกรมศุลกากร สำหรับส่วนราชการที่มีเหตุพิเศษ พ.ศ. ๒๕๐๕”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาที่กำหนดคุณสมบัติ ทัศนความรู้ และวิธีสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกรมศุลกากร สำหรับส่วนราชการที่มีเหตุพิเศษ พ.ศ. ๒๕๐๒

มาตรา ๔ ผู้ซึ่งจะเข้าสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ดังต่อไปนี้ คือ

- (๑) พลศุลกากรักษ์
- (๒) นายตรวจศุลกากร
- (๓) นายด่านศุลกากรตรี หรือ
- (๔) ผู้ช่วยนายด่านศุลกากรตรี

ต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับ ผู้สมัครสอบ แข่งขันวิชา ข้าราชการพลเรือน ตามกฎหมาย ว่าด้วย ระเบียบข้าราชการพลเรือน

แต่ผู้ซึ่งจะเข้าสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพลศุลกากรักษ์ นอกจากจะต้องมีคุณสมบัติ ดังกล่าวแล้ว สำหรับชายต้องมีร่างกายสูงไม่น้อยกว่า ๑๕๗ เซนติเมตร และรอบอกไม่น้อยกว่า ๗๗ เซนติเมตร แต่ ถ้าขนาดของส่วนใดส่วนหนึ่ง น้อยกว่าที่กำหนดไว้ไม่เกิน ๒ เซนติเมตร ก็ให้ใช้ได้โดยอนุโลมเมื่อจำนวนรวมไม่น้อยกว่า ๒๓๕ เซนติเมตร สำหรับหญิงต้องเป็นผู้มีร่างกายแข็งแรงเหมาะสมแก่หน้าที่

มาตรา ๕ ผู้ซึ่งจะเข้าสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นายตรวจสกุลการ นายด้านสกุลการตรี หรือผู้ช่วยนายด้านสกุลการตรี ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดกรม สกุลการในขณะที่ทำการสอบคัดเลือก และเป็นผู้ซึ่งผู้บังคับบัญชาตำแหน่งตั้งแต่หัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไป ราชการ เป็นหนังสือว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต และความประพฤติดี สมควรเข้า สอบคัดเลือกได้ ซึ่งอธิบดีกรมสกุลการเห็นชอบด้วย

มาตรา ๖ ผู้ซึ่งจะเข้าสอบคัดเลือก ต้องมีพินความรู้ดังนี้

(๑) ในกรณีสอบคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจตุรา อันดับ ๑ ขั้นต่ำ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งพลสกุลการตรี ต้อง

(ก) เป็นผู้ซึ่งได้รับประกาศนียบัตรไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมวิสามัญศึกษาตอนปลาย หรือที่กระทรวง ศึกษาธิการเทียบไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมวิสามัญศึกษาตอนปลาย หรือ

(ข) เป็นผู้ซึ่งได้รับประกาศนียบัตรเปรียญธรรมตั้งแต่ประโยคห้าขึ้นไป

(๒) ในกรณีสอบคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี อันดับ ๑ ขั้นต่ำ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งนายตรวจสกุลการ นายด้านสกุลการตรี หรือผู้ช่วยนายด้านสกุลการตรี ต้อง

(ก) เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจตุรา ตั้งแต่อันดับ ๒ ขึ้นไป ซึ่งรับหรือเคยรับราชการมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี แต่ต้องรับหรือเคยรับราชการสังกัดกรมสกุลการมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(ข) เป็นผู้ซึ่งได้รับปริญญาในทางกฎหมาย หรือรัฐศาสตร์ หรือประกาศนียบัตร ซึ่ง ก.พ. เทียบ ไม่ต่ำกว่าปริญญาดังกล่าวแล้ว ซึ่งรับหรือเคยรับราชการสังกัดกรมสกุลการมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือ

(ค) เป็นผู้ซึ่งได้รับอนุปริญญาในทางกฎหมาย หรือรัฐศาสตร์ หรือประกาศนียบัตร ซึ่ง ก.พ. เทียบไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาดังกล่าวแล้ว ซึ่งรับหรือเคยรับราชการสังกัดกรมสกุลการมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

การบรรจุ ให้บรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นตรี อันดับ ๑ ขั้นต่ำ แต่ถ้าผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าชั้นตรี อันดับ ๑ ขั้นต่ำ ก็ให้ได้รับเงินเดือนในอันดับและขั้นที่เท่ากับอัตราเงินเดือนที่ได้รับอยู่

มาตรา ๗ การสอบคัดเลือก ให้ อ.ก.พ. กรมสกุลการเป็นผู้ดำเนินการ

มาตรา ๘ การสอบคัดเลือก ให้เป็นไปตามหลักสูตรและวิธีการซึ่ง อ.ก.พ. กรมสกุลการกำหนดโดยอนุมัติ ของ ก.พ.

มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถ. ชนงวิชัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.ฎ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๕ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๖ เหตุผลในการประกาศ ใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๕๗ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๑ ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมสกุลการ เปลี่ยนตำแหน่ง นายตรวจ นายด้านชั้น ๓ และผู้ช่วยนายด้านชั้น ๒ เป็นตำแหน่ง “นายตรวจสกุลการ” “นายด้านสกุลการตรี” และ “ผู้ช่วยนายด้านสกุลการตรี” ตามลำดับ จึงสมควรปรับปรุงพระราชกฤษฎีกากำหนดคุณสมบัติ พินความรู้และ วิธีสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกรมสกุลการ สำหรับส่วนราชการที่มีเหตุผลพิเศษ พ.ศ. ๒๕๐๒ เพื่อเรียกชื่อตำแหน่งต่าง ๆ นั้นให้สอดคล้องตรงกันกับกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าว โดยตราพระราชกฤษฎีกานี้ขึ้น

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๓๖๐ (พ.ศ. ๒๕๐๕)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมศิลปากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
ช่างจัตวา	เสมียนพนักงาน	
ช่างศิลปจัตวา	"	
ศิลปินจัตวา	"	
ครูจัตวา	"	
ภัณฑารักษ์จัตวา	"	
บรรณารักษ์จัตวา	"	
ช่างตรี	ประจำแผนก	
ช่างศิลปตรี	"	
นายช่างตรี	"	
นายช่างศิลปตรี	"	
สถาปนิกตรี	"	
ศิลปินตรี	"	
ครูตรี	"	
อาจารย์ตรี	"	
ภัณฑารักษ์ตรี	"	
บรรณารักษ์ตรี	"	

(๔)

ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ วารสารข้าราชการ

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
ช่างศิลป์โท	หัวหน้าแผนก	
นายช่างโท	"	
นายช่างศิลป์โท	"	
สถาปนิกโท	"	
ศิลปินโท	"	
ครูโท	"	
อาจารย์โท	"	
ภัณฑารักษ์โท	"	
บรรณารักษ์โท	"	
นายช่างศิลป์เอก	หัวหน้ากอง	
สถาปนิกเอก	"	
ศิลปินเอก	"	
ภัณฑารักษ์เอก	"	
เลขานุการกรม	"	สำนักงานเลขานุการกรม ในฐานะหัวหน้ากอง
สถาปนิกพิเศษ	ผู้อำนวยการกอง	
ภัณฑารักษ์พิเศษ	"	
ศิลปินพิเศษ	"	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๕
 (ลงชื่อ) จอมพล ต. ชนะวิชัย
 นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๘ ตอนที่ ๑๑๕ วันที่ ๓๑ ธ.ค. ๐๕

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๓๖๓ (พ.ศ. ๒๕๐๕)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๗

ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมสรรพากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๓๒ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๓

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
ช่างเครื่องชนิด	เสมียนพนักงาน	
ผู้ช่วยสมุหบดีบัญชาอำเภอจตุวา	..	
สมุหบดีบัญชาอำเภอจตุวา	..	ส่วนราชการสรรพากรประจำอำเภอ ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยสมุหบดีบัญชาอำเภอตรี	ประจำแผนก	
สมุหบดีบัญชาอำเภอตรี	..	ส่วนราชการสรรพากรประจำอำเภอ ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก
นักบัญชีตรี	..	
ผู้ตรวจการสรรพากรตรี	..	
ผู้ช่วยสรรพากรจังหวัดตรี	..	
สารวัตรสรรพากรตรี	..	
สมุหบดีบัญชาอำเภอโท	หัวหน้าแผนก	ส่วนราชการสรรพากรประจำอำเภอ ในฐานะหัวหน้าแผนก
นักบัญชีโท	..	
ผู้ตรวจการสรรพากรโท	..	
ผู้ช่วยสรรพากรจังหวัดโท	..	
สารวัตรสรรพากรโท	..	
นักวิจัยโท	..	
สรรพากรจังหวัดโท	..	ส่วนราชการสรรพากรประจำจังหวัด ในฐานะหัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยสรรพากรเขต	..	

(๖)

๖๔
บท 8 ฉบับที่ 2 วารสารข้าราชการ

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
นักบัญชีเอก	หัวหน้ากอง	
พนักงานการเงิน	"	
ผู้ตรวจการสรรพากรเอก	"	
ผู้ช่วยสรรพากรจังหวัดเอก	"	
สารวัตรสรรพากรเอก	"	
นักวิจัยเอก	"	
สรรพากรจังหวัดเอก	"	ส่วนราชการสรรพากรประจำจังหวัด ในฐานะหัวหน้ากอง
ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง	"	
ผู้ช่วยสารวัตรใหญ่	"	
สรรพากรเขต	"	สำนักงานสรรพากรเขต ในฐานะ หัวหน้ากอง
เลขานุการกรม	"	สำนักงานเลขานุการกรม ในฐานะ หัวหน้ากอง
สารวัตรใหญ่	ผู้อำนวยการกอง	
นักวิจัยพิเศษ	"	
นักบริหารพิเศษ	"	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๕

(ลงชื่อ) จอมพล ต. ชนะวิรัตน์

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๘ ตอนที่ ๑๑๕ วันที่ ๓๑ ธ.ค. ๐๕

ระเบียบ

ที่ น.ว. ๑๑/๒๕๐๕

สำนักงาน ก.พ.

๑๘ ธันวาคม ๒๕๐๕

เรื่อง อนุมัติกำหนดปริญญาสิกกรรมและสัตวบาลมหัศจรรย์ เป็นปริญญาวิชาชีพตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๖๒ (พ.ศ. ๒๕๐๔)

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

ด้วยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แจ้งว่าได้เปิดสอนชั้นปริญญาโททางวิชาสิกกรรมและสัตวบาลขึ้น โดยมีหลักสูตรการศึกษา ๔ ภาค (๒ ปี) ผู้สำเร็จจะได้รับปริญญาสิกกรรมและสัตวบาลมหัศจรรย์ และได้ขอให้ ก.พ. พิจารณากำหนด ปริญญาดังกล่าว ของ มหาวิทยาลัย เป็นปริญญาวิชาชีพตามความในข้อ ๔ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๖๒ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ว่าด้วยการบรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเพื่อสิทธิในการบรรจุเข้ารับราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ซึ่ง ก.พ. ได้พิจารณาแล้วลงมติอนุมัติกำหนดปริญญาสิกกรรมและสัตวบาลมหัศจรรย์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นปริญญาโท ซึ่งอาจบรรจุเข้ารับราชการได้ตามหลักเกณฑ์ในกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าว ข้อ ๕ (๔) (ก)

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้กรมในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) สุกฤษฎีประคัมภ์

(หลวงสุกฤษฎีประคัมภ์)

เลขาธิการ ก.พ.

ของนักเรียนตำรวจประมาท

ที่ ๕๑๓๕๐ (บรบ.)/๒๕๐๕
๕๑๓๕๑

กระทรวงการคลัง

๑๘ ธันวาคม ๒๕๐๕

เรื่อง วิธีการเบิกจ่ายเงินจากคลัง

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขาธิการ
ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๐๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ได้กำหนดระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๖ เป็นต้นไป

อนึ่ง กระทรวงการคลังได้เวียนข้อความเข้าใจว่า ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นระเบียบที่กำหนดวิธีการเบิกและจ่ายเงินจากคลัง เฉพาะที่เป็นงบประมาณรายจ่าย ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเท่านั้น ส่วนการเบิกและจ่ายเงินประเภทอื่นซึ่งมิใช่งบประมาณรายจ่าย เช่น เงินอุดหนุนที่จ่ายไม่อยู่ในวันกับแห่งระเบียบนี้

ฉะนั้น การเบิกและจ่ายเงินที่มีวงงบประมาณรายจ่าย ขอให้ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับที่ได้กำหนดไว้ตามเดิมต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ดิถีศรีวิภา

(หลวงสิทธิวิภา)

รองปลัดกระทรวง สงนามแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

กองระบบบัญชีและการคลัง
กรมบัญชีกลาง

ที่ ๔๖๐ (บรบ.)/๒๕๐๖
๔๖๒

กระทรวงการคลัง

๘ มกราคม ๒๕๐๖

เรื่อง หลักเกณฑ์การจ่ายเงินค่าทำตรายางหรือตราโลหะ

เรียน ปลัดกระทรวง, อธิบดี, เลขาธิการ
ผู้ว่าราชการจังหวัด

กระทรวงการคลังได้พิจารณาเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินค่าทำตรายาง หรือตราโลหะเสียใหม่ จึงให้ยกเลิกหลักเกณฑ์การจ่ายเงินค่าทำตรายางหรือตราโลหะที่ได้กำหนดไว้เดิมทุกฉบับ และให้ใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้แทน

ตรายาง หรือตราโลหะที่มีลักษณะต่อไปนี้ ให้จ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่ายได้ คือ

๑. สำหรับประทับหนังสือราชการ เช่น ตรารูปครุฑ ตราเครื่องหมาย กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการ ตราชื่อกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการ ตราลับ ต่วน เฉพาะ ต่วนมาก ตราตำแหน่งผู้ลงชื่อในหนังสือราชการ หรือผู้ลงนามแทน ลายมือชื่อของข้าราชการในกรณีที่มีความจำเป็น ซึ่งตำแหน่งตั้งแต่หัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไป

๒. สำหรับประทับของหนังสือราชการ หรือหีบห่อ หรือพัสดุของทางราชการ เช่น ตราที่.....ตราในราชการกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการ ตราไปรษณีย์อากาศ เป็นต้น

๓. สำหรับประทับรับหนังสือราชการ เช่น ตราชื่อกระทรวง ทบวง กรม และมีคำว่า รับเลขที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เป็นต้น

๔. สำหรับประทับในสมุดบัญชี ใบสำคัญคู่จ่ายเงิน ใบเบิกพัสดุ ฯลฯ เช่น ตราลงบัญชีแล้ว จ่ายเงินแล้ว จ่ายของแล้ว รับของแล้ว อนุญาตให้จ่ายเงินได้ ตรวจสอบถูกต้องแล้ว สำเนาอันถูกต้อง จ่ายโดยพิธีการตามแห่งประเทศไทย เป็นต้น

ทั้งนี้ ให้จัดทำโดยมีขนาดพอสมควร และให้เป็นไปในทางประหยัด
จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **ต. วิจิตรชัยกุล**
(นายเสริม วิจิตรชัยกุล)
ปลัดกระทรวงการคลัง

กองระบบบัญชีและการคลัง
กรมบัญชีกลาง

ที่ ๐๐๘๓๐ (บรบ.)/๒๕๐๖

กระทรวงการคลัง

๑๐ มกราคม ๒๕๐๖

เรื่อง การเบิกเงินเดือนข้าราชการวิสามัญที่มีสัญญาจ้าง

เวียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

อ้างถึง ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๐๕

ตามที่ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๐๕ หมวด ๕ ข้อ ๑๖ (๖) กำหนดว่า "เงินเดือนข้าราชการวิสามัญที่มีสัญญาจ้าง ให้ข้าราชการแต่ละคนเป็นผู้เบิกเงินเอง ถ้าจะมอบฉันทะให้ผู้อื่นเบิกแทน ให้ทำหนังสือมอบฉันทะตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนดส่งไปพร้อมกับฎีกาเบิกเงินเดือน" นั้น

กระทรวงการคลังได้พิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์ดังกล่าวอีกครั้งหนึ่งแล้ว เห็นว่าการที่กำหนดให้ข้าราชการวิสามัญที่มีสัญญาจ้างแต่ละคนเป็นผู้เบิกเงินเดือนเองนั้น อาจจะทำให้การเบิกจ่ายเงินไม่สะดวกเท่าที่ควร ฉะนั้นอาศัยอำนาจที่ระบุไว้ในท้ายข้อ ๑๖ แห่งระเบียบนี้ กระทรวงการคลังจึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้เสียใหม่เพื่อความเหมาะสม กล่าวคือ ให้ส่วนราชการเจ้าของงบประมาณเป็นผู้เบิกเงินเดือนข้าราชการวิสามัญที่มีสัญญาจ้าง โดยอนุโลมตามวิธีการปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินเดือนข้าราชการที่บัญญัติไว้ในหมวด ๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบ และถือเป็นหลักปฏิบัติ ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **ต. วิจิตรชัยกุล**
(นายเสริม วิจิตรชัยกุล)
ปลัดกระทรวงการคลัง

กองระบบบัญชีและการคลัง
กรมบัญชีกลาง

ที่ น.ว. ๓/๒๕๐๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๐ มกราคม ๒๕๐๖

เรื่อง การตั้งงบประมาณค่าธรรมเนียมในการดำเนินคดีของส่วนราชการ
เรียน (กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ)

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว. ๔๖/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๐๕

ตามที่ได้ยื่นชั้นมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วย เกี่ยวกับการตั้งงบประมาณ ค่าธรรมเนียมความ และค่าใช้จ่าย
ในการดำเนินคดีของส่วนราชการตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้สำนักงานงบประมาณ กับกรมอัยการรับไปดำเนิน
การ ความละเอียดแยกแยะอยู่แล้วนั้น

บัดนี้ สำนักงานงบประมาณได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. การตั้งงบประมาณเพื่อให้กรมอัยการเป็นผู้ดำเนินคดี เป็นเรื่องที่ไม่อาจคำนวณหรือคาดหมายได้โดย
แน่นอน ตามสถิติที่กรมอัยการดำเนินคดีให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ในอดีต แต่ละปีมีจำนวนที่แตกต่างกันทั้ง
จำนวนคดีและจำนวนเงินค่าใช้จ่าย กรมอัยการให้ความเห็นว่า กระทรวงทบวงกรมเจ้าของคดีย่อมจะรู้หรืออาจมี
ทางที่จะรู้ว่า ในปีใดจะต้องดำเนินคดีใดบ้าง แต่กรมอัยการไม่มีทางที่จะทราบล่วงหน้าได้เลย ดังนั้น การตั้งงบ
ประมาณสำหรับดำเนินคดีจึงมีความไม่แน่นอนมาก อันไม่ชอบด้วยวิธีการงบประมาณ

๒. ความรับผิดชอบเกี่ยวกับคดีที่เกิดขึ้น โดยปกติเป็นหน้าที่ของกระทรวงทบวงกรมเจ้าของเรื่อง หาก
จะให้กรมอัยการทำหน้าที่แทนทั้งหมด ย่อมเป็นภาระหนัก นอกจากนี้ เมื่อคดีสิ้นสุดลงในเวลาใดเวลาหนึ่ง การ
อุทธรณ์ ฎีกา กรมอัยการจะต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าของคดีก่อน แต่ระยะเวลาอุทธรณ์ ฎีกา มีเวลาจำกัด
ถ้าการวินิจฉัยของกระทรวงทบวงกรมเจ้าของคดีล่าช้าไป อาจจะทำให้การเบิกจ่ายเงินของกรมอัยการล่าช้าไป ทำให้
คดีขาดอุทธรณ์ ฎีกา ได้ และในเรื่องการตั้งงบประมาณทางกรมอัยการนี้ ก็เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องการผิดส่งใบสำคัญ
ล่าช้า สำนักงานงบประมาณจึงมีความเห็นว่า

ก. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี เฉพาะค่าเบี้ยเลี้ยง พาหนะ ของพนักงานอัยการและพยาน เห็นควรให้
ตั้งงบประมาณไว้ทางกรมอัยการ เพราะมีจำนวนไม่มากนัก และกรมอัยการพอจะควบคุมเรื่องใบสำคัญได้ ซึ่งได้
คำนวณตั้งงบประมาณไว้ให้แล้วในบับงบประมาณ ๒๕๐๖

ข. ค่าธรรมเนียมความและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีอื่น ๆ นอกจากข้อ ก. ให้**ใช้งบประมาณของส่วน**
ราชการเจ้าของคดีตามเดิม และให้กระทรวงการคลัง กับกรมอัยการร่วมพิจารณาวางระเบียบเรื่องการส่งใบสำคัญให้
รัดกุมยิ่งขึ้น

ค. ส่วนราชการบางแห่งมีกฎหมายให้อำนาจแต่งตั้งข้าราชการ หรือพนักงานของตน ดำเนินคดีแพ่งในศาล
ได้ เช่น กรมชลประทาน กรมการศาสนา ฯลฯ ก็น่าจะให้เป็นที่ไปตามเดิม

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๖ ลงมติเห็นชอบด้วยตามที่สำนักงานงบประมาณ
เสนอ

จึงขอขึ้นชั้นมา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธิ์
(นายมนูญ บริสุทธิ์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

ที่ น.ว. ๔/๒๕๐๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๕ มกราคม ๒๕๐๖

เรื่อง ระเบียบการโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๐๖
เวียน (กระทรวงทบวงกรมต่างๆ)

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว. ๓๑/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบการโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๐๖

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโอนเงินเดือนให้ข้าราชการที่ถึงแก่กรรมในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการไว้ถือปฏิบัติแล้ว นั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าวเสียใหม่ให้เหมาะสม จึงได้มีมติให้ใช้ระเบียบการโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๐๖ ดังที่ได้แนบมาพร้อมนี้

จึงขอขึ้นขณมาเพื่อถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ตงชือ) มนูญ บริสุทธิ์
(นายมนูญ บริสุทธิ์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

~~รองอธิการ~~ รองอธิการ

ระเบียบ

การโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตาย
เนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๐๖

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับการโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตาย เนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีจึงลงมติให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบการโอนเงินเดือนข้าราชการ ซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๐๖"

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๖ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกระเบียบปฏิบัติ เรื่อง การโอนเงินเดือนให้ข้าราชการ ที่ถึงแก่กรรม ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีที่ น.ว. ๓๑/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๑

ข้อ ๔. ผู้ซึ่งจะได้รับการเลื่อนเงินเดือนตามระเบียบนี้ จะต้องเป็นข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ และการตายนั้นมิได้เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือจากความผิดของตนเอง

- ข้อ ๕. การเลื่อนเงินเดือนให้เป็นไปตามเกณฑ์ต่อไปนี้
- (๑) ถึงแก่ความตายเพราะถูกทำร้ายเนื่องจากการปราบปรามผู้กระทำความผิด เลื่อนได้ไม่เกิน ๖ ชั้น
  - (๒) ถึงแก่ความตายเพราะปฏิบัติราชการในสภาพที่เสี่ยงอันตรายต่อชีวิต เลื่อนได้ไม่เกิน ๕ ชั้น
  - (๓) ถึงความตายโดยถูกประทุษร้าย เลื่อนได้ไม่เกิน ๓ ชั้น
  - (๔) ถึงแก่ความตายโดยอุบัติเหตุ เลื่อนได้ไม่เกิน ๒ ชั้น
  - (๕) ถึงแก่ความตาย เพราะปฏิบัติราชการตรากตรำหรือเร่งรัดเกินกว่าการปฏิบัติตามธรรมดา เลื่อนได้ ๑ ชั้น

ข้อ ๖. ชั้นเงินเดือนที่จะเลื่อนตามข้อ ๕ ให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการนั้น แต่ถ้าชั้นเงินเดือนไม่มีหรือมีไม่พอที่จะเลื่อน ให้ใช้วิธีเพิ่มเงินเดือนเป็นพิเศษ โดยปฏิบัติดังนี้

- (๑) ในกรณีได้เลื่อนขั้นรับเงินเดือนไม่เกิน ๘,๐๐๐ บาท ให้ใช้ชั้นเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการนั้น ๆ เป็นเกณฑ์เพิ่มเงินเดือนเป็นพิเศษ

สำหรับข้าราชการการเมือง หรือข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีอัตราเงินเดือนคงที่ไม่มีขั้นขึ้น ให้ใช้ชั้นเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยอนุโลม ข้าราชการการเมืองคนใดก่อนตายได้รับเงินเดือนไม่ตรงกับชั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ เมื่อจะเพิ่มเงินเดือนเป็นพิเศษ ให้อนุโลมถือเสมือนว่าผู้นั้นได้รับเงินเดือนเท่ากับเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญในชั้นถัดขึ้นไป เช่น ข้าราชการการเมืองได้รับเงินเดือน ๒,๕๐๐ บาท ให้ถือเสมือนว่าได้รับเงินเดือนเท่ากับ ๓,๐๐๐ บาท

- (๒) ในกรณีได้เลื่อนขั้นรับเงินเดือนเกินกว่า ๘,๐๐๐ บาท ให้ใช้ชั้นเงินเดือนส่วนที่เกิน ๘,๐๐๐ บาท ดังนี้

๘๓๐๐—๘๖๐๐—๘๐๐๐—๘๕๐๐—๙๐๐๐—๙๐๕๐๐—๙๑๐๐๐—๙๑๕๐๐—๑๒๐๐๐—๑๒๕๐๐—๑๓๐๐๐

ข้อ ๗. เมื่อมีกรณีที่จะต้องพิจารณาตามระเบียบนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเป็นผู้พิจารณาว่าจะควรเลื่อนเงินเดือนให้ตามเกณฑ์ใด แล้วให้รายงานเสนอความเห็นตามลำดับจนถึงเจ้ากระทรวง

ข้อ ๘. เมื่อเจ้ากระทรวงได้รับรายงานพร้อมด้วยความเห็นตามข้อ ๗. แล้ว ถ้าพิจารณาเห็นสมควรเลื่อนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายอย่างไร ให้เสนอเรื่องไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๙. การเลื่อนเงินเดือน หรือ เพิ่มเงินเดือนให้แก่ข้าราชการ ซึ่งถึงแก่ความตาย เป็นพิเศษ ตามระเบียบนี้ ให้เลื่อนหรือเพิ่มตั้งแต่วันที่ ๑ ของเดือนที่ข้าราชการผู้นั้นถึงแก่ความตาย

ข้อ ๑๐. ระเบียบนี้ไม่ใช้บังคับแก่กรณีผู้ตายเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๖

จอมพล ถ. ชนวรวิชัย

นายกรัฐมนตรี

(ต่อจากหน้า 38)

ฉะนั้น ถ้าจะให้หักกลบตบกันไม่เรียกบำเหน็จคืนเหมือนหลักการบำนาญ ก็เท่ากับจะให้ผู้นั้น มีโอกาสได้บำเหน็จ ๒ ช้อน ในเวลาราชการเดียวกัน เช่นตามตัวอย่างที่ ๒ ถ้านาย ข. เข้าทำงาน อีก ๖ เดือน ต้องออกเพราะสูงอายุ ก็จะได้บำเหน็จ ๓๒๘,๐๐๐ บาท อีกจำนวนหนึ่ง โดยเหตุนี้ กระทรวงการคลังจึงได้วินิจฉัยเป็นเฉพาะรายไว้ว่า เมื่อเจ้าตัวได้สมัครจะนำส่งคืนก็ให้รับไว้ และ ต่อเวลาราชการให้ ถ้ามีรายอื่นภายหลังก็ได้พิจารณาเป็นเฉพาะรายไป

ความเห็นของผู้เขียน

๑. เพราะเหตุที่คำสั่งให้ ออกเดิมเป็นโมฆะ ฉะนั้น จึงยังไม่มี การออกจากราชการ เวลา ราชการข้อใดด้วยเหตุนี้ และเพราะที่ยังไม่ออกจากราชการ ฉะนั้น สิทธิในบำเหน็จยังไม่เกิด ฉะนั้น เงินบำเหน็จที่ได้รับไปจึงต้องคืน ไม่ใช่การคืนบำเหน็จเป็นเหตุให้ได้ต่อเวลาราชการ

๒. ส่วนการจะผ่อนผันในการนำเงินส่งคืนนั้น เป็นเรื่องเห็นดีระหว่างข้าราชการผู้ ออก ราชการ กับรัฐบาล เมื่อกรณีนี้ ค.ร.ม. จึงมติว่า ให้เอาเงินเดือนที่จะได้รับในระหว่างออกหัก กลบตบกันได้ ก็หักกลบตบกันได้เสีย หากเงินเดือนที่ได้รับในระหว่างนั้นน้อยกว่าบำเหน็จที่ได้รับไป เหลืออีกเท่าใดเป็นเรื่องที่ผู้รับไปนั้นจะต้องส่งคืนเท่าจำนวนที่เหลือนั้น

วิธีนี้ดีกว่าเป็นธรรมด้วยกันทั้งสองฝ่าย

๒. ออกโดยคำสั่งที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงภายหลัง

การออกจากราชการตามข้อ ๒ นี้ หมายถึงคำสั่งให้ออกนั้น ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว แต่อาจถูกเปลี่ยนแปลงได้ในภายหลัง เช่น

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดได้สั่งให้ข้าราชการออกจากราชการตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราช บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน แต่คำสั่งนั้นกรมเจ้าสังกัดไม่เห็นด้วย และ อ.ก.พ. กระทรวง ได้ลงมติว่า โทษไม่ถึงต้องออกจากราชการ ควรตัดเงินเดือน ๓๐ % ๖ เดือน

กรณีนี้ ผู้ถูกออกจากราชการจะได้รับเงินเดือนตลอดมา และกลับเข้าทำงานต่อไปตามเดิม

ฉะนั้น ในการขอรับบำเหน็จบำนาญ สำหรับผู้สั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๘๐ ดังกล่าวแล้ว นั้น กระทรวงการคลังจึงได้มีหนังสือเวียน ที่ ๒๕๕๘๒ (บ.บ.น) / ๒๕๐๕ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๐๕

ให้พิจารณาให้การสั่งให้ออกนั้นถึงที่สุดเสียก่อน จึงส่งเรื่องราวขอรับบำเหน็จ บำนาญไปให้กระทรวงการคลังพิจารณา และเพื่อที่จะตัดปัญหาควรรับรองไปในเรื่องราวด้วยว่า คำสั่งให้ออกตามมาตรา ๘๐ นี้ ได้ถึงที่สุดแล้ว

๒. กรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้ออกโดยมีอำนาจที่จะสั่งให้ออกได้โดยชอบด้วยกฎหมาย แต่ผู้ออกโดยนอกระบบ เช่น ยื่นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือร้องทุกข์ไปทางคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ ผลการพิจารณาถึงที่สุดว่า ควรบรรจุให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามเดิม แต่มิได้มีการสั่งถอนคำสั่งให้ออกเดิม ดังนั้น เวลาระหว่างที่ถอนกลับเข้ารับราชการใหม่ ไม่มีสิทธินับเป็นเวลาราชการตามความในวรรคนี้

ข้อยกเว้น

เหตุที่กฎหมายข้อยกเว้นไม่ตัดเวลาราชการของทหาร หรือตำรวจที่ต้องลงทัณฑ์ทางวินัยนั้น เพราะบุคคลเหล่านั้นได้อยู่ประจำปฏิบัติราชการอยู่ เช่น ลงโทษ กักเวรยาม หมายถึงว่าต้องอยู่เวรยามมากกว่าปกติ

หรือแม้จะถูกขังเพราะหุดบยาม ทางราชการอาจใช้บุคคลผู้นั้นได้ทันทีที่ต้องใช้ราชการ

ข้อสังเกต แต่การต้องจำขังตามคำพิพากษาของศาลทหารนั้น จะนับเวลาระหว่างต้องจำขังด้วยไม่ได้

มาตรา ๒๖ ในระหว่างที่ทหารกองหนุนได้รับเบี่ยงหวัดให้นับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเสมอหนึ่งในสี่ของเวลาอยู่รับราชการ

คำอธิบาย

เหตุผลที่ยอมนับเวลาราชการให้ทหารกองหนุนเบี่ยงหวัด $\frac{1}{4}$ ของเวลาอยู่รับราชการก็เพราะเหตุว่า ทหารกองหนุนเบี่ยงหวัด จะต้องถูกเรียกเข้าฝึกวิชาทหารตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหม นอกจากนั้นทหารเหล่านี้จะต้องอยู่ในบังคับให้ต้องปฏิบัติอยู่อีก เช่น การรายงานการเคลื่อนไหวของคน เช่น การย้ายที่อยู่ เป็นต้น

สรุปแล้ว ทหารเหล่านี้เป็นพวกที่ "Stand by" ไม่ใช่เป็นพวกที่ปลดปล่อยไปเลย หากเป็นพวกที่ตำรวจให้พร้อมอยู่เสมอที่จะถูกเรียกเข้าประจำการ เมื่อทางราชการมีความจำเป็นจะต้องใช้

(ยังมีต่อ)

ปัญหา: เบียบข้าราชการพลเรือน

โดย...ประวิม พนกร หัวหน้ากองวินัยและเรื่องราว สำนักงาน ก.พ.

ปัญหาพิเศษ

๔๕๘. ถาม ข้าราชการซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาต่อโดยได้รับเงินเดือนเต็ม แล้วไม่ได้ไปเรียนตามปกติ ขาดการเรียนจนสิ้นปีการศึกษา และไม่ได้สอบได้เพราะเวลาเรียนไม่พอ ดังนั้น การขาดเรียนของข้าราชการผู้นั้น จะถือเป็นการขาดราชการตามฐานที่ตนยังเป็นข้าราชการอยู่และพิจารณาตงโทษฐานละทิ้งหน้าที่ราชการเกินกว่า ๓๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๓๘ ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง โดยไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวนจะได้หรือไม่

ตอบ การกระทำดังกล่าว ไม่เป็นความผิดฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ เพราะการศึกษานี้ไม่ใช่หน้าที่ในราชการโดยตรง จึงปรับเข้ากรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๓๘ (พ.ศ. ๒๔๘๗) ไม่ได้ ผู้บังคับบัญชาจะต้องตั้งกรรมการขึ้นทำการสอบสวนตามกฎหมาย ส่วนจะเป็นความผิดฐานใด และควรตงโทษสถานใดนั้น แล้วแต่ข้อเท็จจริงซึ่งผู้บังคับบัญชาจะต้องสอบสวนพิจารณาต่อไป

(มติ ก.พ. ตอบข้อหารือของกระทรวงศึกษาธิการ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ ๓๑๗๑๒/๐๕ ล.ว. ๑๕ ต.ค. ๐๕)

๔๖๐. ถาม การให้ข้าราชการพลเรือนไปรับราชการส่วนท้องถิ่น โดยนับเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญคิดต่อกันตาม มาตรา ๓๐ วรรคท้ายแห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ จะยังอิงบท มวตราของกฎหมายฉบับใด

ตอบ การโอนข้าราชการพลเรือนนั้น อาจกระทำได้ ๒ ประการ คือ

๑. โอนตามกฎหมายพิเศษที่ระบุให้โอนได้
๒. โอนไปปฏิบัติราชการต่างกระทรวงทบวงกรมตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

แต่การโอนข้าราชการพลเรือนไปปฏิบัติราชการส่วนท้องถิ่นได้มีระบุไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ หรือกฎหมายอื่นในขณะนั้น จึงยังกระทำมิได้
(มติ ก.พ. ตอบข้อหารือของกระทรวงมหาดไทย ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ มท. ๒๖๑๕๓/๐๕ ต.ว. ๓๐ ต.ก. ๐๕)

ตอบปัญหาสมาชิก

ตอบสมาชิกเลขที่ ๔๕๐๑/๒๕๐๕

๑. ถาม ข้าพเจ้าเริ่มเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญ เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๑๗ และได้ลาออกเพื่อเข้ารับการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ในกรมเดียวกันเมื่อ ๓ ต.ค. ๖๕ ข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะนับเวลาราชการในระหว่างที่เป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญ เพื่อสิทธิการสอบแข่งขันชั้นตรีได้หรือไม่

ตอบ นับรวมกันได้

๒. ถาม ถ้าหากว่ามีสิทธิสอบ และสอบได้ ข้าพเจ้าจะมีหวังได้รับการบรรจุเพียงใด เนื่องจากด้วยอัตราเงินเดือนซึ่งได้รับอยู่ในขณะนี้อยู่ในชั้นจัตวา อันดับ ๓ ชั้น ๔๗๕ บาท

ตอบ จะมีหวังเพียงใดหรือไม่ ขึ้นอยู่กับผลสอบและอัตราชั้นตรีที่จะมีว่าง

ตอบคุณทองอินทร์ นามไพร ที่ทำการสหกรณ์ที่ดินลำลูกกา

ถาม ตามที่ได้ตอบปัญหาของผม ในวารสารข้าราชการฉบับประจำเดือน พ.ศ. ๖๕ หน้า ๔๔ ข้อ ๓ ว่าสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ไม่มี อ.ก.พ. กรม แต่มี อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม นั้น ก็หมายความว่าสำนักงานดังกล่าวไม่มีตัว อ.ก.พ. กรม แต่อาศัย อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวงโดยมีปลัดกระทรวงเป็นประธานทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม แทน อย่างนั้นใช่หรือไม่? แต่เหตุใดในวารสารข้าราชการฉบับประจำเดือน พ.ศ. ๖๕ หน้า ๖๓ ในหัวข้อ "คุยกันเรื่องสอบชั้นตรีของกรมป่าไม้" โดย เถติม สิงห์กุล หน้า ๖๖ ข้อ ๕ บรรทัดสุดท้าย "จ. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ไม่มี อ.ก.พ. กรม" ผู้เขียนได้ตอบว่า "ผิด x" ก็หมายความว่าสำนักงานดังกล่าวมี อ.ก.พ. กรม ดังนั้นไหนผิดไหนไหนถูกกันแน่

ถ้าพิจารณาตามคํวาทใน ม. ๓๘ แห่ง พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๑๗ แล้วน่าจะไม่มี อ.ก.พ. กรม เพราะคำว่า "ขอฯ ให้ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวงทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม

“ชตา” นั้น คำว่า “ทำหน้าที่” มิใช่ตัว อ.ก.พ. แต่อาศัยคนอื่นทำหน้าที่แทนเท่านั้น เหมือนกับคำว่า “ให้นาย ก. หัวหน้ากอง ๓ รักษาการในตำแหน่งหัวหน้ากอง ๒” โดยนัยกลับกัน “ส่งกอง ๒ ให้นาย ก. หัวหน้ากอง ๓ ทำหน้าที่หัวหน้ากอง” โดยสามัญสำนึกแล้วชวนให้คิดว่า กอง ๒ ไม่มีหัวหน้ากอง (ตำแหน่งว่าง) เฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ไม่มีข้าราชการพิเศษ จึงน่าจะไม่มี อ.ก.พ. กรม อะไรถูกอะไรผิดได้โปรดให้ความกระจ่างด้วย?

ตอบ คุณเฉลิม สิงหกุล ให้เหตุผลว่า สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง แม้ว่าจะไม่มี อ.ก.พ. กรม โดยเฉพาะ แต่ก็มี อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวงทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม โดยมีเลขาธิการและผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็น อ.ก.พ. โดยตำแหน่งเพิ่มขึ้น จึงได้ตอบว่ามี อ.ก.พ. กรม

ข้อข้อข้อข้อนี้ กลายเป็นปัญหาเด่นคำ ซึ่งทำให้มีเหตุผลโต้แย้งได้ทั้ง ๒ ทาง จึงไม่ควรจะใช้ออกข้อข้อไป

ตอบคุณอาหวิ ไพบูลย์ศิลป์ อำเภอบางบาล ลำปาง

ถาม ตอนท้ายของวารสารข้าราชการฉบับ ธันวาคม ๒๕๐๕ หน้า ๖๗ ข้อ ๖. ที่ว่า “นาย ก. มาแจ้งเท็จว่ามีคุณสมบัตินครบถ้วน เข้ารับราชการมานาน ๓ ปีเศษ ความปรากฏว่า นาย ก. เป็นผู้ขาดคุณสมบัติมาแต่แรก นาย ก. แจ้งเท็จ เมื่อทราบความจริงต้องได้นาย ก. ออกจากราชการ” ที่ตอบว่า “ผิด” นั้น อย่างไรจึงจะถูก ถ้าไม่ได้นาย ก. ออก

ตอบ ต้องตั้งให้ ออกตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ (การแจ้งเท็จของนาย ก. นั้น กระทำก่อนเป็นข้าราชการพลเรือน จึงไม่ผิดวินัยข้าราชการพลเรือน.)

ตอบคุณสงวน ว่องวิทย์การ อ. บางระจัน จ. สิงห์บุรี

ถาม ผมมีความสงสัยในเรื่องการคิดเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือน ไม่นับใจว่าอย่างไรจึงจะคิดถูก มีตรรกะที่ ๔ ฉบับที่ ๒๓ ปีแรกแรก ธันวาคม ๒๕๐๕ หน้ากฤษฎีกา ๒๕๐๕ เขียนไว้ว่า

“ให้ตั้งวัน เดือน ปีเกิดของบุคคลผู้นั้น ๆ ลง แล้วเอา ๖๐ บวกกับ พ.ศ. ที่เกิด วันครบ
เกษียณอายุ จะต้องเป็นวันก่อนหน้าวันเกิด ๓ วัน

$$\begin{array}{r} \text{ยกตัวอย่าง เกิดวันที่ } ๓๗ \text{ เมษายน } ๒๔๔๕ \\ + \\ \hline ๖๐ \end{array}$$

อายุจะครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ เมื่อถึงวันที่ ๓๗ เมษายน ๒๕๐๕
แต่ถ้าวันที่จะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ จะมาครบในเดือนมกราคม—มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๓
หรือต่อ ๆ ไป กรณีเช่นนั้นให้เอา ๓ บวกกับ พ.ศ. เข้าไปอีกด้วย ผู้นั้นจะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ใน
วันที่ ๓๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๖”

ถ้าสำหรับผม เกิดวันที่ ๓๗ เมษายน พ.ศ. ๒๔๔๖ ถ้าคิดตามตัวอย่างข้างต้น ดังที่หนังสือ
มีตรครุรงไฉน อายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ก็จะเป็นวันที่ ๓๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๗ ปกติเกษียณ
ตามบังคับประมาณต้นเดือนกันยายน ๒๕๐๗ ดังนี้ จะเป็นการถูกต้องหรือไม่

ตอบ การนับอายุบุคคลนั้น ถือหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาตรา ๓๕๗ โดยให้นับวันชนวน เช่น บุคคลที่เกิดในวันที่ ๕ เมษายน ๒๔๗๗ จะมีอายุครบหนึ่งปี
บริบูรณ์ในวันที่ ๕ เมษายน ๒๔๗๘

การคำนวณเกษียณอายุข้าราชการพลเรือนถือหลักอย่างเดียวกัน และมีวิธีการคิดดังนี้
ก. วันที่ไปเอา ๖๐ บวกกับ พ.ศ. เกิด ได้ผลลัพท์เท่าใด เป็นปี พ.ศ. ที่อายุครบ ๖๐ ปี
บริบูรณ์ เช่น

$$\begin{array}{r} \text{นายแดง เกิด} \qquad \qquad \qquad \text{วันที่ } ๓๗ \text{ เมษายน } ๒๔๔๕ \\ + \\ \hline ๖๐ \end{array}$$

มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ใน วันที่ ๓๗ เมษายน ๒๕๐๕

ข. สำหรับบุคคลที่เกิดในระหว่างวันที่ ๒ มกราคม ถึงวันที่ ๓ เมษายน ก่อน พ.ศ. ๒๔๗๔
มีวิธีการคำนวณแตกต่างออกไปจาก ข้อ ก. เพราะในปี พ.ศ. ๒๔๗๔ ทางราชการได้
เปลี่ยนแปลงวันขึ้นศักราชใหม่ จากวันที่ ๓ เมษายน มาเป็นวันที่ ๓ มกราคม ปี
พ.ศ. ๒๔๗๓ จึงมีระยะเวลาเพียง ๘ เดือน คือเดือนเมษายน ถึงเดือนธันวาคม ส่วน
เดือนมกราคม กุมภาพันธ์และ มีนาคม ไม่มีในปี ดังนั้น บุคคลที่เกิดในวันที่ ๒
มกราคม ๒๔๗๒ จะมีอายุครบหนึ่งปีบริบูรณ์ในวันที่ ๓ มกราคม ๒๔๗๔

การคำนวณเกษียณอายุข้าราชการผู้ที่เกิดในระแวกดังกล่าว มีวิธีการง่าย ๆ ดังนี้

เขา ๖๐ บวกรับ พ.ศ. เกิด ได้ผลตัพธ์เท่าใด เขา ๓ บวกเพิ่มเข้าไป จะเป็น ปี พ.ศ. ที่อายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ เช่น

นายคำ เกิด	วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๐	+
		๖๐
		๒๕๓๐
		+
		๓
อายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์	วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓	

สำหรับกรณีของคุณสงวน ว่องวิทย์การ เกิดวันที่ ๓๗ เมษายน ๒๔๔๖ จะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๓๗ เมษายน ๒๕๐๖ และจะต้องพ้นจากราชการในวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๖

ตอบสมาชิกเลขที่ ๔๐/๒๕๐๖

๑. ถาม การนับอายุข้าราชการครบเกษียณอายุ ๖๐ ปี เฉพาะผู้เกิดก่อน พ.ศ. ๒๔๗๕ การนับอายุครบ ๖๐ ปี คงเริ่มนับแต่ เม.ย. พ.ศ. มิ.ย. ก.ค. ส.ค. ก.ย. แล้วให้ออก ตาม พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ แต่ ๓ ต.ค. ซึ่งเป็นบึงบประมาณ

ถ้าผู้เกิดใน พ.ศ. เดียวกัน เดือน ต.ค. พ.ย. ธ.ค. คงนับเวดราชการยึดออกไปอีก ๓ ปี เพราะเป็นผู้เกิดหลังบึงบประมาณ และผู้เกิด พ.ศ. เดียวกัน (นับตามปฏิทินอย่างใหม่) เดือน ม.ค. ก.พ. มี.ค. ก็ได้นับเวดราชการยึดออกไปเช่นเดียวกันใช้หรือไม่ ในกรณีเช่นนี้ ก.พ. มีระเบียบและหลักเกณฑ์วางระเบียบไว้ฉบับเช่นใด คงให้สมาชิกอ่านบ้างก็จะเป็นประโยชน์มาก (เท่าที่คงไว้ในคำอธิบายกฎหมาย พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญ รู้สึกว่ายังไม่ชัดเจน)

ตอบ การคำนวณอายุบุคคลนั้น ถ้อยหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๕๗ ซึ่งบัญญัติไว้ มีความว่า

“ถ้าระยะเวลานับเป็นสัปดาห์หักดี เดือนหรือปีหักดี ท่านให้คำนวณตามปฏิทินในราชการ ถ้าระยะเวลาไม่ได้กำหนดนับแต่วันต้นแห่งสัปดาห์หักดี วันต้นแห่งเดือนหรือปีหักดี ท่านว่าระยะเวลาย่อมสิ้นสุดลงในวันก่อนหน้าจะถึงวันแห่งสัปดาห์ เดือนหรือปีสุดท้าย อันเป็นวันตรงกับ

วันเริ่มระยะเวลา นั้น ถ้าในระบอบเวลานับเป็นเดือนหรือปีนั้น ไม่มีวันตรงกันในเดือนสุดท้าย ท่านว่า -
วันสุดท้ายแห่งเดือนนั้น เป็นวันสุดท้ายระยะเวลา”

ดังเช่น บุคคลที่เกิดในวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๐๕ จะมีอายุครบหนึ่งปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๖

การคำนวณเกษียณอายุของข้าราชการก็เช่นเดียวกัน ซึ่งมีวิธีคำนวณดังนี้

ก. เขา ๖๐ บวกับ พ.ศ. เกิด ผลลัพธ์เท่าใด เป็นปี พ.ศ. ที่อายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์
เช่น

นายแดง เกิด	วันที่ ๕ เมษายน ๒๔๕๐	+
		๖๐
	อายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์	วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๑๐

นายแดง จะพ้นจากราชการเนื่องจากครบเกษียณอายุ ในวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๑๐

ข. สำหรับบุคคลที่เกิดในระบอบเวลาตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ถึงวันที่ ๓ เมษายน ก่อน พ.ศ. ๒๔๗๔ มีวิธีคำนวณแตกต่างออกไปจากข้อ ก. เพราะในปี พ.ศ. ๒๔๗๔ ทางราชการได้เปลี่ยนวันขึ้นศักราชใหม่ จากวันที่ ๓ เมษายน มาเป็นวันที่ ๓ มกราคม ฉะนั้น ปี พ.ศ. ๒๔๗๓ จึงมีระยะเวลาเพียง ๘ เดือน คือ เดือนเมษายน ถึงเดือนธันวาคม ส่วนเดือนมกราคม กลายเป็นเดือนแรกของ พ.ศ. ๒๔๗๔ การคำนวณอายุบุคคลที่เกิดในระบอบดังกล่าวนี้ อาจยกตัวอย่างให้เห็นง่าย ๆ ดังนี้ เช่น

บุคคลที่เกิดในวันที่ ๒ มกราคม ๒๔๗๒ จะมีอายุครบหนึ่งปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๓ มกราคม ๒๔๗๔ ทั้งนี้ เพราะในปี พ.ศ. ๒๔๗๓ ไม่มีเดือนมกราคม

การคำนวณเกษียณอายุของข้าราชการดังกล่าวมีวิธีการง่าย ๆ ดังนี้

เขา ๖๐ บวกับ พ.ศ. เกิด ได้ผลลัพธ์เท่าใด เขา ๓ บวกเพิ่มเข้าไป จะได้ปี พ.ศ. ที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ เช่น

นายดำ เกิด	วันที่ ๒ มกราคม ๒๔๕๓	+
		๖๐
		๒๕๑๓
		+
		๓
	อายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์	วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๑๖

นายดำ จะพ้นจากราชการเนื่องจากครบเกษียณอายุ ในวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๑๖

ก. สำหรับการคำนวณอายุข้าราชการว่าจะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ และจะพ้นจากราชการเมื่อต้นปีงบประมาณใดนั้น ตามทางปฏิบัติสำนักงาน ก.พ. วางหลักเกณฑ์ไว้ดังนี้ เช่น

บุคคลที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ และพ้นจากราชการเมื่อต้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้แก่บุคคลที่เกิดในระหว่าง วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๔๔๖ ถึงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๔๔๗ และการคำนวณอายุข้าราชการครบเกษียณอายุในปีงบประมาณถัดไป ก็ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันนี้ เพียงแต่เพิ่มปี พ.ศ. เกิด เข้าไปเท่านั้น

๒. ถาม การขอเปลี่ยนนามสกุลหญิง (ข้าราชการ) ผู้จดทะเบียนสมรส จะต้องเปลี่ยนสกุลตามสามีเสมอไปหรือไม่ เพราะ พ.ร.บ. ชื่อนามสกุล พ.ศ. ๒๔๕๖ ระบุว่าจะใช้ก็ได้ ไม่ใช้ก็ได้ แต่แต่หญิงนั้น หากต้องเปลี่ยนตามสามีเสมอไป มีระเบียบหรือกฎหมายใดกำหนดไว้

ตอบ หญิงที่ทำการสมรสแล้ว จะคงใช้ชื่อสกุลของสามีเสมอไป ไม่มีข้อยกเว้น ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งมีบัญญัติไว้มีความว่า

“หญิงมีสามี ให้ใช้ชื่อสกุลของสามี”

๓. ถาม หญิง (ข้าราชการ) ที่หย่าขาดจากสามี เดิมใช้สกุลของสามี เมื่อหย่าแล้วขอแก้สกุล (ในสมุดประวัติประจำตัว) จากสกุลของสามีมาใช้สกุลเดิมก่อนสมรส โดยไม่ขอเปลี่ยนนามสกุลจากนายทะเบียนท้องถิ่น จะใช้หลักฐานการจดทะเบียนหย่ามาแสดงขอเปลี่ยนแปลงได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้ ทาง ก.พ. มีระเบียบปฏิบัติในกรณีนี้ไว้เช่นใด ขอได้โปรดแจ้งให้ทราบด้วย

ตอบ หญิง (ข้าราชการ) ที่หย่าขาดจากสามีแล้ว ขอแก้ชื่อสกุล (ในสมุดประวัติประจำตัว ข้าราชการ) จากชื่อสกุลของสามีมาใช้ชื่อสกุลเดิมของคนก่อนสมรสได้ ไม่ต้องขอเปลี่ยนชื่อสกุลจากนายทะเบียนท้องถิ่น เพียงใช้หลักฐานการจดทะเบียนหย่ามาแสดงก็พอแล้ว ทั้งนี้ เป็นไปโดยผลของกฎหมาย ตามนัยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ บัญญัติไว้ว่า

“หญิงหม้ายโดยการหย่า ให้กลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมของตน”

ปัญหาศาล

วิเชียร ไม้เรียง ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ
 สนิท เกษะศิริ หัวหน้าแผนก ๒ กองบำเหน็จบำนาญ
 โดย .....
 อุดม ทองวงษ์ หัวหน้าแผนก ๒ กองเงินเดือน
 กรมบัญชีกลาง

— xx xx —

ตอบปัญหาสมาชิก

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๘๓๑/๒๕๐๕

ถาม นาย ก. รับราชการ ๓๒ ปี ๖ เดือน รับเงินเดือน ๗๐ บาท เงินเพิ่ม ๕๘๐ บาท รวมรับจริง ๖๕๐ บาท ลาออกรับบำนาญตาม พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ ได้รับบำนาญ ๓๖.๕๕ บาท เงินเพิ่มบำนาญ ๓๗๕.๖๗ บาท รวมรับเดือนละ ๒๐๒.๒๒ บาท ตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๐ ต่อมา นาย ก. ได้สมัครเข้าเป็นครูประจำภาค ตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๐๑ เงินเดือน ๕๐ บาท (วุฒิ ป.) เงินเพิ่ม ๕๖๐ บาท รวมรับเดือนละ ๕๐๐ บาท และเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๒ ทางราชการให้เขาเงินเพิ่มรวมกับเงินเดือน เป็นเงินเดือน ๆ ละ ๕๐๐ บาท เขาเงินเพิ่มบำนาญรวมกับบำนาญปรับใหม่เป็นเงินบำนาญ เดือนละ ๒๐๓.๘๕ บาท ขณะนี้ นาย ก. จึงรับทั้งเงินเดือนและเงินบำนาญ รวมเดือนละ ๗๐๓.๘๕ บาท

อนึ่งตาม พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ มาตรา ๓๕ นั้นบอกไว้ว่า ถ้าเงินเดือนกับเงินบำนาญรวมกันมากกว่าเงินเดือนเดิม ให้ลดบำนาญลง ในกรณีนี้ นาย ก. จะต้องลดบำนาญหรือไม่ และวิธีลดนั้นคิดอย่างไร

ตอบ การลดบำนาญตามมาตรา ๓๕ นั้น มีหลักเกณฑ์ที่พึงปฏิบัติดังนี้ คือ ถ้าเงินเดือนใหม่รวมกับบำนาญสูงกว่าเงินเดือนเดิม ต้องลดบำนาญลงจนเงินเดือนใหม่รวมกับบำนาญไม่สูงกว่าเงินเดือนเดิม และถ้าเงินเดือนใหม่เท่าหรือสูงกว่าเงินเดือนเดิมก็ให้คงบำนาญในระหว่างนั้น

ตามอุทาหรณ์เงินเดือนเดิม ๖๕๐ บาท เงินเดือนใหม่ ๕๐๐ บาท รวมกับบำนาญ ๒๐๓ บาท ๘๕ สตางค์ เป็นเงินเดือนละ ๗๐๓ บาท ๘๕ สตางค์ สูงกว่าเงินเดือนเดิม จึงต้องลดบำนาญลง

เหลือ ๓๕๐ บาท ซึ่งเมื่อรวมกับเงินเดือนใหม่ ๕๐๐ บาทแล้ว ก็จะได้ ๘๕๐ บาท ไม่เกินเงินเดือนเดิม สมมติว่า ในปีต่อมาได้เงินเดือนขึ้นเป็น ๕๕๐ บาท ก็จะได้รับบำนาญได้อีก ๓๐๐ บาท แต่ถ้าต่อมาได้เงินเดือนขึ้นเป็น ๖๕๐ บาท เท่าเงินเดือนเดิม ก็ต้องคบบำนาญในระหว่างนั้น

ตอบคุณนคร สวนสุวรรณ โรงพยาบาลเรือนจำเขต ราชบุรี

ถาม เติมข้าพเจ้ารับราชการในตำแหน่งพยาบาล บรรจุครั้งแรกที่โรงพยาบาลปราบวันโรคนทบุรี ดังกัตกรมการแพทย์ เมื่อวันที่ ๕ เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๘๓ ต่อมาย้ายไปอยู่โรงพยาบาลสมุทรสงคราม แล้วย้ายไปอยู่โรงพยาบาลเถร และได้ขอตาออกจากราชการเมื่อ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๓ เพื่อไปประกอบอาชีพทางอื่น ขณะรับราชการไม่เคยกระทำผิดวินัยแต่อย่างใด และเมื่อตาออกแล้วก็ได้ทำเรื่องขอยื่นบำเหน็จบำนาญด้วย ครั้นต่อมาได้ขอกลับเข้ารับราชการอีกในกรมราชทัณฑ์ ตำแหน่งผู้ช่วยพยาบาล ได้บรรจุแต่งตั้งเข้ากลับรับราชการเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๕ จนกระทั่งบัดนี้ ดังที่ขอใจอยากจะเรียนถามมาดังนี้ คือ

๑. ตามเวลารับราชการของข้าพเจ้าครั้งแรกรวมแล้วประมาณ ๘ ปีเศษ จะขอต่ออายุราชการเพื่อให้อายุราชการติดต่อกันไปพร้อมกับอายุราชการซึ่งข้าพเจ้าได้รับราชการอยู่เดี๋ยวนี้ จะได้หรือไม่ เพราะต่างกรม ฯ

๒. ถ้าต่ออายุราชการไม่ได้ ที่ไม่ได้นั้นเพราะเหตุใด? ขอได้โปรดกรุณาอธิบายให้ทราบด้วยว่า เพราะเหตุใด? หรือ ถ้าต่ออายุราชการได้ วิธีทำอย่างไร และยื่นเรื่องราวให้กับใคร? หลักฐานนั้นจะขอได้ที่ไหน? ถ้ามีตัวอย่างกรณาดังไว้ให้ทราบด้วย

๓. เมื่อต่ออายุราชการได้แล้ว จะมีสิทธิต่าง ๆ ได้อย่างไรบ้าง เช่น
- ก. ขอยื่นบำเหน็จบำนาญ เมื่อครบอายุออกจากราชการ
  - ข. เขาเวลารับราชการเพื่อสอบเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง
  - ค. สิทธิอื่น ๆ

ตอบ ๑. จะนับเวลาตอนก่อนตาออกติดต่อกับเวลาราชการตอนหลังไม่ได้

๒. การที่ขอไม่ได้ เพราะมาตรา ๓๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๔๘๔ ได้บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา ๓๐ ข้าราชการผู้ใด

(๑) ตาออกโดยไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จหรือบำนาญจากการรับราชการ

ตอนก่อนตาออก

ถ้าภายหลังได้กลับเข้ารับราชการใหม่ ให้คิดเวดาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จ บำนาญเฉพาะการรับราชการครั้งใหม่เท่านั้น”

กรณีของคุณปรากฏว่า ได้ลาออกจากราชการเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๐๓ โดยไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญจากเวดาราชการตอนก่อนลาออก จึงต้องตัดเวลาดอกก่อน ลาออกออกทั้งต้นตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวแล้ว คงเริ่มต้นนับให้ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๕ ซึ่งเป็นวันกลับเข้ารับราชการใหม่ในครั้งหลังเป็นต้นมา

ตอบคุณสัญญาชัย ประเสริฐสังข์ ร้อยเอ็ด

ผมรับราชการเป็นครู ตั้งกศกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เริ่มเข้ารับราชการครู เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๔๗๓ ต้นปี ๒๕๐๕ ผมจะไปทำงานเป็นพนักงานเทศบาล (ครูทำการสอน อยู่โรงเรียนเทศบาล)

๑. ถาม ผมไปเป็นพนักงานเทศบาล จะมีฐานะหรือถือว่าเป็นข้าราชการหรือไม่

ตอบ ไม่เป็นข้าราชการพลเรือน

๒. ถาม เมื่อผมจะขอรับบำนาญ มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ จะคลุมไปถึงการรับเงินเดือนของผมที่รับ ณ ตำแหน่งใหม่ เพียงใด หรือไม่

ตอบ คลุมไม่ถึง เพราะเวลาดอกเป็นพนักงานเทศบาลไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะนับเป็นเวดาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ตอบคุณพิพัฒน์ สิทธิแก้ว ที่ว่าการอำเภอเชียงคาน

นาย ก. รับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ตำแหน่งสารวัตรอำเภอ เริ่มเข้ารับราชการ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๔๗๗ เป็นต้นมา ต่อมานาย ก. มีความประสงค์จะขอลาออกจากราชการเมื่อถึงวันที่ ๓๓ ธันวาคม ๒๕๐๕ เนื่องจากสูงอายุ

๑. ถาม นาย ก. จะมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จ—บำนาญ หรือเงินรางวัลเป็นค่าตอบแทนเหมือนกับข้าราชการประเภทสามัญหรือไม่ เมื่อได้ จะคิดวิธีคำนวณอย่างไร ขอทราบโดยละเอียด

ตอบ นาย ก. มีสิทธิจะได้รับเงินทดแทนข้าราชการวิสามัญตามระเบียบการจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการวิสามัญประจำการที่ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๐๐ วิธีคำนวณ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวดาราชการ (รวมทั้งเวลาดำเนินการระหว่างประกาศใช้กฎอัยการศึกที่ตัดวันป่วย ลา ขาด ออกแล้วด้วย)

๒. ถาม ขณะนี้ นาย ก. ได้รับเงินเดือนๆ ละ ๖๒๕ บาท อัตราเงินเดือนของข้าราชการวิสามัญจะเพิ่มขึ้นเพียง ๖๒๕ บาท เท่านั้น หรือทางการจะปรับปรุงขยายขั้นต่อไปอีกหรือไม่ประการใด

ตอบ ข้าราชการวิสามัญตำแหน่ง นักการ ภารโรง คนใช้ คนงาน คนขับรถยนต์ และหัวหน้านักการ หัวหน้าภารโรง หัวหน้าคนใช้ หัวหน้าคนงาน หัวหน้าคนขับรถยนต์ ก.พ. และกระทรวงการคลังได้กำหนดอัตราเงินเดือนขั้นสูงไว้ (ดู น.จ. ในเรื่องนั้น) ส่วนข้าราชการวิสามัญตำแหน่งสารวัตรอำเภอจะอยู่ในความหมายของตำแหน่งที่ວ່ານั้นหรือไม่ ยังไม่เคยมีการพิจารณา

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๑๕๖ พระนคร

ถาม ด้วยผมมีข้อข้องใจในบทความเรื่อง กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ โดย วิเชียรไม่เรียง ฉบับประจำเดือนมกราคม ๒๕๐๖ หน้า ๒๓ ข้อ ๔ เดรั้ไทย ตามหนังสือของกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่ามากที่ -/ ลงวันที่ - หน้า ๒๕ เรื่อง วิธีปฏิบัติแก่นักเรียนและข้าราชการในต่างประเทศกับ "บุคคลที่เข้าร่วมงานต่อต้านญี่ปุ่น" ข้อ ๕ ที่ว่า "สำหรับนักเรียนผู้ที่ได้สมัครเข้าอยู่ในขบวนการเดรั้ไทยเพื่อต่อต้านโดยมิได้สมัครเข้าในกองทหารนั้น มีความหมายว่าอย่างไร และมีสิทธิพิเศษอะไรบ้าง" ผมคิดว่า นาย ก. เมื่อเดรั้จจากการสอบชั้น ม.๖ แล้ว ได้ถูกเรียกตัวไปฝึกอาวุธต่างๆ เพื่อต่อต้านกับญี่ปุ่นตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งถึงวันสิ้นสุดแห่งภาวะสงครามและเหตุฉุกเฉิน โดยไม่เคยมาทำการผ่อนผันตามที่จังหวัดพระนครเดรั้จแล้วก็ปล่อยกลับไปแล้ว จนกระทั่งบัดนี้ นาย ก. ได้เข้ารับราชการในกระทรวงทบวงกรมหนึ่ง ผมคิดว่าเข้ารับราชการเมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๑๖ เป็นต้นมา จนกระทั่งบัดนี้ ขอทราบว่ นาย ก. จะมีสิทธิพิเศษอะไรบ้าง และจะมีสิทธิได้รับเวลาพักร้อนเป็นเดรั้ไทยด้วยหรือไม่ การที่นาย ก. ได้เข้ารับการฝึกอาวุธต่างๆ จากหน่วยเดรั้ไทยนั้น จะถือว่า นาย ก. ได้สมัครเข้าในกองทหารนั้นด้วยหรือไม่ และ นาย ก. จะมีชื่อในบัญชีด้วยหรือไม่ ประการใด

ตอบ ข้อ ๕ ของหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่ามากที่ /๒๕๑๑ ลงวันที่ กันยายน ๒๕๑๑ ได้ระบุไว้ว่า

"ข้อ ๕ สำหรับนักเรียนผู้ที่ได้สมัครเข้าอยู่ในขบวนการเดรั้ไทยเพื่อการต่อต้านโดยมิได้สมัครเข้าในกองทหารนั้น การที่จะให้สิทธิเป็นนักเรียนได้ทุนเล่าเรียนของรัฐบาลต่อไปหรือไม่นั้น ให้เป็นหน้าที่ของ ก.พ. พิจารณา"

คำว่า "นักเรียน" ตามข้อ ๕ นี้ หมายความว่าถึงนักเรียนที่ไปศึกษาหรือไปปฏิบัติงานในต่างประเทศโดยเป็นนักเรียนทุนรัฐบาล ถ้าได้สมัครเข้าอยู่ในขบวนการเดรั้ไทยเพื่อต่อต้านโดยมิได้สมัครเข้า

ในกองทหารก็เป็นหน้าที่ของ ก.พ. ที่จะพิจารณาว่าควรจะให้สิทธิผู้เป็นนักเรียนทุนรัฐบาลต่อไปหรือไม่

ตามอุทธรณ์ที่ว่า นาย ก. สอบ ม.๖ ได้แล้วถูกเรียกตัวไปฝึกอาวุธต่าง ๆ เพื่อต่อต้านญี่ปุ่นนั้น เข้าใจว่าเป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในประเทศไทย ไม่ใช่คนที่ไปศึกษาหรือทำงานในต่างประเทศ โดยเฉพาะนักเรียนที่ไปเรียนหรือไปทำงานในต่างประเทศนั้น จะมีสิทธิได้นับเวลาทั่วคุณก็ต่อเมื่อได้เข้ากองทหารตามระเบียบของกระทรวงกลาโหมเท่านั้น โดยเริ่มนับแต่วันสมัครเข้าในกองทหารเพื่อการต่อต้าน จนถึงวันสิ้นสุดแห่งภาวะสงครามและเหตุฉุกเฉิน (๓ มกราคม ๒๕๑๘)

การที่จะพิจารณาว่า นาย ก. มีสิทธิได้นับเวลาทั่วคุณหรือไม่ ก็ต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้วข้างต้น คือ ถ้ากระทรวงกลาโหมมิได้รับเข้าเป็นทหาร ก็ไม่มีสิทธิที่จะได้นับทั่วคุณ

ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เสรีไทย ที่ได้เป็นทหารนั้นส่วนมากบุคคลเหล่านั้นจะได้ยศ และกระทรวงกลาโหมจะแจ้งสิทธิในวันทั่วคุณมาให้เป็นคน ๆ ไป แต่ทั้งนี้เจ้าตัวเองควรคิดต่อสอบถามไปยังกระทรวงกลาโหมเสียให้เป็นหลักฐาน และเพื่อความระมัดระวังจะได้คิดต่อเสียตั้งแต่ขณะรับราชการอยู่ เมื่อออกจากราชการจะได้ไม่เคียดแค้นเพราะเสียเวลาสอบถาม

คอบสมาชิกเลขที่ ๓๖๒ ที่ว่าการอำเภอไทรน้อย นนทบุรี

ถาม นาย ก. เป็นข้าราชการบำนาญ บิดามารดาและภริยาตายไปแล้ว ยังเหลือบุตร ๒ คน ก็ถ้าเรจการศึกษานอกมคศึกษาและมีอายุ ๒๗ ปี หนึ่งคน ๓๐ ปี หนึ่งคน ถ้านาย ก. ตายไปตกทอด ๓๐ เทน บุตรทั้งสองคนจะมีสิทธิได้รับหรือไม่? และถ้าบุตรทั้ง ๒ คน ไม่มีสิทธิได้รับ นาย ก. ยังมีอุปการคนหนึ่งซึ่งเป็นน้องของภริยา อุปการคนนั้นจะมีสิทธิหรือไม่?

ตอบ บุตรทั้งสองคนไม่มีสิทธิเพราะอายุเกินกว่า ๒๖ ปีบริบูรณ์แล้ว สำหรับอุปการนั้นถ้ามีคุณสมบัตินี้เข้าเกณฑ์ มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๕๑๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) ๒๕๑๘ มาตรา ๕ กล่าวคือ

- (๓) เป็นผู้ที่ได้อุปการเลี้ยงดูผู้ตายมาแต่เยาว์จนถึงบิดามารดาถึงบุตร หรือ
- (๒) เป็นผู้ที่ได้อุปการข้าราชการประจำหรือข้าราชการบำนาญ ผู้มีรายได้ไม่เพียงพอแก่ชีพภาพ หรือได้อุปการข้าราชการบำนาญผู้ซึ่งม้วยเจ็บทุพพลภาพ หรืออิดจโรย ไม่สามารถที่จะช่วยตัวเองได้ อุปการตามข้อนี้ต้องเป็นผู้ให้อุปการเป็นประจำส่วนใหญ่

ก็มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จตกทอดตามพระราชบัญญัติ ฯ

GOVERNMENT ORGANIZATION

ส่วนราชการ

จาก Thailand Government Organization Manual Series ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(ต่อจากฉบับก่อน)

CUSTOMS DEPARTMENT

The Department is responsible for collection of export and import duties; suppression and prevention of smuggling activities; inspection of all incoming and outgoing articles to insure compliance with export and import control requirements; checking persons and their luggages entering and departing the country to prevent the bringing in and out of certain controlled articles; providing customs service at every port of entry; and compiling foreign trade statistics.

The Department is divided into:

Office of the Secretary

The Office handles all the paper work of the Director and the Deputies; is the central routing point for all communications pertaining to the Department; coordinates activities within the Department and with other Departments; keeps personnel records and record of merchants, firms and their representatives who engage in import and export business; prescribes import and export procedures; drafts tariff

กรมศุลกากร

มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดเก็บเงินอากรขาเข้าขาออกปราบปรามและป้องกันการลักลอบนำสินค้าเข้าหรือออก ตรวจตราการนำสิ่งของเข้าหรือส่งออกนอกประเทศเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการควบคุม การส่งของออกหรือนำของเข้ามาในประเทศ ตรวจตราบุคคลและหีบห่อต่างๆ ที่ผ่านเข้าออกจากรประเทศเพื่อป้องกันการลักลอบนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสิ่งของต้องห้ามบางประเภท ให้บริการศุลกากรตามด่านเข้าเมืองทุกด่าน และเก็บรวบรวมสถิติเกี่ยวกับการค้าต่างประเทศ

กรมนี้แบ่งส่วนราชการออกเป็น

สำนักงานเลขานุการ

มีหน้าที่เกี่ยวกับงานหนังสือของอธิบดีและรองอธิบดี เป็นศูนย์กลางการติดต่อสื่อสารของกรม ประสานงานภายในกรมและกับกรมอื่นๆ เก็บรักษาทะเบียนประวัติข้าราชการ และทะเบียนรายชื่อพ่อค้า ห้างร้าน บริษัท และตัวแทน ซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งของออกนอกประเทศ กำหนดวิธีการนำของเข้าหรือส่งออก ร่างกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร

laws, rates of customs duties, regulations and notices as directed by the Director General.

The Office is divided into four sections:

1. Record and Correspondence Section
2. Procedure Section
3. Tariff Section
4. Document Section

Law Division

The Division serves as a legal advisory unit to the Department; drafts customs laws and regulations; observes officials' conducts and disciplines; handles complaints about officials' performance and reviews cases of misconduct and malpractice; takes actions against those who have violated rules and regulations; takes precaution measures for the prevention and suppression of smuggling activities; presents cases to courts; and handles the seized and confiscated merchandises.

The Division is divided into two sections:

1. Litigation Section
2. Discipline Section

Finance Division

The Division prepares budget estimates of the Department; authorizes and keeps accounts of funds and expenditures; pays salaries of personnel and rewards; maintains a central motor pool; provides custodial service for the Department; purchases, stores and issues supplies of the Department.

อัตราอากรศุลกากร รวมทั้งข้อบังคับและประกาศต่าง ๆ ของอธิบดี

สำนักงานนี้แบ่งออกเป็น ๔ แผนก คือ

๑. แผนกสารบรรณ
๒. แผนกพิธีการ
๓. แผนกพิทักษ์อัตรา
๔. แผนกเก็บเอกสารพิธีการ

กองนิติการ

มีหน้าที่ให้คำแนะนำในด้านกฎหมายให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ของกรม ร่างกฎหมายและกฎข้อบังคับเกี่ยวกับศุลกากร พิจารณาเรื่องความประพฤติและวินัยของข้าราชการและคำร้องเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของข้าราชการ และสอบสวนกรณีที่เกิดมีการประพฤติ หรือ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง ดำเนินการกับผู้หลักผู้ใหญ่ของกรมศุลกากร พิจารณากำหนดวิธีระงับข้อพิพาทและปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากร ยื่นฟ้องต่อศาล และจัดการเกี่ยวกับสิ่งของที่ยึดหรือริบมาได้

กองนี้แบ่งออกเป็น ๒ แผนก คือ

๑. แผนกกฎหมาย และคดี
๒. แผนกวินัย

กองคลัง

มีหน้าที่จัดทำงบประมาณรายจ่ายและควบคุมการรับจ่ายเงิน ของ กรม จ่ายเงินเดือนข้าราชการ และรางวัลต่าง ๆ ควบคุมดูแลยานพาหนะ อาคารสถานที่ จัดซื้อ เก็บรักษาและจำหน่ายพัสดุของกรม

The Division is divided into four sections:

1. Accounts Section
2. Cash Section
3. Stores Section
4. Transport Section

Comptroller of Customs Division

The Division performs physical audit of all customs procedure documents to see that they are properly prepared and checked by those concerned in connection with the assessment of customs duties and fees, collections or exemptions of customs duties; approves customs procedures; reports directly to the Director General the cases not in compliance with customs rules and regulations or cases of fraud; estimates revenues derived from customs duties and compiles statistics of customs revenues.

The Division is divided into three Sections:

1. Duty Audit Section
2. Export Procedure Audit Section
3. Import Procedure Audit Section

Statistics Division

The Division provides foreign trade statistics information; compiles data from the exports and imports and other sources; keeps records of incoming and outgoing vessels, weight of cargo, number of passengers, types of goods and their origins etc.; maintains contact with foreign agencies to exchange information on trade statistics and

กองนี้แบ่งออกเป็น ๔ แผนก คือ

๑. แผนกบัญชี
๒. แผนกเงิน
๓. แผนกพัสดุ
๔. แผนกยานพาหนะ

กองศุลกากร

มีหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานเอกสารเกี่ยวกับศุลกากรทั้งปวง ว่าได้จัดทำขึ้นโดยถูกต้องและได้ผ่านการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องแล้ว หลักฐานเหล่านี้เป็นเอกสาร เกี่ยวกับการ ประเมินอัตราและค่าธรรมเนียมศุลกากร การเก็บหรือการยกเว้นอากรศุลกากร การรับรองการปฏิบัติตามพิธีการศุลกากรต่างๆ และมีหน้าที่รายงานข้อบกพร่องเมื่อมีกรณี หลักเสียง กฎ และ ข้อบังคับศุลกากร หรือมีกรณีทุจริตเกิดขึ้น จัดทำงบประมาณเงินรายได้ และเก็บรวบรวมสถิติรายได้ศุลกากร

กองนี้แบ่งออกเป็น ๓ แผนก คือ

๑. แผนกสำรวจเงินอากร
๒. แผนกสำรวจพิธีการขาเข้า
๓. แผนกสำรวจพิธีการขาออก

กองประมวลสถิติ

มีหน้าที่จัดทำสถิติ เกี่ยวกับการค้าต่างประเทศ รวบรวมตัวเลขจากการส่งของออกและการนำของเข้า และจากแหล่งอื่นๆ เก็บรายงานเกี่ยวกับเรือเข้าออก หน้าที่นักเดินค้าที่บรรทุกจำนวนผู้โดยสาร ชนิดของสินค้า และแหล่งที่มาต่างๆ ฯลฯ ติดต่อกับองค์การต่างประเทศเพื่อ

statistical techniques; and provides printing service for the Department.

The Division is divided into four Sections:

1. Control Section
2. Coding Section
3. Machine Operation Section
4. Publication Section

Export and Import Division

The Division regulates loading and unloading activities of all merchandises arrived in and sent from Bangkok ports by ship, plane, post or railway; checks bills of lading against manifest items and invoices; checks goods in transit; approves reports of ship entry; issues break-bulk permits; checks export entries and approves sailing permit of outgoing vessels; controls coastal trade; and assesses export and import duties, and lighthouse fee.

The Division is divided into five Sections:

1. Import Procedure Section
2. Export Procedure Section
3. Specific Duty Section
4. Ad Valorem Duty Section
5. Warehouse and Miscellaneous Section

แลกเปลี่ยนข่าวสาร ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับ สถิติ การค้าและเทคนิคทางการสถิติ และจัดบริการ การพิมพ์สิ่งต่าง ๆ ของกรม

กองนี้แบ่งออกเป็น ๔ แผนก คือ

๑. แผนกควบคุม
๒. แผนกประมวลรหัส
๓. แผนกเครื่องกลสถิติ
๔. แผนกรายงานและเผยแพร่

กองพิธีการนำเข้าและส่งออก

มีหน้าที่กำหนดพิธีการ ขนถ่ายสินค้าทั้งหมด ซึ่งส่งเข้ามา หรือ ส่งออกไปจาก ท่าเรือ ศุลกากร กรุงเทพฯ โดยทางเรือ ทางอากาศยาน ทางไปรษณีย์หรือทางรถไฟ ตรวจสอบใบขนถ่ายสินค้าเพื่อให้เกิดการถูกต้องตามระเบียบ ตรวจสอบสินค้าที่กักตั้งอยู่ในระหว่างขนถ่าย รับรองรายงานเรือเข้า ออกใบอนุญาตเบ็ดเสร็จไว้ตรวจสอบบัญชีสินค้าออก และอนุญาตให้เรือออกเดินทางไปได้ ควบคุมการค้าตามชายฝั่ง และกำหนด อัตราอากร ขาออก และ ขาเข้า และ ค่าธรรมเนียมประภาคาร

กองนี้แบ่งออกเป็น ๕ แผนก คือ

๑. แผนกพิธีการนำเข้า
๒. แผนกพิธีการนำออก
๓. แผนกประเมินตามสภาพ
๔. แผนกประเมินตามราคา
๕. แผนกสินค้าและเบ็ดเตล็ด

(ต่อฉบับหน้า)

News Summary

(ด.ช.บ.)

สรุปข่าว

HOME

1 Jan. New Year's Day was observed as a national holiday with merit-making and celebrations.

2 Jan. The Cabinet agreed to send the Chularajmontri (chief of the Muslim community) and party to attend a contest in reading the Koran scriptures in Kuala Lumpur from February 10.

3 Jan. By virtue of sections 6 and 10 of the Ecclesiastical Synod Act, the Education Minister nominated Somdech Phra Buddhaghoshachariya of Wat Srales to act in the capacity of the Supreme Patriarch pending royal appointment.

The committee considering costs of electric power held a meeting presided over by Gen. Thanorn Kittikhachorn.

The Education Minister opened the 3rd school science exhibition at Suan Kularb College.

The Meat Trade Research Committee held a meeting under the chairmanship of Dr. Vibulya Dharmavidya.

The Economic Affairs Ministry issued a statement to explain its policy on animal export.

4 Jan. The King attended a group discussion on "Development of Men" at Thammasat University Auditorium.

The Premier, accompanied by the Ministers of Industries and Finance, the Under-Secretary for the Premier's Office, the Deputy Supreme Commander, Chiefs of Staff, the Deputy Director-General of Police and other officials and officers, left for the North East to inspect rural development activities.

ในประเทศ

๑ มก. หอสมุดราชการในวันขึ้นปีใหม่มีการทำบุญและฉลองวันรุ่ง

๒ มก. คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ส่งจ. พาราขมนตรี และคณะไปร่วมการแข่งขันอ่านพระคัมภีร์โกหร่าน ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ตั้งแต่ ๑๐ ก.พ.

๓ มก. อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ รัฐมนตรีศึกษาธิการได้ประกาศนามสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ วัดสระเกศ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ พระสังฆราช จนกว่าจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาให้ดำรงตำแหน่งต่อไป

พลเอก ถนอม กิตติขจร เป็นประธานในการประชุม คณะ กรรมการ พิจารณา กำหนด นโยบาย ค่าไฟฟ้า

รัฐมนตรีศึกษาธิการ เปิดงาน แสดงทางวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนครั้งที่ ๓ ณ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย

ดร. วิบูลย์ ธรรมวิทย์ เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการวิจัยเกี่ยวกับการค้าสัตว์

กระทรวงเศรษฐ การ ออก คำแถลง ชี้แจงนโยบายการส่งออกของราชอาณาจักร

๔ มก. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ ประทับในการอภิปรายกลุ่ม เรื่อง "พัฒนาคน" ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเวียดสากรรม รัฐมนตรีคลัง ปลัดบัญชาการสำนักนายกรัฐมนตรี รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด เสนาธิการทหาร, ทบ, เรือ, อากาศ, รองอธิบดีตำรวจและข้าราชการนายทหาร และ พลเรือนเดินทางไปตรวจราชการด้านพัฒนาการ ทั้งถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

7 Jan. Deputy Premier Gen. Thanorn Kittikhachorn presided over a meeting of the Committee for Development of the North. Problems of land allotment, construction of a recreation resort, road repairing and electrification were considered.

72 persons in the North East had been detained in the present round up on charges of alleged contravention of the Anti-Communist Act.

The committee controlling the auditing profession held the 1st meeting presided over by Lt-Gen. Amporn Chintakanonda. 2 sub-committees, one for the issue of licences and the other for drafting relevant ministerial regulations were appointed.

8 Jan. The Cabinet held a meeting under the chairmanship of Gen. Thanorn Kittikhachorn. It agreed to appoint Dr. Nibondh Suvadhana as Special Grade Doctor and Director of the Women's Hospital to replace Dr. Sem Pringpuangkaew who had resigned.

10 Jan. The Constituent Assembly held a meeting under the acting presidentship of Mr. Davee Bunyaketu and passed a Bill regulating provincial administration.

Fire gutted the market of Ban Phai, Khonkaen.

The Asian Game Organizing Committee held a meeting presided over by the Interior Minister.

12 Jan. Pone Kingpetch became the Fly-weight Championship of the World for the second time when he defeated the Current Champion Fighting Harada, by majority vote at the National Stadium Gymnasium.

๑ มก. พลเอก ถนอม กิตติขจร รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาภาคเหนือ ได้พิจารณาปัญหาเรื่องการจัดสรรที่ดิน การสร้างสถานพักผ่อนหย่อนใจ, การซ่อมสร้างทางและการไฟฟ้า

๑๒ คนในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือถูกซ้อมจับ และควบคุมตัว เมื่อเร็วๆ นี้ กรมนี้ตั้งหาว่ากระทำความผิดต่อ พ.ร.บ. ว่าด้วยป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์

พลโท อัมพร จินตกานนท์ เป็นประธานในการประชุม คณะกรรมการควบคุม การประกอบวิชาชีพสอบบัญชี ได้แต่งตั้งอนุกรรมการ ๒ คณะ คณะ ๑ พิจารณารับขึ้นทะเบียน และออกใบอนุญาตให้แก่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และอีกคณะ ๑ พิจารณาข่างกฎกระทรวงต่างๆ

๘ มก. พลเอก ถนอม กิตติขจร เป็นประธานในการประชุม คณะรัฐมนตรี ลงมติ เห็นชอบ ให้แต่งตั้ง นายแพทย์ นิพนธ์ สุวัทธนา เป็นนายแพทย์พิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนพยาบาลหญิง แทนนายแพทย์เสม พริ้งพวงแก้ว ซึ่งขอลาออก

๑๐ มก. นายทวี บุญยเกตุ เป็นประธานในการประชุมสภาร่าง รัฐธรรมนูญ ลงมติ ให้ผ่านร่าง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารส่วนจังหวัด

เกิดเพลิงไหม้ที่ตลาดบ้านไผ่ ขอนแก่น

รัฐมนตรีมหาดไทยเป็นประธานในการประชุม คณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์

๑๒ มก. โสณ กิ่งเพชร ได้กลับครองตำแหน่งแชมป์โลก รุ่นฟลายเวท เป็นครั้งที่ ๒ เมื่อเอาชนะไฟตังฮาราด้า เมื่อเร็วๆ นี้ ด้วยคะแนนเสียงข้างมากที่สนามอิมเนเซียม กรีฑาสถานแห่งชาติ

ยี่อังกฤษ

โดย ประสิทธิ์ วารวิรัตน์

B.A. (Philosophy and International Relations)

มีบางท่านโทรศัพท์มาต่อว่าที่กองบรรณาธิการว่า ยี่อังกฤษอ่านแล้วไม่ค่อยออกกรธ คือ มนยากไป จนทำให้ทางกองบรรณาธิการตัดยา... ในวารสารฉบับที่แล้วออกไปจนเหลือชนิดเดียว ผู้เขียนขอเรียนว่า ที่เขียนไปยากบ้าง ง่ายบ้าง ก็เพื่อให้ผู้สนใจอยากรู้ อยากก้าวหน้าได้ก้าวไปข้างหน้าจริงๆ มิใช่ถอยหลังเข้าคลอง แต่เพื่อสนองความต้องการท่านผู้อ่าน ผู้เขียนจะพยายามเอาเรื่องง่าย ๆ มาพูด อ่านแล้วอย่าหาว่าง่ายราวกระปอกกถด้วยเข้าปากก็แล้วกัน ผมเขียนเรื่องมาหลายเดือนแล้ว ยังมีได้พูดถึงเรื่อง จุด (point) หรือ punctuation เลย punctuation มาจากภาษาละตินว่า punctum แปลว่า point คือ จุด ซึ่งมีความหมายถึงการใช้จุดแยกวรรค ประโยค ในการเขียนภาษาอังกฤษ เหมือนอย่างภาษาไทยว่าจุดลูกน้ำบ้าง จุดจุลภาคบ้าง จุดมหัพภาคบ้าง เครื่องหมายคำตามบ้าง ดังนี้เป็นต้น ในภาษาอังกฤษมีหลักจุดหยุดเวลาเขียน ดังนี้

1. full stop แต่อเมริกัน เรียกว่า period (.)
2. comma (,)
3. semicolon (;)
4. colon (:)
5. note of interrogation หรือ question mark (?)
6. Note of exclamation (!)

เครื่องหมายอื่น ๆ ที่ใช้บ่อย ๆ คือ -- อ่านว่า dash และ ( ) อ่านว่า parentheses กับ " " อ่านว่า inverted commas หรือ quotation marks

full stop หรือ period ใช้เวลาจบประโยค อย่างในภาษาไทยเรียกว่า จุดมหัพภาค ใช้กับประโยคบอกเล่า หรือประโยคบังคับ หรือใช้จุดจบอักษรย่อ เช่น M.A. (Master of Arts) U.N.O. (United Nations Organization) แต่ชาวอังกฤษมักจะเขียน U.N.O. เป็น UNO อ่านว่า

ยูโน ตัวอย่าง full stop ในประโยคบอกเล่า เช่น คำว่า period หมายความว่า This is the end of a complete statement. ตัวอย่างการใช้ period กับประโยคบังคับ (imperative sentence) เช่น Come here. Stand up. Sit down. เป็นต้น เดือนนั้นผมขอขยติเรื่อง punctuation ไว้เพียงนอกอน เดือนหน้าจะพูดเรื่อง comma ต่อไป

ผมเคยพูดเรื่อง article คือ คำนำหน้านามมาครึ่งหนึ่งแล้ว จำได้ว่า ผมได้บอกแล้วว่า article มี ๒ อย่าง คือ the definite article และ the indefinite article. แต่เดือนนั้นผมจะพูดถึงเรื่องการ ใช้ the definite article. คำว่า the เป็น definite article ซึ่งจำกัดความลงไป เมื่อเราพูดถึงคนหรือสิ่งของอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวถึงมาแล้ว ดังประโยคตัวอย่างต่อไปนี้

The book you want is out of print.

I dislike the fellow.

Let us go to the club.

เราต้องใช้ the กับคำนามที่เป็นเอกพจน์ซึ่งแทนหมู่หรือพวกทั้งหมด เช่น

The cow is a useful animal. แต่ถ้าผูกประโยคเป็นพหูพจน์ จะใช้ the ไม่ได้ เช่น

Cows are useful animals.

The horse is a noble animal.

The cat loves comfort.

The rose is the sweetest of all flowers.

The banyan is a kind of fig tree. (ต้นไทร)

แต่มีข้อสังเกตว่า คำคำนามอยู่สองคำ คือ man และ woman ใช้ในทั่วๆ ไป ย่อมหมายถึงคนหรือหมู่คนทั้งหมด ไม่เคยใช้ article นำหน้า ตัวอย่าง เช่น

Man is the only animal that uses fire.

Woman is man's mate.

the definite article ใช้กับคำนามที่เป็นชื่อของอ่าว แม่น้ำ ทะเล มหาสมุทร หมู่เกาะ เทือกภูเขา และประเทศ เช่น

The Persian Gulf.

The Ganges, The Thames.

The Red Sea, The Dead Sea, The Black Sea.

The Indian Ocean, The Atlantic Ocean.

The British Isles, The Japanese Islands.

The Alps, The Himalayas.

The United States, The United Kingdom.

บางทีใช้หน้าหน้าชื่อหนังสือ เช่น

The Vadas. คัมภีร์พระเวทย์

The Bible. คัมภีร์ไบเบิ้ล

The Puranas. คัมภีร์ปุราณะ

The Iliad. นิยายกรีกชยอเดียด ของ โฮเมอร์ (Homer)

The Ramayana. นิทานรามเกียรติ์

the ใช้หน้าหน้าคำนามนาม (Common noun) ซึ่งเป็นชื่อสิ่งที่มีอะไรพิเศษสำหรับ

สิ่งนั้น เช่น

the sun, the sky, the ocean, the sea, the cart.

the ใช้หน้าหน้า proper noun (วิสามานยนาม) คือเมื่อมีคุณศัพท์หน้าหน้าวิสามานยนาม

หรือ adjectival clause เช่น

The great Caesar, The immortal Shakespeare.

The Mr. Tom whom you met last night is my uncle.

the ใช้กับคุณศัพท์ที่เป็น superlatives ก่อนที่จะยกตัวอย่างการใช้ the สมชอทจนความ
จำของท่านผู้อ่านเสียก่อนว่า คุณศัพท์ในภาษาอังกฤษแบ่งออกเป็น degrees of comparison คือ
การเปรียบเทียบเหมือนคุณศัพท์ในภาษาไทยที่ว่า ดี ดีกว่า ดีที่สุด ภาษาอังกฤษเรียกว่า positive,
comparative, superlative

the ใช้กับคุณศัพท์ที่เป็น superlative นั้น ดังตัวอย่างข้างล่างนี้

This is the best book.

The rose is the sweetest flower.

The ที่ใช้กับคุณศัพท์ในกรณีที่น่ามถูกส่งไปในฐานะที่เข้าใจกัน เช่น the poor ซึ่งแปลว่า คนจน the rich คนรวย ตัวอย่าง เช่น

The poor becomes poorer.

The rich becomes richer.

the ยังใช้หน้าหน้ากริยาวิเศษณ์ กับ comparative เช่น

The more they get the more they want.

The higher you go the cooler it becomes.

ผมขอยุติการใช้ the definite article เพียงเท่านี้ ในโอกาสต่อไป ผมจะพูดถึงการใช้ the indefinite article

ในเดือนก่อน ๆ ผมพูดถึงเรื่องกริยา to get ที่ตามหลังด้วย preposition (บุรพบท) มาแล้ว เดือนนี้ขอพูดถึงกริยา to get ที่เป็น idioms (สำนวน) ซึ่งหวังว่าจะเป็นประโยชน์ในการอ่านหนังสือ การพูด และการฟังภาษาอังกฤษอย่างมากขอทีเดียว

to get clear of แปลว่า to disengage oneself from ก็ได้ to become free from difficulty or annoyance ก็ได้ (เป็นอิสระเสรี)

to get drunk แปลว่า to become drunk (เมา) แต่ to become drink แปลว่า to procure drink (ได้ดื่ม)

to get hold of ตามปกติใช้ในความหมายว่า to understand (เข้าใจ) เช่น ประโยคว่า I can't get hold of the meaning of this sentence. แต่ใช้ในความหมายว่า ยึดหรือจับก็ได้ เช่น With great difficulty the drowning man got hold of the rope.

to get rid of หมายความว่า to be deprived of (กำจัด) เช่น to get rid or quit of a thing หมายความว่า ต้องการเป็นอิสระจากสิ่งที่ไม่ต้องการเข้าไปเกี่ยวข้องหรือพัวพัน ตัวอย่าง เช่น get rid of me but get me another job.

to get the sack หรือ to be given the sack หมายความว่า to be dismissed (ถูกปลดออกหรือให้ออก)

to get upper hand แปลว่า to get the ascendancy หรือ superiority หรือ to prevail
คือสูงขึ้น เหนือกว่า หรือชัยชนะ ตัวอย่างเช่น

Of two rival spinning companies, one is richer and better managed than the other, and therefore soon gets the upper hand.

to get the better of แปลว่า to prevail over. (ถ้าความมัธย) ดังประโยคที่ว่า

Trickery in trade may for a time get the better of honesty, but is found out in the end.

to get into hot water หรือ to be in hot water หมายความว่า ยุ่งยาก หรือ เดือดร้อน
เช่น

1. The teacher got into hot water with the inspector for taking part in political meetings.

2. It often happens that a young wife is in hot water as long as her mother-in-law lives in the same house.

to get into mess แปลว่า to drift into difficulties หรือ to get into a muddle (ตก
อยู่ในสภาวะที่ยุ่งเหยิง) เช่น

1. Your accounts seem to have got into a mess.

2. If you follow your present extravagant course, your affairs will soon get into a pretty mess.

to get into a scrape หมายความว่า to find oneself in an awkward predicament
(กระอักกระอ่วน) ซึ่งตรงกันข้ามกับ to get out of a scrape (โล่งอกโล่งใจหรือปลดปล่อยไปวัง) เช่น

It is easier to get into a scrape than to get out of one.

to get wind of หมายความว่า to hear a rumour of (ได้ยินได้ฟังข่าวเก่าถือ) เช่น

He got wind of the plot through hearing the men's conversation.

(ต่อฉบับหน้า)

BASIC ENGLISH

ประวิณ สุจริตกุล M.A. (Oxon)

ก่อนเริ่มบทเรียนภาษาอังกฤษแบบเบสิกนี้ ผู้เขียนขอถือโอกาสขอบคุณ 'วารสารข้าราชการ' ไว้ ณ ที่นี้ด้วย และขอเรียนชี้แจงอะไรบางอย่างเกี่ยวกับการสอน—การเรียนภาษาอังกฤษ พอเป็นสังเขป ดังต่อไปนี้

การสอน—การเรียน ไม่ว่าจะเรียนวิชาใด ภาษาใด ย่อมจะต้องประกอบด้วยทฤษฎี เป็นหลักและภาคปฏิบัติ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ จึงจะได้ผลเท่าที่ควร ยุคนั้นยุคพัฒนาการ เพื่อให้ประเทศชาติเจริญทันกับกาลสมัย มีการพัฒนาทุก ๆ ด้าน รวมทั้งวิธีการถ่ายทอดคิดปวยทิวด้วยในด้านการสอนภาษา (และในที่นี้ ผู้เขียนขอพูดถึงการสอนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ) ก็เช่นเดียวกัน การสอนแบบเดิมมุ่งแต่ด้านทฤษฎี โดยไม่เปิดโอกาสให้มีการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ส่วนการสอนตามแนวแผนใหม่ พอสรุปได้ว่า เน้นหนักไปในทางภาคปฏิบัติ คือ ให้มีการฝึกฝนและทำแบบฝึกหัดมากไป จนลืมทฤษฎี ซึ่งจำเป็นจะต้องใช้เป็นหลัก ท่านผู้อ่านคงเห็นพ้องด้วยกับผู้เขียนว่า วิธีการดังกล่าวมาแต่ทั้งต้องอย่าง ย่อมมีด้อยดี และข้อบกพร่องด้วยกัน ผู้เขียนเองในฐานะที่ได้เรียนภาษาอังกฤษด้วยวิธีการแบบเดิม แม้ว่าจะได้ผลพอสมควรก็ต้องตระหนักจากประสบการณ์ของตนเองว่า วิธีนั้นข้อบกพร่องเกี่ยวกับการฝึกฝนดังกล่าวข้างต้น และเมื่อได้ศึกษาเพิ่มเติมในคอนหลัง โดยอาศัยหลักการสอน—การเรียนแผนใหม่ ซึ่งมีด้อยดีได้แก่ภาคปฏิบัติ และข้อบกพร่องคือ ขาดทฤษฎีและหลักเกณฑ์ จึงเกิดความมั่นใจ และค้นพบว่า วิธีที่ดีที่สุด คือ วิธีที่เดินสายกลางตามหลักปฏิบัติทั่วไปขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า นั่นคือ วิธีที่รวมการสอนทั้งแผนเก่าและใหม่เข้าด้วยกัน วิธีนี้ละครับ เป็นวิธีที่ผู้เขียนขอใช้ตลอดทุกบทเรียน

คำชี้แจงเพิ่มเติม การฝึกฝนสำคัญอย่างไร? การฝึกฝน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การฝึกพูดและการฝึกออกเสียง เป็นกุญแจดอกสำคัญในการเรียนภาษาต่างประเทศที่เดียว ไม่ว่าจะเรียนภาษาใด ทำนองเดียวกับที่เด็กเล็ก ๆ เรียนภาษาของตนเอง ก่อนที่จะออกเสียงได้ถูกต้องและใช้แบบร่างต่าง ๆ ของภาษาได้คล่องแคล่ว ผู้เรียนจะต้องใช้สิ่งที่ตนเรียนแล้วจนชำนาญ โดยที่เกือบจะไม่ต้องนึก แม้ว่าจะดูประต่งค์ในบั้นปลายจะได้แก่สมรรถภาพในการอ่านและเขียนภาษาใหม่ที่เรียนก็ตาม ส่วนสมรรถภาพดังกล่าวก็จะดีเด่นยิ่งขึ้นไปอีกมาก หากผู้เรียนรู้ภาษาพูดซึ่งเป็นพื้นฐานดี

บทเรียนภาษาอังกฤษแบบเบสิกชุดนี้ ผู้เขียนเรียบเรียงขึ้นสำหรับผู้เริ่มต้นเรียนภาษาอังกฤษ เป็นคำสำคัญ ไม่ว่าจะเด็กหรือผู้ใหญ่ ในการเลือกสรรคำหรือแบบสร้างต่าง ๆ นั้น ผู้เขียน คำนึงถึงภาษาพูดเป็นอันดับแรก และในการสอนศัพท์และแบบสร้างใหม่ๆ ก็พยายามรวบรวมให้ เป็นเรื่องเป็นราวและเป็นสาระตามสมควร ผู้เรียนจะมีโอกาสได้ถาม คำถาม และตอบคำถามเหล่านี้เอง ด้วยวิธีค้นหาได้ตอบที่เป็นไปตามธรรมดาไม่ฝืนธรรมชาติ

ก่อนถึงบทเรียนจริงๆ ผู้เขียนขอใช้วิธีสอนแบบเดิมช่วย คือขอขึ้นต้นด้วยคำอธิบายเกี่ยวกับ เสียงในภาษาอังกฤษ เพื่อสะดวกในการออกเสียง และเทียบเคียงกับเสียงในภาษาของเราจน เกิดความมั่นใจ ในเมื่อพบคำที่มีเสียงนั้นๆ ในบทเรียนแต่ละบทต่อไป

ลักษณะของภาษาแบบเบสิก ผู้เขียนพยายามมิให้บทเรียนภาษาอังกฤษชุดนี้เสียลักษณะ ของภาคแบบเบสิกไป โดยการนำสิ่งต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของภาษา เป็นต้นว่า การออก เสียง การฝึกเสียงสูงต่ำ แบบสร้างต่างๆ เข้ามารวมไว้ด้วย ทั้งนี้ ผู้เขียนได้จำกัดจำนวนคำศัพท์ลงไว้ เพียง ๓,๐๐๐ คำ ซึ่งเป็นคำที่พิจารณาแล้วเห็นว่ามີประโยชน์มาก ทั้งในการค้นหา และในด้านเนื้อหาของแต่ละบทเรียน ประกอบกับคำเหล่านี้เป็นคำศัพท์พื้นฐานที่ผู้เรียนควรรู้ หากหวังที่จะใช้ภาษาที่ เรียนไปแล้วให้ได้ประโยชน์จริงๆ จะเป็นการติดต่อกับฝรั่ง หรือชาวต่างประเทศที่พูด ภาษาอังกฤษก็ดี หรือการสอบเอาคะแนนหรือเพื่อเลื่อนวิทยฐานะก็ดี

คำอ่านเป็นภาษาไทย สัญลักษณ์ทางโฟเนติกส์ (Phonetic Symbols) และเส้นแสดง เสียงสูงต่ำ การที่ผู้เขียนนำท่านมาพบกับสัญลักษณ์ทางโฟเนติกส์เลยทีเดียว ก็เพื่อให้เกิดความ เคยชินไว้ตั้งแต่เริ่มต้น เพราะว่า สัญลักษณ์เหล่านี้ ในที่สุดผู้เรียนภาษาอังกฤษจำเป็นจะต้องรู้เพื่อ จะได้ใช้พจนานุกรมภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พจนานุกรมการออกเสียงได้โดยสะดวก และ การเพิ่มคำอ่านเป็นภาษาไทย ซึ่งไม่มีทางที่จะตรงกับเสียงในภาษาอังกฤษร้อยเปอร์เซ็นต์เต็มได้นั้น ก็เพื่อช่วยผู้ที่ยังไม่กล้าใช้ความพยายามปลดปล่อยตัวกับสัญลักษณ์ทางโฟเนติกส์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง อย่างหนึ่งของภาษา นี้ เนื่องจากเสียงอ่านและตัวสะกดไม่ตรงกันเสมอไป ส่วนการเติมเส้นเสียงสูงต่ำ ก็เช่นเดียวกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกออกเสียง คำ วลี หรือประโยคให้มีระดับสูงต่ำถูกต้องหรืออย่างน้อยก็ใกล้เคียงความจริงเสียแต่ต้นมือ จะได้มีกำลังใจและไม่ต้องพยายามแก้ไขให้ลำบากในตอน หนึ่ง

(ต่อฉบับหน้า)

ทำอย่างไรจึงจะสอบให้ได้

โสวัจ สุจริตกุล

เมื่อปลายปีที่แล้ว ผมได้รับจดหมาย ๒-๓ ฉบับ ขอให้ผมแนะทางให้ว่า ทำอย่างไรจึงจะสอบให้ได้ จดหมายฉบับหนึ่งมีความว่า “ผมสอบชั้นตรีมา ๑๐ ทน ๗ แห่งแล้ว ไม่มีวันแหว่วว่าจะได้ ขนาดติดสินบนจ้าวพ่อจ้าวแม่ที่ใครๆ เขาว่าขลังแล้ว ก็ยังไม่ติดบัญชี ผมลำบากใจมาก เพราะเจ้าพวกเพื่อนๆ รุ่นเดียวกัน เขาสอบได้กันไปเกือบทุกคนแล้ว คนหนึ่งกลายเป็นหัวหน้าผมโดยตรง บางคนชี้แจงจนบอกไม่ถูกก็ยังอุตส่าห์สอบได้ เคียงวันเจ้าลูกชายคนโต ของผม มันก็ โดพอที่เกือบ จะสอบชั้นตรีแข่งกับพ่อได้แล้ว ผมจึงอยากจะทราบว่าการสอบชั้นตรีนี้ มีแนวทางหรือข้อแนะนำอะไรที่จะช่วยให้ผมสอบได้บ้างไหม อย่าตอบว่าไม่มี หรือให้ผมเลิกสอบนะครับ เป็นโกธรกันทีเดียว”

ผมเห็นว่า เจ้าของจดหมายฉบับนี้ (ซึ่งผมอ่านถายมือชื่อไม่ออก) เป็นบุคคลที่น่าเห็นใจมาก ประกอบกับเห็นว่า เรื่องการสอบให้ได้นี้ มีความจำเป็นและสำคัญต่อชีวิตข้าราชการพลเรือนมากขึ้นทุกที ฉะนั้น ถ้าจะเขียนเรื่องนี้เพิ่มเติมไว้สักก็อาจจะช่วยท่านสมัครบางคนที่จะเข้าสู่นานาชาติสอบในโอกาสต่อไปได้บ้าง ท่านสมัครอื่นๆ ที่สอบได้แล้วก็โปรดผ่านเรื่องนี้ไปอ่านเรื่องอื่นเสียก็แล้วกัน แต่ถ้าจะอ่านไว้เป็นแนวทางเพื่อเข้าสอบในโอกาสต่อไป หรือเพื่อไว้แนะให้แก่ลูกหลานลูกน้องที่จะเข้าสอบทั้งในโรงเรียนและในราชการ หรือเพื่อส่งคำทักท้วง คำแนะนำเพิ่มเติมมาให้ผมลงพิมพ์เผยแพร่เป็นวิทยาทาน ก็จะได้กุศลร่วมกันต่อไป

ก่อนอื่นผมขอแนะนำให้ท่านรู้จักกับหุยต์ วิปดต์ ชาวฝรั่งเศสเดียดักหน้อย (ผมอ่านเรื่องราวของนายหุยต์จากหนังสือวีรกรรม ฉบับที่ ๗๗ พ.ศ. ๒๕๐๓ หนังสือวีรกรรมนี้จัดพิมพ์โดยคณะกรรมการ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล.....โรงเรียนเก่าของผม... ซึ่งผมขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย) นายหุยต์ผู้นี้เป็นคนร่างผอมค่อนข้างสูง ใต้แว่นตากกรอบทอง ใต้เครา และท่าทางก็คงโง้งแก้งเหมือนฝรั่งสูงๆ ทั่วไป แต่นายหุยต์ฝึกกับฝรั่งสูงๆ อยู่มากก็ตรงที่แกสอบได้ในมหาวิทยาลัยใน

ฝรั่งเศสได้ที่ ๓ ได้คะแนนยอดเยี่ยมที่สุดอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน คณะกรรมการสอบเห็น
คะแนนสอบแล้วถึงกับตกใจต้องให้ร่างจัดและตกแต่งคำชมเชยให้เป็นพิเศษ

ประวัติของหลุยส์ ริโปดต์ ไม่ปรากฏว่า เขาเป็นคนที่ฉลาดหลักแหลมเกินมนุษย์ พ่อ
ของหลุยส์เป็นแต่เพียงพ่อค้าวณิชยกรรมเท่านั้น เมื่ออยู่โรงเรียนมัธยมเขาเป็นนักเรียนที่ขยันขันแข็ง
แต่ก็ไม่ปรากฏว่าเขาเคยสอบได้ที่ ๓ หรือได้คะแนนยอดเยี่ยม การสอบได้คะแนนยอดเยี่ยมใน
มหาวิทยาลัย ทำให้หลุยส์เป็นคนมีชื่อเสียงโด่งดังขึ้น จนมีผู้ขอร้องให้เขาขึ้นไปพูดต่อหน้านักเรียน
เป็นจำนวนมากว่า เขามีเคล็ดลับแห่งความสำเร็จอย่างไร จึงสามารถสอบได้คะแนนเช่นนั้น ซึ่ง
หลุยส์ ริโปดต์ ก็ได้กล่าวว่ ที่เขาสามารถสอบได้คะแนนเป็นเยี่ยมนั้น เขามีเคล็ดลับอยู่สี่ประการ
คือ

๑. ต้องไม่เอาใจใส่เฉพาะปลายเทอมเท่านั้น แต่เอาใจใส่ในการเรียนตลอดทั้งปี
๒. ค่อยๆ เพิ่มความเพียรให้มากขึ้นเป็นลำดับจนถึงคราวสอบได้ประจำปี อย่าหัก
โหมตั้งแต่แรก เพราะจะทำให้อ่อนเพลียทั้งกายทั้งใจและเกิดโรคร้าย
๓. ทุกๆ เทอม หรือทุก ๆ เดือนก็ยังคง ต้องทวนความรู้ที่เรียนมาแล้ว ถ้าไม่เช่น
นั้นครทวนปลายปีจะไม่มประโยชน์ เพราะที่เรียนมาแล้วก็ลืมหมด ต้องขึ้นต้นใหม่ ความรู้ตกหล่น
๔. รู้จักพักผ่อน เป็นต้นว่า ก่อนสอบวันหนึ่งต้องพักอย่างเต็มที่
๕. ใช้เวลาให้มากสำหรับวิชาที่คะแนนดี แต่ไม่ละเลยวิชาอื่นๆ ด้วย
๖. ท่องขึ้นใจให้น้อยที่สุด การท่องทำให้เสียเวลาและตีมันง่าย หัดจดจำข้อที่สำคัญๆ

จนเคยชินเป็นนิสัยดีกว่าการท่องมาก

๗. พิจารณาบทเรียนทุก ๆ ข้อด้วยความตั้งใจเหมือนจะไปสอบได้ บทไหนที่ครุทัก
ให้เอาใจใ้บั่นหนักที่สุด
๘. อ่านหนังสือที่เกี่ยวกับความรู้ให้มาก แม้จะเป็นภาษาต่างประเทศ เพราะถ้าครู
รู้ว่านักเรียนคนใดเรียนนอกหลักสูตรมากก็จะเพิ่มคะแนนให้
๙. อย่าตื่นเต็นในเวลาสอบ ต้องเด็ดเย็นเพื่อจะได้สู้หน้ากับปัญหาสำคัญๆ ได้
๑๐. มอบตัวให้ แก่พระเจ้าผู้ช่วยเหลือ คนที่ช่วยตนเอง และคนที่ทำสุด ความสามารถ

ของคน

ผมว่าหลักของหลักสูตร ควรจะใช้ได้สำหรับในท้องถิ่นๆ ทั่วไป รวมทั้งเมืองไทยด้วย ผมจึงขอถือเป็นแนวทางสำหรับเขียนเพิ่มเติม โดยจดจำข้อแนะนำจากที่อื่น ๆ บ้าง จากประสบการณ์ของผมในฐานะผู้สอบและผู้ออกข้อสอบบ้าง

หลักข้อแรก คือ ความเอาใจใส่ในวิชาที่จะสอบ ความเอาใจใส่หรือความสนใจในสิ่งใด ๆ นั้น เป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดและก่อให้เกิดผลได้มากที่สุด เช่นถ้าเราสนใจในการทำงานของเราก็จะสำเร็จเร็วขึ้นไปโดยไม่รู้ตัว ความสนใจเป็นทางเดียวเท่านั้นที่จะทำให้เราสามารถศึกษาเล่าเรียนและเข้าใจในสิ่งต่างๆ ได้ทะลุปรุโปร่ง ในชีวิตประจำวันนั้น เราทำอะไรได้ดีที่สุดก็เพราะเราสนใจในสิ่งนั้นมากที่สุด เราเดินหมากรุกเก่ง ก็เพราะเราสนใจในหมากรุก และเดินหมากรุกได้ทั้งวันทั้งคืน ในทางเดียวกัน เราจะสอบได้เป็นอย่างดีถ้าเราสนใจในวิชาที่สอบมากที่สุด และถึงได้กล่าวมาแล้วว่าในบรรดาสิ่งที่จะช่วยให้เราก้าวหน้าในอาชีพราชการไปได้โดยรวดเร็ว นั้น วิชาความรู้ และความสามรถ ที่จะใช้วิชาความรู้นั้นให้ เป็นประโยชน์ เป็นปัจจัยที่สำคัญและแน่นอนที่สุด ฉะนั้น ถ้าเราอยากก้าวหน้า เราจึงไม่มีทางเลือกนอกจากจะบังคับตัวเองให้สนใจในวิชาที่จะทำใ้เราก้าวหน้าไปได้ โดยลดความสนใจในด้านอื่น ๆ ให้น้อยลง แล้วมาเพิ่มความสนใจในด้านนั้น ถ้าเราทำได้ดังนี้แล้ว รางวัลที่ได้รับจะมีอยู่มากมาย มีทั้งในด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านประโยชน์ส่วนตัวที่จะได้รับ ตัวผมเองเคยฝึกทดสอบได้ทีหนึ่ง ๒ ครั้ง จากการสอบเป็นจำนวนนับไม่ถ้วนครั้ง รู้ดีว่าการสอบได้ทีหนึ่งนี้สนุกจริงๆ ได้ผลทางจิตใจและทางอื่น ๆ เกินกว่าที่คิดไป เป็นไหนๆ

แต่การสอบนั้น ไม่ควรจะเพิ่งถึงผลตอบแทนที่ได้รับเป็นลำดับที่ เป็นรางวัลหรือเป็นสิทธิที่จะได้รับบรรจุให้มากเกินไบนัก สิ่งเหล่านี้เป็นผลพลอยได้จากการสอบ ซึ่งถ้าถือกันเป็นเรื่องคอขาดบาดตายแล้ว ความอยากสอบให้ได้ผลตอบแทนเช่นนั้น อาจจะทำให้บางคนทุจริตหรือหาทางเอาเปรียบผู้อื่นโดยไม่เป็นธรรมได้ หรือถ้าสอบไม่ได้ตามที่หวังไว้ ก็อาจจะทำให้เสียใจ และมีปฏิกิริยาไม่ได้ดี การสอบควรจะถือเอา เป็นโอกาสที่ผู้สอบจะได้ทดสอบความรู้ที่ใคร่เรียนวิชามาน่ามีความสามารถเรียนรู้สิ่งใดได้ผลแค่ไหน มีข้อบกพร่องที่จะต้องแก้ไขเพื่อหาทางให้ได้ความรู้อะไรเพิ่มเติมมาบ้าง ถ้าเรามีความรู้ดีเช่นนี้ต่อการสอบ ก็เท่ากับเป็นการแสดงออกซึ่งความสนใจและเอาใจใส่ในการเรียนรู้วิชาต่างๆ อย่างแท้จริง ไม่ใช่สอบเพื่อให้ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรหรือให้ได้ชั้นบัญชีไว้เท่านั้น การเตรียมตัวสอบที่มุ่งหวังจะให้ได้ประกาศนียบัตรเป็นผลสุดท้ายมิใช่เพื่อทดสอบความรู้ความสามารถโดยแท้จริงนั้น อาจจะทำให้เรามุ่งหนักไปในทาง

หาวิชาที่จะได้ประกาศนียบัตร ไม่ใช่มุ่งที่จะหาวิชาความรู้ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดผลร้ายภายหลังได้

วิชาที่เขากำหนดให้สอบนั้น ย่อมเป็นความรู้อย่างใดอย่างหนึ่งที่จะใช้ประโยชน์ภายหลังได้ ความสนใจและความเข้าใจได้ในวิชานั้นอยู่โดยตลอด (ไม่ใช่ว่าสนใจในเมื่อจะสอบวันนั้นพวุงั้น) จึงเป็นดังซึ่งจะนำความรอบรู้มาให้โดยแท้จริง ทั้งนี้ ไม่ต้งยกตัวอย่างเราจะเสียเวลาเรียนวิชาไปเปล่าๆ ปรืดๆ เพราะถ้าเรารู้จริงแล้ว อย่างไรเสียเราก็มีโอกาสดที่จะใช้วิชานั้นได้อย่างแน่นอน ซึ่งก่อนจะจบหลักสูตรแรกในการสอบให้ได้ ผมขอยกความในพระไตรปิฎกคณมุตติกชาดกมาสนับสนุน ท่านว่า
ไว้ดังนี้

บุคคลควรเรียนวิชาที่ควรเรียนทุกอย่าง
ไม่ว่าจะเลวหรือดีหรือปานกลางก็ตาม
ควรรู้ประโยชน์ของวิชาที่เรียนทั้งสิ้น
แต่ไม่ควรประกอบทั้งหมด

ศิลปที่ได้ศึกษามาแล้ว
นำประโยชน์มาให้ในเวลาใด
แม้เวลาเช่นนั้น
ย่อมมีโดยแท้

สัพพบุตตะ

เจ้าหน้าทีสำรงสามะโนประชากร นางสาวแต้ว	“มีใครอยู่ในบ้านนี้บ้าง” “เวลานี้มีติดัน้อยู่คนเดียว คุณพ่อไปทำงาน คุณแม่ไปเล่นไฟ นื่องชายไปโรงเรียน คนใช้ไปจ่ายกับข้าว.....”
เจ้าหน้าทีสำรงสามะโนประชากร นางสาวแต้ว	“พอ ๆ ก่อน ผมต้องถามทราบว่าในครัวเรือนนี้มีคนอาศัยอยู่ กี่คน ในตอนกลางคืนนะ มีคนนอนกี่คน” “เมื่อคืนนี้นื่องชายติดันต้องเสียดำขอรูจระทั้งคืน นื่องคนเก็บ ปวดฟัน หนูคิมก็ตัวร้อนรังกงตรงระงม ไม่มีใครได้หลับได้ นอนกันสักคนเดียว”

“เสาวนิต”

คุยกันเรื่องลอบชนตรของกรมป่าไม้

เฉลิม สิงหกุล

เป็นไงครับ วิชาพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ที่ผมยกมาเฉลยในฉบับที่แล้ว หวังว่าคุณทั้งหลายคงจะถึงบางอ้อกันบ้าง ต่อไปนี้ผมจะขอยกเอาวิชาวัฒนธรรม ซึ่งใช้เวลาทำตอบ ๔ ชั่วโมง คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน มาให้คุณพิจารณา ส่วนผู้ที่มิได้เข้าสอบคราวนี้ก็ขอให้จดจำเอาไว้ไปสอบที่อื่นซึ่งผมเห็นมีประกาศรับสมัครกันเกร่อไปหมด ถ้าไม่รู้ก็คอยดูในวารสารนี้ในหน้า “ข่าวสอบข้าราชการ” และผมใคร่จะขอเตือนคุณนะว่า งบประมาณใหม่เพิ่งผ่านมาสด ๆ ร้อน ๆ แต่ละกรมคงจะประชันสอบกันใหญ่ ขอให้คุณจงตั้งใจไว้ให้กล้า ลับตาบไว้ให้คม ช่อชัยพฤษ์คงไม่สูงลิกล้าเกินกว่าที่คุณจะสอยเอามาประดับได้

ก่อนที่ผมจะยกแนวคำตอบวิชาวัฒนธรรมมาให้คุณพิจารณา ผมใคร่จะขอเรียนว่า ผมเคยเรียนซ้ำ ๆ ซาก ๆ ไม่รู้กี่หนกี่ครั้งว่า วิชาวัฒนธรรมนี้ คุณประวีณ ณ นคร ได้ให้แนวตอบ และบริการสวัสดิการ ก.พ. ได้จัดพิมพ์เป็นเล่มไว้แล้ว แนวตอบวิชาวัฒนธรรมเล่มนี้ จัดทำขึ้นตามหลักสูตรการสอบข้าราชการชั้นจัตวา ตรี โท เอก คำถามแต่ละข้อยากที่กรรมการจะเล็ดลอดออกไปจากแนวตอบที่ คุณประวีณ ณ นคร ได้ให้แนวไว้ ข้อสอบวิชาวัฒนธรรมในกรมป่าไม้ก็เช่นเดียวกัน มีแนวตอบอยู่ในหนังสือเกือบทั้งเล่ม เพื่อประหยัดหน้ากระดาษและเพื่อมิให้ซ้ำ ๆ ซาก ๆ กับหนังสือแนวตอบวัฒนธรรมที่ว่า ผมจึงจะขอพูดแต่เพียงย่อ ๆ พอได้ความ

ข้อ ๓. กรรมการท่านถามว่า “จงอธิบายความหมายของคำต่อไปนี้ให้เข้าใจ วัฒนธรรม อารยธรรม วันจาตุรงคสันนิบาต งานทักษิณานุสรณ์”

คำตอบข้อนี้ เฉพาะความหมายของคำว่า วัฒนธรรม และอารยธรรมนี้ ผมไม่จำเป็นจะต้องให้คำอธิบายไว้ให้เปิดองหน้ากระดาษ เพราะผู้ที่เข้าสอบวิชาวัฒนธรรมไม่รู้อาไรของคำว่าวัฒนธรรมและอารยธรรม ก็บ่อยครั้งที่จะไปนั่งสอบวิชาวัฒนธรรม

สำหรับวันจาตุรงคสันนิบาตนี้ ผู้ที่เป็นพุทธศาสนิกชนขนาดคุณ ๆ ผม ๆ ถ้าไม่รู้ว่ามีอไรหมายว่าอย่างไร ก็แย่มาก ๆ เพราะวันจาตุรงคสันนิบาตเป็นวันสำคัญวันหนึ่งในทางพระพุทธ

ศาลมา คือ วันประชุมใหญ่ที่มีเหตุมหัศจรรย์ ๔ อย่าง มาประจวบกันพอดี ได้แก่ผู้มาประชุมเป็นพระอรหันต์ล้วนๆ จำนวน ๓,๒๕๐ รูป และเป็นผู้ที่พระพุทธเจ้าอุปสมบทให้ทั้งสิ้น ทั้งมาโดยมิได้มีการนัดหมายกันเลย และวันนั้นก็เป็วันเพ็ญเดือน ๓ ด้วย

ตั้งงานทักษิณานุปัตน์ ผมก็จะขอพูดย่อๆว่า เป็นงานพิธีศพตอนแรกเริ่ม ซึ่งจัดเป็นงานรับแขกในโอกาสแรก โดยจัดให้มีการเคารพศพ เช่น จุดธูปเทียน หรือวางมาตาหน้าศพ พระภิกษุสงฆ์เทศน์และบังสุกุล รายละเอียดโปรดดู “แนวคอบวฒนธรรม” ของบริการสวัสดิการ ก.พ.

ข้อ ๒. กรรมการท่านถามว่า “ตั้งวฒนธรรมแห่งชาติได้เคยประกาศแนะนำในการบริโภคอาหารของคนไทย เพื่อให้เป็นระเบียบเรียบร้อยแบบเดียวกันไว้ว่าอย่างไรบ้าง”

แนวคำตอบข้อนี้ ก็มีขีดแหว่งอยู่แต่ไว้ในแนวคอบวฒนธรรม เป็นต้นว่า กินวันละ ๔ มื้อ ก่อนกินก็ชำระสังขาร หรืออย่างน้อยก็ล้างมือให้สะอาด แต่งตัวเรียบร้อย กินพร้อมกันในครอบครัว ไม่ใช่ว่าพอได้กินอาหารโรยเข้าจุมูกก็เผ่นพรวดเข้าไปเลยโดยไม่ต้องรอใคร ไซ้ช้อนช่อมเฉพาะคน และไซ้ช้อนหรือช่อมกลางตักแบ่งอาหาร อะไรเหล่านี้ ให้ไปดูเอาเองเสียใหม่ ไม่จำเป็นจะต้องจาระไนให้เบ็ดเตล็ดหน้ากระดาษ

ข้อ ๓. กรรมการท่านถามว่า “บุคคลพึงรักษาจรรยา มารยาทอันดีงามในที่สาธารณสถาน หรือที่ปรากฏแก่สาธารณชนอย่างไรบ้าง”

แนวคำตอบข้อนี้ก็ปรากฏขีดเจอนอยู่แต่ในหนังสือแนวคอบวฒนธรรม เป็นต้นว่าไม่ก่อให้เกิดเสียงอื้อฉาว ไม่ใช่กำลังเบียดเสียด ยอแย่ง ไม่ก่อความรำคาญ ไม่อาบน้ำตามถนนหลวง ไม่นั่งนอนหรือยึ้นบนราวสะพาน ไม่ใช่กำลังยอแย่งทานหรือรับของแจก อะไรเหล่านี้ ถ้วนแต่ของหมู่ๆ ทั้งนั้น

ข้อ ๔. กรรมการท่านถามว่า “ด้านกวฒนธรรมทางจิตใจได้เคยแนะนำเรื่องหลักปลูกฝังความดีไว้ประการ”

คำตอบ ก็คือ ๓๐ ประการ ใครจำไม่ได้ก็ไม่ควรจะไปทำหน้าที่เป๋อเทลอในห้องสอบ เพราะคำถามข้อนี้ออกกันแทบทุกแห่งทุกที่

ข้อ ๕. กรรมการท่านถามว่า “เราได้ยินกันชินหูว่า ข้าราชการเป็นผู้รับใช้ประชาชนนี้ ท่านเห็นจริงด้วยหรือไม่ จงยกเหตุผลอ้างประกอบคำตอบของท่านให้เห็นจริง”

แนวตอบข้อนี้ ผมจะไม่ยกมากว่าถึง ขอให้ไปค้นดู "แนวตอบวัฒนธรรม" เองเอง เพราะถ้าใครไม่รู้อรรถาธิบายของคำนี้ ก็เหมือนกับไม่รู้วาทวัฒนธรรมและอารยธรรมหมายความว่าอะไร บ่อยการ.....

ข้อ ๖. กรรมการท่านถามว่า "นโยบายของรัฐบาลในการบริหารราชการแผ่นดินในส่วนที่เกี่ยวกับประชาชน ซึ่งข้าราชการต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกันนั้น ถ้อยคำใหญ่ ๆ อย่างไรบ้าง"

แนวคำตอบคือถ้อยคำใหญ่ ๓ ประการคือ ๑. ในทางการปกครอง ๒. ในทางเศรษฐกิจ ๓. ในทางสวัสดิการ แต่ถ้อยคำจะต้องอธิบายอย่างไรบ้าง ก็อยู่ใน "แนวตอบวัฒนธรรม" แล้ว ใครไม่มีก็ไปจัดหามาดู ไม่มีเงินจะซื้อก็ขอได้ฟรี ๆ ตามระเบียบที่วางไว้

ข้อ ๗. กรรมการท่านถามว่า "นโยบายมุขคืออะไร มีกี่อย่าง อะไรบ้าง ข้อไหนที่ท่านเห็นว่าให้โทษมากที่สุด"

แนวคำตอบคือ นโยบายมุข คือเหตุแห่งความพินาศนิบหนวย มี ๖ ประการ ได้แก่ คมหน้าเมา เทียบถางดิน ตัดคูการเดิน เดินการพนัน คบคนชั่วเป็นมิตร เกียรติร้ายทำการงาน

นโยบายมุขที่ให้โทษมากที่สุดหรือร้ายมากที่สุดก็คือ คมหน้าเมา เพราะว่าคนเราดองได้จุยเข้าไปแล้ว ทำให้เห็นช้างเท้าหมู ทำอะไร ๆ ได้สารพัดถ้วนแล้วแต่ผิด ๆ ทั้งนั้น มีอย่างไร โปรดไปทบทวนดูความรู้เกี่ยวแก่หน้าที่พลเมืองดีใน "แนวตอบวัฒนธรรม"

ข้อ ๘. กรรมการท่านถามว่า "เทศบาตคืออะไร แบ่งออกเป็นกี่อย่าง อะไรบ้าง แต่ละอย่างจะตั้งขึ้นได้ด้วยอาศัยหลักเกณฑ์อย่างไร จงอธิบาย"

แนวคำตอบข้อนี้ มีดังนี้

เทศบาต คือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น ๓ อย่าง คือเทศบาตตำบล เทศบาตเมือง เทศบาตนคร

เทศบาตตำบล ได้แก่ท้องถิ่นซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็นเทศบาตตำบล พระราชกฤษฎีกานี้ให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาตไว้ด้วย

เทศบาตเมือง ได้แก่ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หรือท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ ๓ หมื่นคนขึ้นไปโดยราษฎรเหล่านั้นอยู่หนาแน่น เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันคน ต่อ ๓ ตารางกิโลเมตร ทั้งนี้มีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัติเทศบาตและซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาตเมือง พระราชกฤษฎีกานี้ให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาตไว้ด้วย

เทศบาลนคร ได้แก่องค์กรชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ ๕ หมื่นคนขึ้นไปโดยราษฎรเหล่านั้น
อยู่หนาแน่น เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันคน ต่อ ๓ ตารางกิโลเมตร ซึ่งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติ
หน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัติเทศบาล และซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลนคร
และพระราชกฤษฎีกานี้ให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

ข้อ ๘. กรรมการท่านถามว่า “การพึ่งเทศน์กับการพึ่งปาฐกถาต่างกันให้ประโยชน์อย่างไร
บ้าง”

แนวตอบข้อนี้ จะขอคัดจาก “แนวตอบวัฒนธรรม” มาให้เห็นเลยดังนี้

ประโยชน์ในการพึ่งเทศน์

- ๑. ได้ยินได้ฟังสิ่งที่ยังไม่เคยได้ยินได้ฟังมาก่อน ทำให้ได้รู้ในสิ่งที่ยังไม่รู้
- ๒. ได้ทบทวนสิ่งที่ฟังมาแต่ให้แม่นยำขึ้น ทำให้เราเข้าใจดียิ่งขึ้น
- ๓. สามารถขจัดความสงสัยต่าง ๆ ให้หายไป
- ๔. ทำความคิดเห็นให้ตรงกับความจริงได้ ช่วยไม่ให้เห็นผิดเป็นชอบ
- ๕. ทำจิตใจให้ผ่องใส

ประโยชน์ในการพึ่งปาฐกถา ก็เหมือนกับประโยชน์ของการพึ่งเทศน์ข้อ ๑ - ๔ เว้นแต่
มีเพิ่มขึ้นอีก ๓ ข้อ คือ เป็นการใช้เวลาดาว่างให้มีประโยชน์ เป็นการประสานสัมพันธ์ในหมู่คณะ และ
ทำให้จิตใจให้สูงขึ้นด้วยความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้รับ

ข้อ ๑๐. กรรมการท่านถามว่า “ถ้ามีภรรยาที่ต่างก็มีหน้าที่พึงปฏิบัติต่อกันอย่างไรบ้าง”

คำตอบข้อนี้ ผมฟัง ๆ พวกคุณบางคนแต่นึกช้า และก็อยากให้เห็นจริงจึงไปกับเขาด้วย
เขาดังกรับ ตัวเขาเองอายุปาเข้าไป ๕๐ แล้ว นอกจากจะมีเมียมาแล้ว ๒ ยังแถมเรือฟ่องรวม
เบ็ดเตล็ดอีก ๘ กรรมการผู้ออกข้อสอบเขายังจะน้อยกว่าเขา เขาย่อมจะรู้ว่า การเป็นสามีภรรยา
กันจะต้องปฏิบัติอย่างไร ไม่น่าถามเลย พี่ผ่าซี้ แลว่ากว่าเรื่อยเจื้อยนับตั้งแต่แต่งงานอยู่กับ
คุณตาเคิบโตจนตั้งเข้าโรงเรียน — — — พุดแล้วผมอดหัวเราะไม่ได้ เพราะการปฏิบัติคือสามี
ภรรยา มันต้องมีหลักการ และหลักการในการปฏิบัติต่อกันตามหลักวัฒนธรรมเขาวางไว้ชัดเจนดังนี้

สามีที่พึงปฏิบัติต่อภรรยาดังนี้

- ๑. ด้วยการยกย่องว่าเป็นภรรยา
- ๒. ด้วยการไม่ดูหมิ่น

๓. ด้วยการไม่ประพฤติดวงใจ
๔. ด้วยการมอบความเป็นใหญ่ให้
๕. ด้วยการให้เครื่องแต่งตัว

ภรรยาที่ดัดจริตปฏิบัติต่อสามีดังนี้

๑. จัดการงานดี
๒. ดึงเคราะห์คนข้างเคียงของสามีดี
๓. ไม่ประพฤติดวงใจ
๔. รักษาทรัพย์ที่สามีหามาได้
๕. ขยันไม่เกียจคร้านในกิจการทั้งปวง

รายละเอียดโปรดดู “แนวคอบวฒนธรรม” และขอเรียนเป็นครั้งสุดท้ายว่า ถ้าคุณรักจะต่อบริชาวฒนธรรมให้ได้ คุณก็ควรจะมีและรักหนังสือ “แนวคอบวฒนธรรม” ของบริการสวัสดิการ ก.พ. ขนาดแม่ยอดยายหิ้วหนังสือเล่มนั้นนั่นแหละ เป็นได้การ
สวัสดิ์.

สัพพัญญู:

ลูกสาวเล็ก “พ่อทำไมไม่จูบหนูบ้างล่ะคะ”
 พ่อ “หนูโตแล้วนี่”
 ลูกสาวเล็ก “งั้นใคร ๆ ที่โตแล้วพ่อก็ไม่จูบละซี”
 พ่อ “ฮือ, พ่อไม่จูบหรอก”
 ลูกสาวเล็ก “แล้วที่แม่จ่าปี่สาวใช้ของแม่ใจคะ ทำไมพ่อจึงจูบเอา ๆ ที่ข้างตู้เมื่อค่ำวานนี้”
 แม่หน้าบึ้งเข้าไปใส่พ่อ พ่อคอกก.

“เสาวนิต”

ตอบสมาชิก

ถาม ผู้ที่เรียกตัวเองว่า “ผู้บังคับบัญชา” ที่มีอำนาจข่มขู่ไปนี้ ควรจะเคารพนับถือหรือไม่ โดยถนัดแกตั้งเต็มขั้นตามญัตติโดยวิธี

ก. ไม่มีงานให้ทำ ไม่มีโต๊ะทำงานให้ โดยแกตั้งจ้างเต็มขั้นจ้างซึ่งเป็น “เงา” มาทันที

ข. ตามข้อ ก. เมื่อถึงคราวขอเงินเดือนขึ้นก็ไม่ให้ โดยอ้างว่า “ไม่ทำงาน” และเขาเงินซึ่งผู้บังคับบัญชาจะไปให้คนอื่นเสีย ๒ ชั้น

ซึ่งตามธรรมเนียมข้าราชการทุกคนเมื่อรับราชการ ก็เพื่ออาชีพ-ความก้าวหน้า-หาเงินเลี้ยงชีพ ถึงกับควรได้รับเงินเดือนขึ้นทันทีเมื่อไม่มีคดี แต่เมื่อได้รับการกดดันแกตั้งต่าง ๆ บางทีก็ไปอาจจะทนไม่ไหว เรื่องกดดันแกตั้งเต็มขั้น เหมือนจะเคยมีตัวอย่างมาแล้ว ทั้งทางพลเรือน-ทหาร ฯลฯ ซึ่งในทางหน้าทรวงการ ผู้บงการยอมแทนผู้กดดันแกตั้งไม่ได้เพราะไม่มีอำนาจ แต่ในทางอื่น ๆ ผู้บงการยอมยอมแทนผู้กดดันแกตั้งได้โดยแน่นอนและได้ผลก็มีถมไป ซึ่งเมื่อเร็ว ๆ นี้ ประมาณต้นปี ๖๔ หรือถ้าจำเวลาไม่ได้แน่ คือ นายสิบทหารยอมแทนผู้กดดันแกตั้งซึ่งเป็นนายร้อยหรือนายพันอย่างไร ก็มีข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ทราบกันทั่วไปแล้ว ขอได้โปรดลงในวารสารตอบด้วย เพื่อผู้เรียกตัวเองว่า “ผู้บังคับบัญชา” ที่มีนิสัยชั่ว ๆ ชอบแกตั้งผู้บงการจะได้ “สังวร” ไว้ ทั้งผู้ทรยศอยู่แล้วก็ควรเลิกอำนาจชั่ว ๆ ชอบแกตั้งผู้บงการเสียด้วย ส่วนผู้ใหญ่ศักดิ์ ๆ ก็มีมาก สำหรับคนดี ๆ ขอเคารพ หากจะตอบก็ขอได้โปรดอย่าคัดข้อความออกเลย เมื่อไม่เป็นปัญหาข้าราชการ ก็โปรดตอบท้ายเล่มก็ได้ครับ

ตอบ ไม่ทราบข้อเท็จจริงแน่ชัด ก็ไม่สามารถจะให้คำตอบอย่างไรได้ ทั้งตามคำถามที่ว่า “ควรเคารพหรือไม่” ซึ่งไม่ทราบจะตอบอย่างไร เพราะใครจะเคารพใครหรือไม่ เป็นเรื่องส่วนตัวของแต่ละคน อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะคิดตอบแทนผู้บังคับบัญชาด้วยวิธีข่มขู่อย่างว่า ควรนับหนึ่งถึงหกสิบเสียก่อน คือนับว่าผู้บังคับบัญชาคนนั้นอายุเท่าไร อีกก็กับแก่จะครบหกสิบเกษียณออกไปให้พ้นความรำคาญเสียที หรือคอยดูว่าเมื่อไรผู้บังคับบัญชาคนนั้นจะถูกผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปแกตั้งเขาแบบนับ้างหนอ จะได้รับรู้ถึงตัวเสียบ้าง คิดได้อย่างนี้บางทีอาจพอทนได้ก็ไปเพื่ออนาคตของตัวเองและครอบครัว เรา—วารสารข้าราชการขอเอาใจช่วยให้คุณพ้นจากการถูกกดดันแกตั้งนี้เสียที **บ.ณ.**

เฉลยสอบเข้าวัด // และ ความรู้รอบตัว

ชิงรางวัลประจำฉบับก่อน

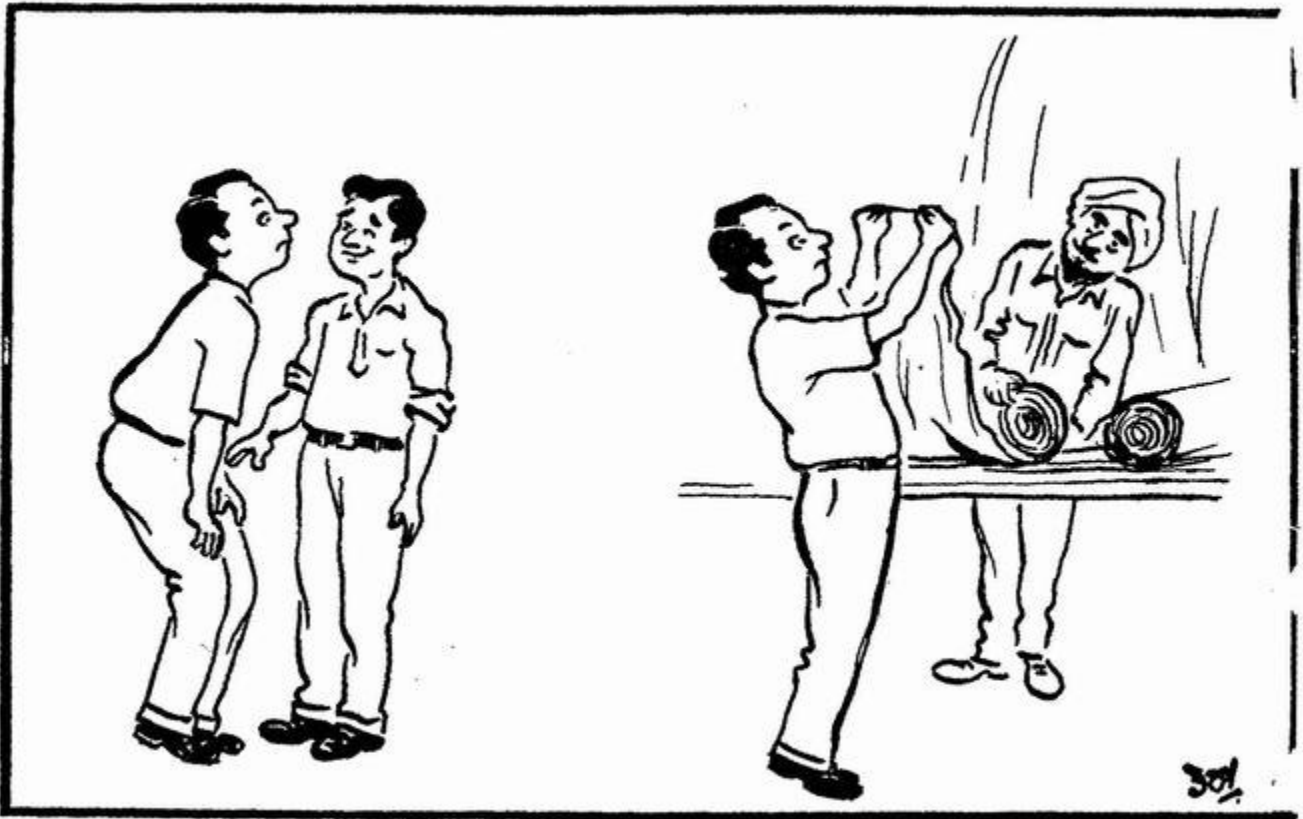

- ๑. คำขวัญไทยนั้นว่า / “ ฝนตกก็แข่ง ฝนแดงก็ดำ ” เป็นคำขวัญที่เปรียบเทียบกับคนที่ไม่มีความอดทนต่อสภาพแวดล้อมในชีวิตประจำวัน เมื่อไม่ได้รับความพอใจก็มักจะตีโพยตีพายโทษตั้งนั้นตั้งนี้ โดยมีได้พิจารณาถึงเหตุถึงผลด้วยความเป็นธรรม จนไม่รู้จะทำอย่างไรจึงจะเป็นที่พอใจ
- ๒. เป็นพระราชโอรสของพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อยังเป็นหม่อมเจ้าในรัชกาลที่ ๓ ได้รับพระราชทานพระนามว่า “ ยอชวอชิงคัน ” ตามนามประธานาธิบดีคนแรกของสหรัฐอเมริกา ครั้นถึงรัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระนามใหม่ ว่า พระองค์เจ้าชายยอชยงค์ บวรราไชยรัตนราชกุมาร ทรงสถาปนาเป็น กรมหมื่นบวรวิไชยชาญ
- ๓. การขายลิขสิทธิ์ครั้งแรกในประเทศไทยมีขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๔ เรื่อง “ นิราศดอนดอน ” หม่อมราโชทัยเป็นผู้แต่ง ได้ขายให้แก่ หมอบัตต์เดย์
- ๔. อิมเท่ากัน
- ๕. ก่อนที่ทุกคนจะนอนได้นั้น ต้อง “ นิ่ง ” ก่อน

ผลการตัดสิน มีผู้ตอบถูกอยู่ในเกณฑ์ที่ ๔ ราย คือ คุณอุดม ประเสริฐศิริรัตน์ ที่ทำการตำรวจนครบาลจังหวัดพิษณุโลก คุณพิบูลย์ วงศ์วิทย์การ ที่ทำการสหกรณ์ จังหวัดอ่างทอง คุณมนัส อาตนะนันท์ ๘๒๓ ถนนอรุณอมรินทร์ ธนบุรี และคุณสงวน ด้วยชนกร แผนกตำรวจพิชิตการขาเข้า กรมศุลกากร เพิ่มรางวัลแบ่งจ่ายให้คนละ ๒๕ บาท

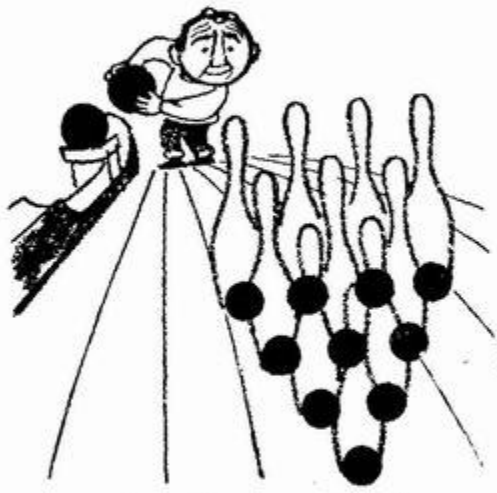
ปัญหาประจำฉบับ

- ๑. เกิดดัดบังในการทำงานสำเร็จเป็นผลดี ที่ว่าดัดบัง “ ดัด ” ๓ อย่างนั้น คือ ดัดอะไร
- ๒. ข้าราชการพลเรือนที่ดัดบังออกจากราชการ โดยคำสั่งที่เป็นโมฆะแล้วได้กลับเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนอีกโดยผลของการร้องทุกข์ มีสิทธินับเวลากระหว่างที่ออกไปนั้นสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญหรือไม่
- ๓. ข้าราชการที่เดินทางไปศึกษาต่อโดยได้รับเงินเดือนเต็มแต่ขาดเรียนจนไม่ได้สอบไล่เพราะเวลาเรียนไม่พอ จะพิจารณางดโทษทางวินัยข้าราชการฐานละทิ้งหน้าที่ราชการได้หรือไม่
- ๔. เหตุการณ์ในกองโกศดีคล้ายไปประการใด
- ๕. หลีกในการเขียนหนังสือสั้น เราเขียนเพื่อใคร

๑. ข้างบนนี้เป็นภาพจากตำนานไทยด้านหนึ่ง ด้านหนึ่งว่าอย่างไร มีความหมายอย่างไร?
๒. พระแสงขรรค์ไชยศรีอันเป็นเครื่องราชกกุธภัณฑ์ของไทยเรานั้น ได้มาจากที่ใด
๓. บึงกุดกระบกแรกของเมืองไทยนั้น เริ่มมีในรัชกาลใด?
๔. นายพรานนำนกดำตัวคามรอยกวางเข้าไปในดงตึก ทั้ง ๆ ที่ยังมีได้เห็นควากวางเคย นายพรานผู้ดังกล่าวสามารถบอกได้ว่า กวางตัวที่กำลังคิดตามอยู่นั้นเป็นความู ฆาตวาเจบ และตาข่าย ท่านจะอธิบายได้ใหม่นายพรานทราบลักษณะกวางได้อย่างไร ทั้ง ๆ ที่ยังไม่เห็นกวาง

๕. คาตยนักโบตงจำเป็น โคนเต็กแกตงวางกองตูกโบตงให้ กตบเอาทางแหตมไปอยู่คานตรงข้ามเดี่ยทุกที่ แทนที่จะ หันทางแหตมเข้าหาควมูเตน คาตยเป็นคนขเกี่ยจ แต่ข้าง คิค แกตสามารถคิคยกตูกโบตงวางใหม่เพียง ๓ ตูกเท่านั้น ก็สำมารถทำให้เรี่ยกองตูกโบตงเอาทางแหตมเข้าหาควมู ได้ ท่านทราบใหม่นายพรานเรี่ยอย่างไร ให้เขียนภาพวิธิ เรี่ยประกอบ

กตिका ให้ส่งคำคอบไปตงบรรณาคิการวารสารขัาราชการ ภายในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖ ตมาชิกวารสารขัาราชการ ปี ๒๕๐๖ ผู้คอบถูกหมตและคอบดที่ตุด จะได้รับรางวัล เงิน ๕๐ บาท

(ผู้ส่งคำคอบโปรดเขียนชิตและตงานที่ตงเขต ๓ และคอบด้วยคอบที่ตงเขต ๓)